דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שני, כ' בחשון תשמ"ט, 31 באוקטובר 1988 • גליון 19557

היום 14 עמודים • המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

• בלי אבל ובלי חבל / עליזה ולך
• ארוחת ערב לדיקטאטורים / טדי פרויס
• [...]ק לא לבנון / חגי אשד
• [...]ן אינה יעד מועדף / שלמה שפיר
• המפתח למפנה / גד יעקבי
• בורסה וכלכלה (עמ' 5־4), עכשיו (10), בידור (12), ספורט (13)

מזג האויר

(ט)– מעונן חלקית וטמפרטורות נמוכות מהרגיל.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 11־18, רמת־הגולן: 11־17, צפת: 10־16, חיפה: 16־23, טבריה: 16־25, עפולה: 13־24, שומרון: 12־19, תל־אביב: 17־24, לוד: 15־23, יריחו: 17־26, עזה: 16־24, באר־שבע: 13־23, אילת: 16־28.

3 נהרגו ו־8 נפצעו מבקבוקי תבערה על אוטובוס אגד 961 מצפון ליריחו

ההרוגים: אשה ושני ילדים • מארב מתוכנן היטב • צה"ל סגר את האיזור • פרס: נשיג את המרצחים

בדרום לבנון כבר הצביעו

חיילי צה"ל מצביעים בדרום לבנון. (צילום: דריצ)

מאת אוריאל בר־קמה, יורם לוי, שמעון וייס ועליזה ולך, סופרי 'דבר'

שני ילדים ואשה אחת נהרגו בהתקפה הקטלנית על אוטובוס 'אגד' שנסע בקו 961 והותקף מהמארב. חמישה בקבוקי תבערה השלכו לעבר האוטובוס אשר נשרף כליל. הילדים נלכדו באוטובוס, בלא שהיתה אפשרות להצילם מהאש, כעדות הפצועים.

שמונה מנוסעי האוטובוס נפגעו בפיגוע, אך אחדים מהם קיבלו טיפול במקום.

האמבולנסים שהגיעו למקום האירוע מירושלים ומישובי הסביבה חברו בדרך עם אמבולנסים אשר העבירו את הפצועים לבתי החולים הדסה בהר הצופים ובעין כרם.

במשך הלילה ייעשה נסיון לזהות הנספים.

לבתי החולים של "הדסה" בירושלים הגיעו אמש חמישה פצועים מן הפיגוע, אחד במצב בינוני עד קשה, שניים במצב קל עד בינוני ושניים במצב קל.

אחת הפצועות, צעירה בת 21 מבית־השיטה, סיפרה כי ישנה בעת שנזרקו בקבוקי התבערה. "התעוררתי והכל בער", סיפרה. "מסביב הכל היה אש". היא הצליחה לחלץ עצמה ולקפוץ מהאוטובוס וכך נפצעה.

נסיון החילוץ נכשל

אחד הפצועים סיפר אמש בחדר המיון ב'הדסה' הר הצופים כי צד ניסה לשווא לחלץ את האשה ואת שני התינוקות שנשרפו חיים באוטובוס.

"אני זוכר שזרקתי את עצמי החוצה, האש אחזה במרכז האוטובוס ופשטה לכיוון הבנע. חזרתי אם מסף כיבוי שאותו קיבלתי מכוח החילוץ שהגיע תוך שניות לשטח", סיפר. "האוטובוס כבר היה אפוף עשן ואש. שמעתי מהחלק האחורי קולות של אשה. צעקתי לה 'בואי תצאי מכאן', אבל היא התנגדה. היה לה תינוק בידיים והיא לא היתה מוכנה לבוא איתי. היא צעקה 'מה עם התינוק'. הרגשתי שאין לי כבר אויר וניסיתי למשוך אותה בכוח, אבל היא המשיכה להתנגד. הבנתי שאם אני נשאר עוד רגע לא רק שהיא הולכת אלא גם אני הולך".

הפצוע סיפר כי יצא מן האוטובוס בידיעה ברורה שבפנים נשרפים בני אדם חיים.

האוטובוס היה מלא כדי מחצית ורוב נוסעיו חולצו ללא פגע. מיד לאחר הפיגוע הגיעו למקום שר הבטחון יצחק רבין, הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון וקצינים בכירים.

לסופר 'דבר' נודע כי אמש התקיימו התייעצויות בדבר צעדי־נגד דראסטיים בעקבות הפיגוע.

אמש סמוך לשעה 20.00 השלכו ככל הנראה חמישה בקבוקי תבערה על האוטובוס בצומת איבדהמיה, בכניסה הצפונית ליריחו. ככל הנראה, מדובר במארב מתוכנן לאוטובוס 'אגד' והבקבוקים הושלכו בידי מספר צעירים שהמתינו לו ומיד לאחר השלכתם נמלטו מן האיזור.

הבקבוקים פגעו באוטובוס והתלקחו, והפכו את הרכב למלכודת אש שבתוכה נוסעים. קצינים בכירים שהגיעו לאיזור הורו לניצולים שלא להתקרב לאוטובוס מחשש

(המשך בעמוד 2)

עיקרן תחילה

• בחירות 88: ידיעות, כתבות, רשימות – עמ' 3.
• 100,000 דולאר הוצאות בשנה נתן בל"ל לארנסט יפת – משק וכספים, עמ' 5.
• הממשלה היוצאת התכנסה לישיבתה האחרונה – עמ' 2.
• בצעד נדיר הותר לרפי סוויסה לערער בעליון על הרשעתו – עמ' 6.

סקר של 'טלסקר':
הערבים: 9־10 מנדטים למפלגות הלא־ציוניות

מאת סופרת 'דבר'

סקר של חברת 'טלסקר' במגזר הלא־יהודי מעלה, כי 9 – 10 מנדטים מתוך כ־14 המנדטים של המגזר יפלו בחיקן של המפלגות הלא־ציוניות.

הסקר הקיף 502 נשאלים ובוצע בטלפון, בשפה הערבית, בשיתוף עם העתון 'קול אל־ערב', בין ה־23 ל־28 בחודש. מבצעי הסקר מציינים, כי בהשוואה לסקר קודם, עלה מספר המשיבים כי ישתתפו בבחירות, כנראה בעקבות הקריאה של אש"ף לעשות כן. להלן התוצאות:

חד"ש: 5 – 6 מנדטים; 'המתקדמת': 2 מנדטים; 'הדמוקראטית' (דראושה): 2 מנדטים; המערך: 2 מנדטים; רצ: 0.5 – 1 מנדט; מפ"ם: 0.5 מנדט; ליכוד: 0.5 מנדט.

העל־יסודיים בעיצומים

מאת יעל פישביין, סופרת 'דבר'

המורים העל־יסודיים פתחו בעיצומים, והם מאיימים בשביתה החל מהשבוע הבא.

בעקבות הקיפאון במו"מ על הסכם השכר לשנת 1988 בין ארגוני המורים לאוצר, החליט אתמול ארגון המורים העל־יסודיים לפתוח היום בעיצומים. החל מהיום לא יחלקו המורים חברי הארגון ציונים לתלמידים, לא יקיימו ישיבות מורים, לא ימסרו דיווחים להורים, לא יעסקו במילוי מקום מורים חסרים ולא יבצעו את ההכנות לבחינות הבגרות.

מנהלי בתי־הספר יתקו מגע עם נציגי משרד החינוך, והחל מאמצע החודש הבא לא יקיימו כל יציאות מאורגנות של תלמידים מבתי־הספר.

מנסדורף ניצח בפאריס וזכה ב־262,000 דולאר

מאת סופר 'דבר'

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, זכה אתמול בפאריס בטורניר הבינלאומי באולמות סגורים, בהישגו החשוב ביותר עד היום. לאחר שניצח בגמר את האמריקאי ברד גילברט בשלוש מערכות 3:6, 2:6, 3:6.

הוא נטל פרס כספי בסך 262,000 דולאר (פרטים נוספים במדור הספורט, עמ' 13).

התחזית למחר: חמים

מאת אריה אגיד, סופר 'דבר'

מהפך בתחזית: החזאי ישראל ויישנקר צפה אמש, כי יום־הבחירות יהיה מעונן חלקית תוך עליה בטמפרטורות. אפיק הזום, שחששו כי יגרום מזג־אויר סגרירי, החל 'מתמלא', בעוד שבשכבות הסמוכות לקרקע מתפתח רכס ברומטרי, הסביר על סמך המפות הסינאופטיות המאוחרות.

החזאי ויישנקר צופה, שהגשם ייפסק היום.

24 שעות לבחירות: 2,894,267 בוחרים; מרכז מידע ממוחשב לאזרח ב־18 מוקדים

סיקור תחת צווים

חיים יבין ואמיר שטרן באולפן הטלוויזיה המיוחד שהוקם ליום הבחירות. (צילום: ישראל הדרי)

מאת עליזה ולך, רפאל בן־סימון, יורם לוי ושמעון וייס, סופרי 'דבר'

מחר בשעה 7.00 בבוקר ייפתחו 4,819 קלפיות ברחבי המדינה ותחל ההצבעה של [...] זכות ההצבעה בבחירות הנוכחיות היא 2,894,267 איש, המיעוט קטן מתוכם – חיילים המשרתים במיפקד הצפון – התאפשר לבחור כבר אתמול.

מערכת מידע ממוחשבת שהוכנה במיוחד תאפשר לכל אזרח לברר באמצעות הטלפון את מקום ההצבעה שלו ולברור אם יש לו זכות בחירה. המערכת תופעל ערב הבחירות ובכל יום הבחירות ב־18 מוקדים בכל הארץ בוועדות הבחירות האזוריות, נמסר אמש בעת סיור שנערך ב"מלם מערכות" – החברה לעיבוד נתונים, המבצעת את כל נושאי המיחשוב במערכת הבחירות לכנסת.

מרכזי המידע יופעלו היום בין השעות 18.00 עד 22.00 ומחר החל משעה 7.00 בבוקר ועד 21.00. על האזרח המבקש מידע למסור את מספר תעודת הזהות שלו ו/או כתובתו המדוייקת.

במשך יום הבחירות ובלילה שאחריו, תספק 'מלם' נתונים עדכניים לגבי ההצבעה והמידע יועבר לוועדת הבחירות המרכזית, לטלוויזיה הישראלית, לקול ישראל בעברית ובערבית, לגלי צה"ל וכן למערכות העתונים.

'מלם' תבצע גם את ריכוז התוצאות במדגם המיוחד שנערך לטלוויזיה וישודר דקה או שתיים אחרי השעה 22.00. לשם עריכת המדגם, יוצבו 46 קלפיות בישובים שונים ברחבי הארץ, לעומת 25 קלפיות מדגם בבחירות הקודמות שייסגרו לפני סגירת הקלפיות הכלליות. התוצאות שלהן יעובדו על־ידי 'מלם' ויועברו מיד לטלוויזיה הישראלית.

ב'מלם' מקווים כי ביום ו' בצהרים יפורסמו התוצאות הרשמיות הסופיות של הבחירות לכנסת הי"ב, לרבות הרכב וחלוקת המנדטים בין הסיעות השונות.

העבודה: ערוכה

מפלגת העבודה השלימה אתמול את היערכותה הארגונית ליום הבחירות. בבניין המפלגה ברחוב הירקון הוכן חדר פיקוד מרכזי, ואתמול קיים מטה יום הבחירות, בראשות צבי אלדרוטי, ניסוי־כלים: מחשבים וקווי טלפון.

במהלך שעות היום יקבל חדר הפיקוד דיווחים על אירועים מיוחדים בשטח ועל מהלך ההצבעה. בשעות הערב המאוחרות ייקלטו בו תוצאות ההצבעה מן הישובים. 140 איש יאיישו את חדר־הפיקוד במשמרות. בסך־הכול תעסיק מפלגת העבודה ביום הבחירות כ־60,000 פעילים ועלותו נאמדת ב־1.5 מיליון ש"ח.

(המשך בעמוד 2)

השטחים יושבתו מחר מבפנים וייסגרו מבחוץ • צה"ל ממשיך במעצרי המנע

מאת רני הברשטיין, רוני שקד ואוריאל בן עמי, סופרי 'דבר' וסוכנויות הידיעות

2 תושבים [...] נפצעו אתמול בעזה המערבית [...] ומתנגים מסור אתמול, זכרו מספר 28 של [...] המתקוממות קרא לשביתות [...] יום הבחירות, [...] בלבד. צה"ל נערך לקראת אפשרות של הרמת ההסתה, [...] הכניסת תושבים מהשטחים לישראל תיאסר מחר, [...] מגעים.

התקרית החמורה ביותר אירעה אתמול בעיירה בית־סאחור שליד בית לחם לאחר תפילות יום הראשון בכנסיות. מפגינים התגבשו עם יחידות צה"ל בעיירה, [...] בן 18 נורה [...] את [...] ושעה ארוכה התנהל מו"מ בין הצבא ובין אנשי הכנסיה בבית־סאחור בנוגע למגרי החלוניה.

בכפר ג'ורג'יב נפצעו שלושה ארבעה צעירים בצורה קשה, ואתמול נמסר מקורות מהכפר כי גילו את גופת הצעיר [...] מן 17 בתוך הבית, ריקה בכפר. תושבי הכפר טוענים, כי חיילים הניחו את גופת הצעיר בתבית. על הכפר הוטל עוצר, ואתמול התיר הצבא עריכת הלוויה לצעיר בנוכחות בני המשפחה בלבד.

תקריות היו אתמול גם בבית לחם, בבית־ג'אלה ורמאללה, בעיקר אחרי התפילה בכנסיות. ממקורות הפליטים ג'ילזון וקלנדיה וכן מהכפר [...] אל־ערביה נמסר על פעולות יזומות של צה"ל ועל שלושה פצועים.

גם אתמול נמסר על מעצרי מנע שערך צה"ל לקראת הימים הקרובים. מלבד מעצר עיתונאים ופעילי אלמנד [...], בעקבות עוד חשודים בארגון ההתקוממות באיזור בית לחם ושכם.

מעוה נמסר על עשרה פצועים במחנה שאטי, שניים בנוציראת, שניים בג'באליה [...] אל־בלאח. אתמול הוטל העוצר, שנמשך כמה ימים, מעל רוב מחנות הפליטים ברצועה ומעל כמה שכונות בעזה, ואילו על מחנה אל מעזי הוטל עוצר.

בינתיים נמסר, כי כוחות הבטחון ימנעו מתושבי השטחים להיכנס לישראל ביום הבחירות, למעט מעבר פועלים. כוחות הבטחון נערכים לקראת יום הבחירות ויום ההצבעה בלפגר שבא אחריו במועד מתוגבר, וצפויים מעצרים נוספים במטרה להרגיע את הרוחות.

מקורות צבאיים אישרו אתמול, כי צה"ל מורים באותן ובני מכוניות ערביות מן השטחים לצורך פעילות מבצעית. המקורות הדגישו, החרמת הרכב מוגבלת לעשרי שעות בלבד והיא מוגבלת לפי החוק.

חיילי מילואים, ששבו לאחרונה משירות פעיל בשטחים, הביעו מחאה נגד שיטת החרמת כלי הרכב וטענו כי אין להחרים כלי רכב בלי אבחנה. חיילי המילואים טענו גם, כי לאחרונה ניזוקו כלי רכב של תושבי השטחים. כלי הרכב הוחזרו אחר־כך, אולם בעליהם נפגעו מעצם החרמתם.

10 מיליוני הדולארים ל'כור' עוכבו בבנקים – „מטעמים פרוצדוראליים"

ממשיכים לגבש את תוכנית ההבראה הכוללת מכירת נכסים ופיטורים של אלפים

מאת אבי שושנה, סופר הכלכלי של 'דבר'

העברת 10 מיליוני הדולארים מהבנקים לקונצרן 'כור' מתעכבת. הכספים היו אמורים לעבור לרשות 'כור' לצורך תשלום על חובותיו גלם ומשכורות, באמצעות חברת־השקעות ההסתדרות העובדים 'חברת העובדים' על ידי 'היכל'. לטענת הבנקים, סיבת העיכוב היא „עניינים פרוצדוראליים".

בינתיים שוקדים בהנהלת קונצרן 'כור' על הכנת תוכנית ההבראה, הכוללת מכירת נכסים ופיטורי אלפי עובדים. התוכנית תוגש בימים הקרובים לעיונם של הנהלות הבנקים האמריקאיים, הנושים של הקונצרן. כמו כן, תוגש התוכנית להנהלות הבנקים הישראליים, לראשי האוצר ובנק ישראל. אמש נתקבל הסכם להפעלה מחדש של תוכנית ההבראה במפעל 'שמן', חברה בבעלותו של איש העסקים אבי דהואי עיקלה את הכספים האמורים להגיע מהבנקים ל'כור' בימים הקרובים. חברה ממשלתית בריטית מבקשת להצטרף לדיון המשפטי בבקשה לפרוק 'כור'.

בימים האחרונים נערכים דיונים קדחתניים בהנהלת קונצרן 'כור' בנסיון לגבש תוכנית הבראה, שתוצג בפני הנושים. מצפים שתוכנית זו, שתכלול מכירת נכסים ופיטורי אלפי עובדים, תקבל על דעת הנושים.

הנהלת 'שמן', נציגות העובדים ונציגי מועצת פועלי חיפה התמו אמש על עיקרי תוכנית ההבראה שתופעל במפעל בחיפה ממחר.

(המשך בעמוד 2)

אלפי מובטלים יתוספו למשק אחרי הבחירות – מזהיר קיסר

מאת חיים ביאור, סופר 'דבר'

מליאת הוועד הפועל של ההסתדרות תתכנס בקרוב לדיון על המגמה המסתמנת של העמקת האבטלה במשק, שהגיעה לשיעור העולה על שבעה אחוזים מכוח העבודה.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, תבע אתמול, בישיבת הוועדה המרכזת, מהממשלה לשנות את מדיניות התעסוקה ולפעול לצמיחה משקית, לנוכח הציפיות שלאחר הבחירות יתוספו למשק עשרות אלפי מובטלים.

ההסתדרות, אמר קיסר, תציע תוכנית מקיפה להכשרה והסבה מקצועית, ניידות של עובדים בסיוע ממשלתי ויצירת מקורות תעסוקה מתקציבים ממלכתיים.

יו"ר ועדת התעסוקה בהסתדרות, עליזה תמיר, מסרה שההחמרה באבטלה מורגשת בעיקר בענף הטקסטיל. היא ציינה שבכמה ממפעלי תעשיה יזמה ההסתדרות הקמת קרנות להכשרה מקצועית, כדי להקטין את מספר המפוטרים.

פקדון "רווח רב שבועי" -
פקדון לכל סכום, על בסיס שבועי, עם אפשרות לחידוש אוטומטי עד סוף ינואר '89. ריבית מובטחת של 14% לשנה.

פקדון "ברירה ריווחית" - להרוויח או... להרוויח יותר!
פקדון ברירה ל-90 יום בריבית משתנה של "פריים" + 2% (כיום 15.8% לשנה) או ריבית קבועה של 14.5% לשנה - לפי הגבוהה ביניהן.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר
בנק הפועלים

"דמוקראטיה ספרטאנית"

העתונאים המצרים בפגישה עם שמעון פרס. (צילום: חנניה הרמן)

בפגישה עם עתונאים מצרים שיסקרו הבחירות

פרס חילק שבחים למובארק מוביל השלום בעולם הערבי

מאת אמיר רוזנבלום, סופר "דבר"

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס חלק אתמול שבחים לנשיא מצרים מובארק והביע את הערכתו על כך שהוא נשאר עקבי ונאמן לאסטרטגיית השלום שלו. „מכל המנהיגים באיזור הוא באמת האיש המוביל את תקוות השלום בעולם הערבי", אמר.

פרס אמר דברים אלה במהלך שיחה שניהל עם שלושה עתונאים מצרים, שהגיעו ביום ו' לישראל כדי לסקר את מערכת הבחירות.

השלושה, עבד אל סאטל סאווילה, סגן עורך "רוז אל־יוסף", כרימה קירולוס מ"אל־אהבר" וחסן סראג' מ"אוקטובר" (שני האחרונים דוברים עברית), נלוו אתמול לפרס בביקור במפעל "מכתשים" בבאר־שבע והשתתפו במסיבת עתונאים שנערכה מאוחר יותר במלון "נאות מדבר" בעיר. לאחר שהוצג בפני עובדי המפעל על־ידי מזכיר מועצת פועלי באר־שבע, בדיצין כרמל כראש הממשלה הבא של ישראל, קידם פרס בברכה את שלושת העתונאים המצרים. „לפני 10 שנים זה נשמע כחלום", אמר, „כאשר היו אומרים לכם שיבואו עתונאים ממצרים לסקר כאן את מערכת הבחירות. אני מקווה מאד, שבעוד ארבע שנים יבואו לכאן שלושה עתונאים מירדן, כדי לכסות את תהליך השלום עם שכנינו ממזרח".

שלושת העתונאים ממצרים הם אורחי משרד החוץ הישראלי והם נמנים עם פמליה של כ־50 עתונאים זרים המסקרים את מערכת הבחירות, בהם 15 עתונאים מיפאן, שלושה מתורכיה, שניים מסין ואחד מרוסיה, מאינדונזיה ומדרום קוריאה.

סגן עורך "רוז אל־יוסף", עבד אל סאטל סאווילה, שזהו ביקורו החמישי בישראל, אמר אתמול לסופר "דבר": „התהליך הדמוקראטי בישראל מוכר מזה שנים, אך זהו תהליך של דמוקראטיה ספרטאנית, שהיתה שרירה וקיימת ביוון וברומי העתיקה, שבה יש זכות הכרעה רק לעילית. אתם, הישראלים, מדכאים את הציבורים השונים בארץ, ובכלל זה את הפלשתינים ושוללים מהם את זכויותיהם". כאשר נשאל, מי, לדעתו, יזכה בבחירות בישראל, אמר: „זו החלטה שנתונה לעם בישראל, ואנו מקווים שהממשלה שתקום תצטרף לכוונות הבינלאומיים, כדי להשיג שלום, אם אתה מבין למה כוונתי".

עמיתו, חסן סראג', העריך, כי הבחירות בישראל יסתיימו בתוצאת תיקו בין הליכוד למערך.

3 נהרגו

(המשך מעמוד 1)

שיתופוצץ. האוטובוס נשרף כליל.

מקורות צבאיים מסרו אמש כי במקום הפיגוע הושלכו כבר בעבר מספר בקבוקי תבערה לעבר כלי רכב ישראליים, גם הם לאחר מארב מתוכנן. שיטת המארב כללה הנחת מחסומי אבנים על הכביש, כדי לגרום לכלי הרכב להאט נסיעתם, ולאפשר לצעירים להשליך את בקבוקי התבערה ביתר דייקנות.

בצה"ל מתייחסים בחומרה רבה לפיגוע אמש, ובכל הנראה תינקט מדיניות חדשה, חריפה יותר לגבי משליכי בקבוקי תבערה.

זרועות הבטחון לכדו אמש חשודים, ומבדיקה ראשונית עולה כי אמנם מדובר במבצעי הפיגוע, כך מסר קצין בכיר בשטח.

פרס: זעזוע

עם קבלת הידיעה הביע מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס זעזוע עמוק מהמעשה הנפשע של רצח אזרחים חפים מפשע. „העם כולו מאוחד בתחושת הזעם והכאב", אמר פרס. „ידו של צה"ל תשיג את המרצחים וישראל תילחם בטרור עד הדרמה".

פרס שלח תנחומים למשפחות הנפגעים ואיחולי החלמה לפצועים.

גם ראש הממשלה יצחק שמיר הביע זעזוע עמוק על הפיגוע ואמר כי ישראל תמצא תשובה הולמת ותטיל על מבצעי הפיגוע עונש כבד.

לא הפעם הראשונה

אין זו הפעם הראשונה שאבנים ובקבוקי תבערה מושלכים לעבר אוטובוסים הנוסעים בקו מטבריה לירושלים דרך בקעת הירדן.

לפני כשבועיים נזרקו אבנים על אוטובוס שנסע מטבריה ועבר ביריחו. לאוטובוס נגרם נזק קל אך לא היו נפגעים. הנהג מוטי כרסמנטי מהמושבה מגדל ירד מהאוטובוס והחל לרדוף אחרי מיידי האבנים, אך לא הצליח לתפוס אותם. עבור כרסמנטי היה זה המקרה השלישי שבו סגף האוטובוס אותו נהג בקו 961 מטבריה לירושלים אבנים ובקבוק תבערה.

לפני למעלה מחודש נזרק בקבוק תבערה לעבר האוטובוס אותו נהג כרסמנטי וגם אז לא היו נפגעים אך נגרם נזק קל לאוטובוס. לפני כשלושה חודשים נזרקו אבנים על האוטובוס שנהג כרסמנטי. הוא פתח בירייה באוויר ובעקבות זאת אקדחו נשלל ממנו. בינתיים נודע כי בעקבות ריבוי ידויי האבנים ובקבוקי התבערה לעבר האוטובוסים העוברים ביריחו הוחלט לצייד את הנהגים בנשק אישי, על־פי הנחיה מגבוה, אך הם נדרשו להמנע מלירות גם במקרה של זריקת אבנים.

נמסר כי למרות ידויי האבנים לא ננקטו באגד צעדים מיוחדים בקווי הנסיעה דרך הבקעה, ורק באחרונה הוחלט לצייד נהגים הנוסעים בחשיכה במכשירי אלחוט באוטובוסים. עוד נמסר כי לנוכח התגברות הסכנה בנסיעה בקו הבקעה, גברה נכונות נהגי "אגד" בטבריה ובירושלים לנסוע בקווים [illegible]

ת.ב. 3881

ועדה מקומית לתכנון
לבניה – חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 162/163 בגוש 7162 רח' אבן עזרא מס' 8 חולון הכוללת מתן הקלה ב:
א. אחוזי בניה 5.4% מסמת הבניה 844 מ"ר בכל הקומות
ב. מעלית 5% עבור המעלית
ג. תוספת קיבולת 2.5% עבור קומה נוספת חלקית
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות הרגילות של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות מנומקת חייבת להיות בכתב ובמועתק.

עו"ד ח. שרון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
חולון

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דרחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

בל"ל ודיסקונט ייפתחו היום – המזרחי סגור

מאת אלי גולדברג

עובדי בנק לאומי ובנק "דיסקונט" החליטו אתמול לקטוע את שביתתם ולחזור הבוקר לעבודה. גם סניפי הבנקים המסונפים להם ייפתחו. לעומת זאת ימשיכו עובדי בנק "המזרחי" את שביתתם לפי התכנון המקורי.

ההחלטה על קיצור השביתה התקבלה לאחר ישיבה ארוכה שהתקיימה במוצ"ש בהשתתפות ועדי הבנקים השובתים ונציג ההסתדרות. לאחר דיונים סוערים, שנמשכו עד השעה 3.00 לפנות בוקר, הוחלט לשקול את האפשרות לקיצור משך השביתה. החלטת הוועדים התקבלה בלחץ נציג ההסתדרות ונוכח העובדה, שהבנקים נערכו בעוד מועד לשביתה, ולכן היא איבדה מהאפקטיביות שלה.

אתמול ישבו ועדי בנק לאומי ובנק דיסקונט והחליטו, כצפוי, על סיומה של השביתה. עם זאת החליטו ועדי הבנקים להמשיך במאבקם נגד ההנהלה במלוא העוצמה. לדבריהם, ינקטו בעיצומים, שיפגעו יותר בהנהלת הבנקים, ופחות בלקוחות.

כאמור, ימשיכו סניפי בנק המזרחי להיות סגורים גם היום. ועד עובדי המזרחי אומר, שהחלטתו להמשיך בשביתה נובעת מהעובדה שההנהלה מגלה אטימות לדרישות העובדים. לדבריהם, לא הציעה להם ההנהלה אפילו את המינימום שהוצע על־ידי הבנקים האחרים. היות שמחר הוא יום שבתון, יעמדו לרשות עובדי בנק המזרחי יומיים כדי להחליט אם להמשיך בשביתתם.

מבנק הפועלים נמסר, שהיום יוחלט, אם להמשיך בסידורים המיוחדים שנעשו כדי לעזור ללקוחותיהם בזמן השביתה. מדובר באפשרות למשוך 500 ש"ח ליממה ממכשירי הבנקומט ובכל אחד מסניפי הבנק. החלטת ההנהלה תלויה בשאלה, אם ימשיכו עובדי הבנקים האחרים שלא לכבד צ'קים של בנק הפועלים.

חריש מגיב על גורדון: בור הקטן מלהשיב לו

מאת אמיר רוזנבלום, סופר "דבר"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, הגיב אתמול על התבטאויותיו של ד"ר חיים גורדון מאוניברסיטת בן גוריון, שכינה אותו "קללה לצדק" בעקבות החלטתו לסגור התיק נגד ח"כ אהוד אולמרט.

בהודעתו של היועץ חריש נאמר: „מקובל עלינו מקדמת דנא שבעניני לשון הרע הכלל אומר 'הכל לפי המבייש והמתבייש'. האיש גורדון הנו כבייש קטן מכדי להתפלמס עמו. אדם שהוא בור ועם הארץ בענייני משפט, ומידותיו, כפי שמעידות התבטאויותיו, אינן מתוקנות ביותר. אדם אשר מתיר לעצמו לפסוק שפתיים על עובד ציבור בדיבורים נקלים לגבי הכרעות כשפיטות של פרקליטים המוסמכים לדבר, אינו ראוי להתייחסות, לא בענייני משפט ולא בענייני מידות וערכים".

בדצמבר אשתקד, לאחר שהחליט חריש לסגור את התיק נגד מיקי אלבין, שיגר אליו גורדון מכתב משמיץ, בו כינה אותו "עוכר הצדק".

24 שעות

(המשך מעמוד 1)

שידורי הטלוויזיה

אתמול נערכה באולפן החדש של הטלוויזיה חזרה גנרלית לקראת ליל השידורים הארוך שיתחיל מחר בשעה 22:00 ויימשך עד 7.00 בבוקר יום ד', בהפסקות חדשות מכבשת.

באולפן המרכזי יישב חיים יבין, שיודיע בשעה 22:00 בדיוק על תוצאות המדגם של הטלוויזיה. לאחר מכן ייכנסו לפעולה שני הפרשנים ד"ר יוחנן פרס וד"ר [illegible] בסקרי התוצאות. [illegible] יגאל גורן ויעקב אחימאיר. [illegible] ורבי [illegible] מתנדיה, [illegible] ייקח. בסכה. [illegible] הערבי יוחזר אחד יערי וגיל סדן. משאר המפלגות יחזו יין רבינב יורם רונן.

קול ישראל יפעיל אף הוא את כל המערכות העומדות לרשותו כדי להחזה על יום הבחירות. מנהל הרדיו אמנון נדב הודיע שהרדיו ייכנס לפעילות אינטנסיבית מייד עם תום שידורי הטלוויזיה ביום ד' בבוקר.

בית הדין הארצי לעבודה הוציא אתמול צו מניעה שאוסר על עיתונאי הטלוויזיה לנקוט עיצומים כלשהם במהלך יום הבחירות.

הצו הוצא לבקשת מנכ"ל רשות השידור אורי פורת. שופט בית הדין מרדכי כליף הוציא לאחר דיון שנמשך כשעתיים לקבל את דרישת ההנהלה הוציא צוו מניעה זמניים שיהיו בתוקף עד ה־21 בנובמבר.

הנהלת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל הביעה אתמול זעזוע, תדהמה ועלבון על צעדה של הנהלת רשות השידור.

14,000 מאבטחים

כ־14,000 חיילים ושוטרים משתתפים במבצע אבטחת הבחירות „מחר '88". שר המשטרה חיים בר־לב והמפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס ביקרו אתמול בחדר היחידה של משטרת ישראל במטה הארצי בירושלים ועקבו מקרוב על ההכנות לבחירות.

המפכ"ל קראוס אמר כי דגש מיוחד יושם על אבטחת הבחירות במגזר הערבי והיישובים המעורבים.

דגש מיוחד ניתן לנושא הפיקוח על פתיחת קלפיות, על הפרעות בקלפי ועל הגעת הקלפיות בתום היום לוועדות המחוזיות. באמצעות רשת של 60 כבאים [illegible] בכל תחנות המשטרה בארץ יועבר הדיווח למטה הארצי המקביל לוועדת הבחירות המרכזית.

קראוס מסר כי בסיכום כמעט סופי הגישו למשטרה במערכת הבחירות 235 תלונות, בעיקר על עבירות על חוקי התעמולה ועבירות פליליות אחרות, והלך בן העבריינים כבר נשפט ונדונו לקנסות ובאסר על־תנאי.

חיילים מצביעים

כמתוכנן בכלל חיילי צה"ל המשרתים באיזור הבטחון של דרום לבנון כבר הצביעו אתמול, ביום הראשון לבחירות בצה"ל. שאר החיילים באיזור עתידים להצביע היום ומחר.

אתמול הגיעו ליחידות צה"ל באיזור הבטחון קמב"צים ועליהם הקלפיות. היום יגיעו קלפיות גם אל חיילי צה"ל בדרום לבנון, במוצבים ועמדות מרוחקים יותר, סמוך לקו הגבול הצפוני של איזור הבטחון. נמסר כי ההצבעה אתמול התנהלה ללא תקלות והקלפיות לוו מחברי ועדת הבחירות הצבאית.

כל מי שייעצר ביום הבחירות, יוכל להצביע באמצעות הקלפיות שיוצבו בבתי המעצר השונים או בבתי הכלא ברחבי המדינה.

המשטרה נערכת להסעת עצירים להצבעה מתחנות המשטרה לבתי המעצר. ביום הבחירות יוצבו 30 קלפיות בבתי כלא ובבתי מעצר ברחבי המדינה. בקלפיות אלה יוכלו להצביע גם סוהרים ושוטרים השוהים ביום הבחירות בבתי הכלא. הסוהרים והשוטרים יצביעו בקלפיות המיועדות לאסירים ועצירים, על פי הנוהל שנקבע על פי [illegible] בצה"ל.

[illegible] ביום הבחירות בגלל העדר ביקוש [illegible]

[illegible] ביום הבחירות, בגלל [illegible] להשאר באיזור הצבעה, הביא לצמצום [illegible] האוטובוסים שיופעלו ביום זה.

ח"כ רן כהן (רצ) בעתירה לבג"ץ:

שרון סידר מיליון ד' הלוואה למאיר הלוי, בניגוד לנהלים

(עתים) – ח"כ רן כהן מתנועת ר"צ עתר אתמול לבג"צ נגד שר התעשייה והמסחר אריאל שרון ומנכ"ל משרדו. ח"כ כהן מבקש, שבג"צ יוציא צו על תנאי, שיורה לשניים לנמק מדוע לא יוחזר לקרן השיווק לתעשייה את סכומה המיידי של ההלוואה בסך מיליון דולאר, שניתנה על־ידי הקרן למקורבו של השר שרון, מאיר הלוי.

פרקליטיו של כהן, עורכי־הדין גיורא ארדינסט ורמי ברנתן מבקשים מבג"צ להורות גם למפכ"ל המשטרה לחקור את היבטיה הפליליים של פרשת ההלוואה שניתנה להלוי.

בעתירה טוען ח"כ כהן, כי ב־1985 פנה מאיר הלוי לקרן השיווק, בבקשה לקבלת הלוואה משושרת, לשם סיוע לרכישת אנייה בשם "ישראליה", שתשמש כ"יריד ישראלי צף", שינדוד בין נמלי הים בעולם. בעתירה נאמר, כי השר שרון דאג שמיליון הדולאר יועברו ביד להלוי, בניגוד מוחלט להמלצותיהם השליליות של אנשי הקרן, בניגוד לנהלים תקינים ולהוראות הפנימיות במשרד המסחר והתעשייה.

לטענת ח"כ כהן, נהג כך השר שרון מתוך שיקולים פסולים, ומאז ניתנה ההלוואה להלוי, לא עשה בכספים דבר, והתוכנית לרכישת הספינה נגנזה. עוד נטען בעתירה, שהלוי צובר רווחים על חשבון ההלוואה הבלתי־מבוטחת ושעליו להחזיר אותה לאלתר, בצירוף ריבית והצמדה.

ח"כ כהן גם מציין בעתירה, כי הפרשה כבר נבדקה על־ידי מבקר המדינה, והוא ביקר בחריפות את התנהגות משרד המסחר והתעשייה בעניין.

חיילת מב"ש ניסתה להתאבד לאחר שעברה אונס קבוצתי

(עתים) – שופט שלום בבאר־שבע התיר אתמול את פרסומה של פרשת אונס קבוצתי של חיילת, שאירע לפני כשבוע בעיר. על פרשת האונס נודע למשטרה רק לאחר שבעקבותיה ניסתה החיילת להתאבד.

חיילת מבאר־שבע הובאה ביום ג' שעבר לחדר המיון של בית־החולים "סורוקה" בחוסר הכרה, לאחר שניסתה לשים קץ לחייה בבליעת כדורי שינה. חייה ניצלו, ולחוקרי המשטרה היא אמרה, שניסתה להתאבד בשל דיכאון, כיוון שיומיים קודם לכן בוצע בה אונס קבוצתי.

החיילת סיפרה, שכאשר ביום א' שעבר הגיעה סמוך לשעה 9.00 בלילה, לתחנה המרכזית של "אגד" בבאר־שבע, פנה אליה באיומים צעיר בן 21 שאותו הכירה. ביחד עם גבר נוסף, הם לקחו אותה בכוח במכונית פרטית לדירה בעיר, שם אנסו אותה שני גברים, כשה"מכר" מארגן את האונס. לאחר מכן, הגיעו עוד שני גברים וגם הם אנסו את החיילת.

על בסיס עדותה של החיילת, עצרה המשטרה את הצעיר בן ה־21 החשוד בארגון האונס הקבוצתי וכן גבר בן 36 מבאר־שבע, שעל־פי החשד נחטפה החיילת למכוניתו ונלקחה לדירה שבה נאנסה.

אתמול הובאו השניים להארכת מעצר שניה בפני שופט השלום יצחק זלצמן. בעל המכונית הכחיש את הטענות, כאילו אסף למכוניתו את החיילת ב"אגד" ואנס אותה לאחר מכן. החשוד בארגון האונס הקבוצתי טען באוזני השופט: „הבחורה בכלל לא ראויה לאונס קבוצתי, ויש לי הוכחות לכך". לדבריו, באה החיילת לביתו מרצונה, ישבה שם ושכבה אתו ללא התנגדות. הוא אף הוסיף שבמקרה, קודם הוא הסיע את החיילת לעיירה ליד באר־שבע, ולאחר שהיא שכבה בדירה עם גברים, הוא הסיע אותה לבסיסה. עוד באותו יום, טען החשוד, חזרה החיילת לאותה דירה מרצונה.

3 נהרגו בתאונות – 2 ליד רמת־הכובש, בן 17 בחולון

מאת נתן רותי, סופר "דבר" לענייני משטרה

בתאונה קטלנית שאירעה אתמול בכביש לקיבוץ רמת־הכובש נהרגו שני צעירים בני 20, בהתנגשות רכב פרטי ורכב מסחרי. פצוע אחד בינוני־קשה הועבר לבית־החולים "מאיר", וחמישה פצועים נוספים פונו על־ידי רכב שהוזמן למקום. הפצועים הם: נערה בת 15, באורח קל־בינוני, אשה בת 17, בחודשי ההריון המתקדמים, נפצעה באורח בינוני, ילדה בת חמש פצועה קשה, גבר בן 55 פצוע קשה.

רוכב אופנוע בן 17 מחולון נהרג אתמול ברחוב ויצמן 62 בחולון. נהג המכונית הפרטית שפגעה בו הועבר לבית החולים במצב קשה.

10 מיליוני הדולארים

(המשך מעמוד 1)

עיקרי התכנית מתבססים על צמצום מצבת כוח האדם ב־65 עובדים, שינוי מבנה תשלום הפרמיות, ביזור עובדים על־פי צרכי הייצור השיווק והורדת העלויות בהוצאות הנהלה.

[illegible]

חברת "ב.ג." לפיתוח ידע ומחקר בין־לאומי, בבעלות איש העסקים אבי דוזאי, דורשת לקבל את הכספים שאמור קיבוץ "כור" לקבל [illegible] מהבנקים, כתוצאה משעבוד בעלות חברת העובדים על "יכין חקל". בקשת העיקול הוגשה במעמד צד אחד [illegible] בית משפט השלום בתל־אביב [illegible] 160,000 ש"ח [illegible] 1987 [illegible]

[illegible] קיבלה כל תמורה עבור הרהיטים וכי לאחר [illegible] "כור" [illegible]

חברה ממשלתית בריטית [illegible] 28 מיליון דולאר [illegible] "כור".

מדינת ישראל
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתים עשרה

זו הפעם הראשונה
ייפתחו מרכזי מידע ממוחשבים טלפוניים לציבור.
אם אינך יודע/ת היכן להצביע
חייג/י בערב יום הבחירות 31.10.88 בין השעות 22:00-18:00
וביום הבחירות 1.11.88 בין השעות 21.00-07.00

עליך לציין את מספר הזהוי שלך ואת שמך ותקבל/י פרטים מדויקים של מקום הקלפי בו הנך מצביע/ה.

להלן מספרי הטלפון לפי אזורי מגורים:

העיר	מס. הטלפון	מס. קווים	העיר	מס. הטלפון	מס. קווים
ירושלים	02-780968	(45 קווים)	נתניה	053-623877	(9 קווים)
חולון	03-5037733	(14 קווים)	באר שבע	057-39938	(15 קווים)
תל-אביב	03-6414787	(21 קווים)	חדרה	06-341371	(8 קווים)
רמת גן	03-5744307	(17 קווים)	עפולה	06-526881	(6 קווים)
פתח תקוה	03-9249813	(13 קווים)	טבריה	06-790807	(6 קווים)
חיפה (העיר)	04-335777	(14 קווים)	צפת	06-930906	(4 קווים)
חיפה (קריות)	04-706599	(14 קווים)	רמלה	08-252612	(8 קווים)
עכו	04-916871	(17 קווים)	רחובות	08-491685	(9 קווים)
אשקלון	051-34836	(8 קווים)			

הממשלה היוצאת בישיבתה האחרונה:

סקירה בטחונית, ההיערכות לבחירות ובטיחות משק הגאז

מאת יקיר צור, סופר המדיני של "דבר"

ממשלת האחדות הלאומית, בישיבתה האחרונה כממשלה של הכנסת ה־11, קיימה אתמול דיון קצר שארך כשעה בלבד, במהלכו שמעה דיווחים בענייני בטחון שוטפים, על הנעשה בשטחים ובדרום לבנון, מפי שר הבטחון, יצחק רבין, שר המשטרה, חיים בר־לב וסגן הרמטכ"ל, אלוף אהוד ברק.

שרי הממשלה שמעו סקירה על היערכות כוחות הבטחון לקראת יום הבחירות, הד־1 בנובמבר והיום שלמחרת, יום הצהרת בלפור, ולקראת ה־12 בנובמבר, מועד כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית. במערכת הבטחון מעריכים – כי צפויה הסלמה במספר הפרות הסדר בשטחים בתאריכים אלו. שר הבטחון הבהיר לשרי הממשלה כי כוחות הבטחון ביהודה, שומרון ועזה, נוקטים צעדים תקיפים ביותר כדי לקדם סכנה של שימוש בנשק חם על־ידי תושבי השטחים. צה"ל, אמר רבין, יגיב במלוא העוצמה לכל מקרה של שימוש בנשק חם.

ישיבת הממשלה האחרונה שלפני יום הבחירות התנהלה באווירה נינוחה, ללא מתח. נכחו בה מרבית שרי הממשלה, מלבד הרב יצחק פרץ והשר משה נסים, שקם אתמול מאבלו על מות אימו. ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר כי הממשלה תמשיך למלא את המשימות התוכניות, ככל שידרש, גם לאחר ה־1 בנובמבר, בלי קשר לתוצאות הבחירות. מיום ג', מחר, נחשבת ממשלה זו לממשלה יוצאת, שאי אפשר להתפטר ממנה ואי־אפשר להצטרף אליה. היא תמשיך לתפקד עד לכינון הממשלה הבאה, לאחר הבחירות.

קיסר והברפלד בוועדה המרכזת:

חברות יידרשו להוכיח שאין להן היכולת להעלות השכר

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

חברות ממשלתיות המסרבות להצטרף להסכם השכר בשירות הציבורי יצטרכו להוכיח את טענתן שאין ביכולתן לשלם את תוספת השכר המתחייבת מההסכם.

כך הבהירו אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת.

סופר "דבר" מציין שהחברות הממשלתיות לא חתמו על הסכם השכר בשירות הציבורי שהושג באוגוסט השנה והמבטיח תוספת שכר של 5 אחוזים לשנת '88 ועוד 6 אחוזים לשנה הבאה. המשא ומתן להצטרפותן של חברות אלה יחל בקרוב, אך כ־20 מהן כועסות שלנוכח הקשיים הכספיים בהם הן שרויות, לא יוכלו לעמוד בנטל התשלום של תוספת השכר.

קיסר והברפלד הדגישו כי ייקבע נוהל מוגדר לבדיקת מצבן של חברות הטוענות כי הן בקשיים ויידרשו מאזניהן. במקרה של חילוקי דעות בין החברה לבין נציגי ההסתדרות והאיגודים המקצועיים – יובא הנושא להכרעתה של ועדת מעקב משותפת לאוצר ולהסתדרות.

„מנכ"ל חברה ממשלתית המודיעה שהחברה אינה מסוגלת לשלם, חייב להסביר לעובדיו את החלטתו ולנמק אותה", אמר קיסר.

דבר
DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

ממחר – הוזלה במחירי נפט והתייקרות במזוט

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

החל ממחר יוזל מחיר הנפט לשוק המקומי ולייצוא בשיעור של 7 אחוזים, ואילו הדלק למטוסים בתעופה האזרחית יתייקר בכ־9 אחוזים והמזוט לתעשייה ולחברת החשמל יעלה בשיעורים של עד 2 אחוזים – על כך מסר אתמול דובר משרד האנרגיה.

השינויים במחירי המזוט והדלק למטוסים נעשים במסגרת עידכון שוטף הנערך מדי שבועיים, ביחס למחירי הדלק הנהוגים באירופה.

אינך חייב להיות דתי כדי לבחור מימד

אתה חילוני.
אבל אתה רוצה שמדינת ישראל תהיה מדינה יהודית, הן מהבחינה הדמוגרפית והן מבחינת אופיה התרבותי וערכיה המסורתיים.
אתה סולד מהדימוי הקשה, הקיצוני והאלים שדבק ביהדות, בערכיה ובמייצגיה.
אתה חרד לקיטוב ההולך וגובר בין דתיים וחילוניים.
אתה מבקש מנהיגות ישרת דרך ואמינה בעלת ראייה מפוכחת ותבונה פוליטית.

במימד אתה מוצא את התשובות שחיפשת. מימד אינה רואה עצמה כמייצגת את האינטרסים של הסקטור הדתי בלבד.

מימד מציגה עמדה פתוחה ומתונה ויכולת הקשבה והידברות כשלנגד עיניה עומדת קודם כל ומעל לכל – אחדות העם ושלמותו.

רבים פנו אלינו בתקופה האחרונה והביעו את הזדהותם, אבל באהדה לא די.

מימד זקוקה לקולך. מימד חזקה תוכל להשפיע יותר ולהוביל את המגמה שהעם בישראל זקוק לו.

ביום הבחירות תן את קולך לערכיות ולאנשים שלהם אתה נותן את אמונך - מימד.

כי בנפשנו היא.

הצבע מי
מימד
מחנה המרכז הדתי

מי יוכל

צעירי המערך אתמול ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. (צילום: ישראל סימיונסקי)

פרס סיכם את מערכת הבחירות בנגב:

חולשת הליכוד – שאין לו תוכנית הכלכלה החופשית שלו ביטוי ריק

מאת אמיר רוזנבליט, סופר 'דבר'

יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, בחר לסיים את מערכת הבחירות שלו בישובי הנגב. במוצאי שבת קיים עצרות גדולות בדימונה ובבאר שבע ואתמול בבוקר סייר במפעל 'מכתשים', הנתון באחרונה במשבר קשה, ושוחח עם עובדיו. אחר הצהריים המשיך לירוחם, שם נפגש עם פועלים במפעל 'פניציה' של 'כור', שנקלע אף הוא לקשיים, ולאחר מכן המשיך לעצרת עם באופקים.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הפתיע אתמול את פרס בעת שסייר ב'מכתשים' כשהתלווה אליו כדי להביע בכך את תמיכתו האישית בפרס, לאחר שהודעזע מההשמצות האישיות שהופנו כלפיו על ידי אנשי ההסברה של הליכוד.

בטרם המשיך לירוחם, כינס פרס מסיבת עתונאים במלון 'נאות מדבר' בבאר שבע. בתשובה לשאלת העתונאי המצרי חסאן סראג' מ'אוקטובר' (על העתונאים המצריים המסקרים את מערכת הבחירות – ראה ידיעה נפרדת), מדוע בישראל אין מושיטים יד לאש"ף, אמר פרס: "השאלה היא לא רק מיהו הנציג הלגיטימי של העם בישראל, אלא מה הוא מייצג. לעת עתה, אש"ף מייצג תהליך של טרור ואלימות, שלא פסקו לרגע, ושגם מזינים את הכוחות הקיצוניים בישראל. לא חשוב מה שאש"ף אומר. חשוב מה שהוא יורה. אותנו מעניין מה מייצגים, ולא רק מי מייצג ואיננו שופטים רק לפי מלים, אלא לפי מעשים".

פרס התבקש לערוך השוואה בין מערכת הבחירות שניהל הליכוד לבין זו של המערך. "בעוד שמערכת הבחירות של המערך כוונה על תקווה, המושתתת על יסוד מו"מ יזום ונגד הסטטוס קוו, הרי שהליכוד לא הופיע עם תכניות ובנה את המערכה על סטטוס קוו ועל הפחדת הבוחרים. בנושאים שונים, ניסה הליכוד לצאת נגדי בהתקפות אישיות קשות מאד. אנשי ההסברה שלו השתמשו בשפה שלדעתי איננה מקובלת בארצות דמוקרטיות, כולל עיוות פני וקולי והכנסת מלים לפי, מבלי שנאמרו על ידי". אמר פרס. "הליכוד ניסה לייחס לעצמו דברים מגוחכים כמו, למשל, שדוד לוי הוא המקים הגדול ביותר של קיבוצים בישראל, ובלעדיו לא היה קם אף קיבוץ". אמר פרס והוסיף: "החולשה הגדולה ביותר של הליכוד היא בהיעדר תוכנית והיעדר אסטרטגיה מצידו. הביטוי 'כלכלה חופשית' הינו ריק מתוכן, שכן בסופו של דבר, הממשלה היא זו שמכתיבה את הדברים הקובעים בכלכלה, כגון מה יהיה גובה האינפלציה, שערי החליפין והריבית במשק וכו'".

פרס ציין כי ההסברה של המערך הופנתה בעיקר ל'קולות הצפים', שבין הליכוד למערך, שהתלבטו במיוחד בנושאי חוץ ובטחון.

בתשובה לשאלה, האם מערכת הבחירות הנוכחית אכן אופיינה בגילויי אלימות קטנים יותר מבעבר, אמר פרס: "אני סבור שהפעם היה קשה מאד לליכוד להלהיב את חבריו. היו תופעות קטנות של אלימות, בהתחשב בהסתה הגדולה שהופעלה מלמעלה, אך ההסתה לא הפיקה את התוצאות המקוות".

בפני אלפי אוהדיו חזר שמיר על דחיית ממשלת האחדות הלאומית

מאת יקיר צור, סופר 'דבר'

מנהיג הליכוד, יצחק שמיר, שב ודחה אתמול, בעצרת המרכזית של הליכוד לסיום מערכת הבחירות, את האפשרות של הקמת ממשלת אחדות לאומית.

שמיר כינה 'עלילת שקר' את הטענה כי הליכוד רוצה לספח מיליון וחצי ערבים. "אף פעם לא אמרנו שבכוונתנו להפוך את ערביי יהודה, שומרון וחבל עזה לאזרחי מדינת ישראל", אמר שמיר. "מי שאומר שערביי יהודה, שומרון ועזה הם נטל, הוא לא יקבל תמורת ויתור שום דבר, גם לא שלום. עבורנו יהודה, שומרון ועזה אינם נטל או אבן ריחיים, אלא מולדת ומורשת אבות".

בעצרת הליכוד, שהתקיימה אמש בכיכר מלכי ישראל, השתתפו אלפי פעילים ואוהדים, שהובאו במאות אוטובוסים מרחבי הארץ.

במהלך העצרת חשפו מארגניה מפה ענק מוארת בצבעי כחול ולבן של 'מדינת הליכוד' בארץ ישראל השלמה, אשר הפכה, כלהיטת כפתור, ל'מפת המערך', של קווי 67 כשהמלה 'סכנה' מהבהבת וחיצים מסמלים את צבאות ערב הפולשים מכל עבר למדינת ישראל.

אוהדי הליכוד אמש בעצרת (צילום: ורד פאר)

אלפי תעודות זהות הוכנו וטרם נלקחו

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

בלשכות מרשם האוכלוסין של משרד הפנים הצטברו אלפי תעודות זהות שהוכנו במבצע שנערך לקראת יום הבחירות.

דוברת משרד הפנים פנתה לציבור לבוא ולקחתן, כי בלעדיהן לא ניתן להצביע.

המפד"ל מכחישה: לא תלך לממשלת שמאל

מאת יקיר צור, סופר 'דבר'

המפד"ל מכחישה את הידיעות שלפיהן ח"כים מהמפד"ל עשויים, כביכול, להצטרף לממשלת שמאל בראשות המערך. בישיבת מזכירות המפד"ל שדנה בנושא גינה המזכיר המדיני של המפד"ל, שאול יהלום, את הפרסומים, שמקורם, לטענתו, בצוות מיוחד מטעם המערך, וכינה אותם: "הבל ורעות רוח".

יהלום גילה כי אישים שונים במערך פנו באחרונה אל אישים מרכזיים במפד"ל וביקשו לתאם עימם עמדות, אולם כל הפניות הללו נדחו על הסף ובצורה החלטית. הוא האשים את המערך בהפצת שמועות זדוניות, המבקשות לתקוע טריז בחומת האחדות של המפד"ל.

'כך' תחרים הבחירות אך לא תשבש מהלכן

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

תנועת 'כך' החליטה אתמול להחרים לחלוטין את הבחירות, ופעיליה לא יישבו בוועדות הקלפי שבהן היו משובצים. מזכירות התנועה קראה לפעילי התנועה לא להצביע או לשים פתק לבן. פעילים שבכל זאת מעוניינים להצביע נקראו לא להצביע לרשימות שפעלו לפסילתה של 'כך'.

המזכירות הכריזה על יום הבחירות כעל 'יום אבל לאומי', ובסניפי התנועה יורד הדגל לחצי התורן כהבעת אבל על 'קץ הדמוקראטיה בישראל'.

בהודעה רשמית שפרסמה 'כך' נאמר עוד, כי חבריה לא יפריעו למהלך התקין של יום הבחירות.

'רצ' חוששת מ'רץ'

מאת עליזה ולך, סופרת 'דבר' לענייני מפלגות

בסוף השבוע שעבר הודיעה 'רצ' לוועדת הבחירות המרכזית ולמשקיפים מטעמה ביום הבחירות, כי יקפידו לבדוק את הקלפיות, שמא הונחו בהן פתקי הצבעה שלה בכתיב שיביא לפסילתם: 'רץ'.

זה כמה ימים מגיעים אל משרדי 'רצ' איומים אנונימיים בטלפון, ובהם נמסר על נסיונות להחדיר אל התאים פתקי־הצבעה לא תקפים.

אתמול התריעה 'רצ', כי אם יימצא שתוצאות ההצבעה באזורים של קלפיות חרדים אינן סבירות, תתבע בדיקה שמית של כל המצביעים באותן קלפיות. ההתרעה נועדה להרתיע חרדים, המתכוונים לנצל תעודות־זהות של חרדים השוהים בחו"ל, מהצבעה כפולה.

דרעי: לא ניפחתי את פנקס הבוחרים לכנסת

מאת סופר 'דבר'

מנכ"ל משרד הפנים, הרב א. דרעי, פנה ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש וביקשו לבדוק בדחיפות את 'ידיעות הזרוך' שהופצו בכלי התקשורת, כאילו 'התנפח' כביכול לפנקס הבוחרים כ־5,000 בוחרים.

במכתבו של מנכ"ל משרד הפנים ליועץ המשפטי לממשלה הוא כותב בין היתר: "הטלת דופי בפנקס הבוחרים, המקובל מיום יסודה של המדינה כאמין ומקובל על כל פלגי העם והמפלגות במדינה, הוא מעשה חמור ביותר, ועל שלטונות החוק והחקירה הרשמיים לעשות כל אשר לאל ידם כדי למנוע מגמה לקעקע אמינות פנקס הבוחרים".

לבקשת מפלגת מפ"ם ביקר סגן יו"ר ועדת הבחירות מטעמם, עו"ד אונגר, עם המפקח הארצי על הבחירות, עו"ד א. שילת, בארכיב ביפו ובדק ומצא, כי פנקס הבוחרים תקין וכי הפנקס אשר נמסר למפלגות בחודש ספטמבר זהה לפנקס הבוחרים אשר נמסר לקלפיות וכי לא הוכנס בו כל שינוי.

יהודי הגליל המערבי כבר נמצאים במיעוט

מאת יוסי ליבוביץ, סופר 'דבר' בגליל המערבי

באיזור הגליל המערבי היהודים נמצאים במיעוט – כך עולה מנתונים שפרסמה ועדת הבחירות האזורית בגליל המערבי, שבראשה עומד השופט פלאח פארס, לקראת הבחירות שייערכו מחר.

מסתבר כי מתוך 190,000 בעלי זכות בחירה רק 80,000 מהם יהודים, ואילו השאר, 110,000 אזרחים, הם ערבים ובני מיעוטים אחרים.

תושבי הגליל יצביעו ב־506 קלפיות, שיפוזרו ב־132 ישובים.

המערך פינה משבצת שידור לתגובה על 'מודעת היטלר'

הליכוד מכחיש כל קשר • 'מעריב': נתנצל

מאת מערכת 'דבר' לענייני מפלגות

ראשי מטה ההסברה של המערך החליטו אתמול שלא לעבור בשתיקה על 'מודעת ועידת מינכן' – שהדביקה סטיגמה על רעיון הוועידה הבין־לאומית – שפורסמה ב'מעריב'. לפיכך הוציאו מלוח־המשדרים המוכן את התשדיר, שבו פנה אלוף (מיל.) יאנוש בן־גל אל צעירים, ושיבצו במקומו תשדיר תגובה, הקושר את הליכוד אל המודעה.

ח"כ חיים רמון, נציג המערך בוועדת הבחירות המרכזית, פנה אתמול אל יו"ר הוועדה, השופט אליעזר גולדברג, בדרישה להוציא צו, שיורה לכל מערכות העתונים שלא לקבל מודעות נוספות הקושרות את המערך אל היטלר.

בהודעת מטה הבחירות של המערך נאמר: "יריבי המערך, ובראשם הליכוד, איבדו את שפיות־הדעת, ובמודעה של פליטי שואה מתנהלת תעמולת זוועה, הקושרת מפלגה ציונית למפלגה נאצית, שבראשה עמד היטלר, שהמיט את האסון הגדול בתולדות האנושות ועל העם היהודי בפרט".

הליכוד התנער אתמול מכל קשר למודעה, ודובר הליכוד אף ציין, שידועה לליכוד זהות מזמין המודעה ב'מעריב'.

עורך 'מעריב', עידו דיסנצ'יק, אמר אתמול, כי העתון יפרסם היום התנצלות על 'התקלה' בנוהל קבלת המודעה.

המערך סיכל מינוי ברוך לוי למנכ"ל רשות שדות התעופה

מאת אריה אור, סופר 'דבר'

מינויו של ברוך לוי למנכ"ל רשות שדות־התעופה סוכל לפי שעה. ראש הממשלה יצחק שמיר נמנע אתמול מהבאת המינוי לאישור הממשלה, לאחר שהוברר שלא יימצא לו רוב.

כפי שפורסם אתמול ב'דבר', שרי מפלגת העבודה החליטו להתנגד למינויו של לוי הן מפני שאין לו הכישורים הדרושים לתפקיד והן בגלל קירבת הבחירות. בכך התבדתה השמועה, כי קיים הסכם חשאי בין ראש־הממשלה ובין השר שמעון פרס לאישור מינויו של לוי תמורת מינוי אחד ממקורבי מ"מ ראש־הממשלה לתפקיד דיפלומטי. לוי הוא עסקן של תנועת החירות בראשון לציון, המשמש כיום מנכ"ל משרד־התחבורה. עיכוב מינויו גורם את עיכוב מינויו של דן הולצמן למנכ"ל משרד־התחבורה. הולצמן היה עד כה מנכ"ל פרוייקט איילון, והוא שאיפשר את פתיחת הקטע הנוסף של כביש איילון בצפון תל־אביב, בלא שהושלם המיחלף שנועד למנוע היווצרות פקק גדול חדש בדרך רוקח (כביש התערוכה). מעריכים, כי פתיחת הקטע הנוסף במצבו זה קשור במועד הבחירות [illegible] (ראה גם ידיעה נפרדת).

ככל הידוע מצדד ראש־הממשלה במינויו של עוזרו לכלכלה שמואל סלאבין למנכ"ל משרד־התחבורה, אם ישאר המשרד בידי הליכוד לאחר הבחירות. כן יגרור עיכוב מינויו של לוי את המשך כהונתו של יו"ר הרשות אריה גרוסברד כמנכ"ל בפועל, כנראה עד שתקום ממשלה חדשה בעקבות הבחירות.

הבהרה

בידיעה שפורסמה ב'דבר' ביום ו', 28.10.88, על ניתוק של עולים חדשים באיזור הצפון משידורי הלוויין הרוסי, נפלה לצערנו טעות דובר 'בזק'.

הדובר זכריה מירוצקי מסר, כי חברת 'בזק' אינה גוף המחליט על ניתוקים ואינה נושאת באחריות למעשים אלה.

יום אחד לבחירות

פרס נעל מסע המערך בעצרת גדולה בבת־ים

מאת עמרם נבאי, סופר 'דבר'

בקריאות קצובות 'שמעון, שמעון' התקבל אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שבחר לסיים את מסע הבחירות של המערך בבת ים.

יותר מ־1000 איש הריעו לפרס, כשאמר שאם יקבל מנדט מהציבור, יפתח מייד במשא ומתן עם ירדן כדי לקדם את תהליך השלום. בנאום ארוך לסיום מערכת הבחירות עשה אמש שמעון פרס חשבון עם ראשי תנועת 'חירות'. לשמיר הוא אמר להוריד את הכובע ולהוציא את השפנים כדי שעם ישראל יראה את השגים שלו במשך כהונתו כראש הממשלה. את בני בגין הוא כינה הבן שהשאיל את השם שלו מאביו, ואילו את רוני מילוא ואת אהוד אולמרט האשים בהסתה פרועה ובשקרים גסים.

על מצע הליכוד אמר פרס, כי האוטונומיה לפי הליכוד דומה לתמונה של מארק שגל, משום שהיא מיועדת לתושבים בלבד אך לא לשטחים. "הליכוד בונה על ההפחדה של האזרחים, ואילו המערך בונה על האמונה של העם היהודי", אמר פרס.

מתקפת הסברה לסיום: 15 במות – בירושלים

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

15 במות הסברה יופעלו היום אחרי הצהריים בכל שכונות ירושלים במסגרת "מתקפת הסברה" אחרונה לפני יום הבחירות. מעל הבמות יופיעו אישים מרכזיים של מפלגת העבודה. שמעון פרס ינאם בעצרת במרכז העיר ואחר כך יסייר בקטמונים ובשכונת פסגת זאב.

מזכיר מפלגת העבודה בירושלים, עמנואל זיסמן מסר כי למעלה מ־3,000 מתנדבים יטלו חלק במהלך יום הבחירות. 1,200 מהם יאיישו את ועדות הקלפי בעיר בשתי משמרות.

יעקב חזן קורא לוותיקים ולצעירים:

קול למפם הוא קול נטו לכיוון השלום, הצמיחה, היצירה והצדק החברתי

אנו הולכים לקראת בחירות שיכריעו לגבי כל עתידנו. אני יודע מה רבה דאגתכם. וזו גם דאגתי. ביום זה יוכרע מה תהיה מהותה ודמותה של מדינתנו. ביום זה יוכרע האם תהיה זאת מדינה שהיא סמל הקידמה החותרת ליתר שוויון בין אזרחיה, ליתר שיתוף וערבות הדדית בין בוניה, או מדינה של מלחמת כולם נגד כולם. ביום זה יוכרע האם במרכז חיינו יתייצב האדם העובד, החופשי והגאה בעבודתו, או שאת מקומו יתפסו אשפי הפיננסים המתעשרים על חשבון הכלל. ביום זה יוכרע האם תהיה זאת מדינה שהצדק החברתי והשאיפה המתמדת להעמקתו יקבע את דמותה ואת היחסים בין אזרחיה היהודים והערבים, או שהזרות, הפחד ההדדי והשנאה ילכו וישתלטו בחייה.

ישנם אצלנו חברים שברוב דאגתם – וכאמור אני שותף שלהם בכך בכל לבי – שעל אף היותם חברים נאמנים למפ"ם ולדרכה, או קרובים אליה, חושבים להצביע הפעם דווקא מערך, כדי להגביר בדרך זו, כביכול, את כוחו. אין אשליה חמורה מזו. המצביע בבחירות אלה למערך כדי להגביר את כוחו, לא ישיג בכך שלום. הסיכום הכללי של החזית לא ישתנה, אבל הם ישיגו דבר אחד: הם יחלישו את כוחה של מפ"ם, כאשר רק מפ"ם חזקה – בכוחה להשפיע גם על התפתחותו הפנימית של ה"מערך".

מפלגת העבודה חטאה חטא כבד בהקימה את ממשלת ה"אחדות" הלאומית. והיא אחראית לתוצאותיה של המדיניות החברתית והכלכלית של הממשלה.

האינפלציה הדוהרה, אך הריבית הרצחנית, הבלתי־אנושית, הרסה את הכל ויותר מהכל את המשק והמפעלים ההתרבותיים־חברתיים של תנועת העבודה. והפרטים ידועים לכם. אבל היא דרסה גם את המשק הפרטי. תזכרו את "אתא", שימו לב למצבה של תעשיית השטיחים ולמצבו של "פולגת". כל יום פשיטות־רגל חדשות. וגרוע מכל, הפגיעה בהתיישבות העובדת – במושבים ובקיבוצים.

אבל חטאה הגדול ביותר הוא, שבהקימה את השותפות הזאת היא הרסה את עולמה הרוחני־אידאי. והכל תלוי בכך אם היא תחזור אל עצמה – אל דמותה כפי שעיצבו אותה ד. בן־גוריון, ברל, שפרינצק, רמז, טבנקין, ארן ורבים אחרים. רק איוולת היא להכריז עליה שהיא "ליכוד ב'". אבל דרוש מאמץ גדול של נאמני הציונות הסוציאליסטית שבתוכה כדי שהיא תחזור אל עצמה.

בהצביעך "מערך" אינך מסוגל להשפיע על תוצאות המערכה הזאת. רק מפ"ם חזקה, הנאמנה לדרכה, ושאחת ממטרותיה היא בניינה וקיומה של ברית של גורמים חופשיים, המנסים לשתף במעשה הציוני והסוציאליסטי את כל הכוחות המתקדמים בארצנו – רק היא מסוגלת להתגבר על המצב הקיים. במפלגת העבודה ישנם כוחות הקרובים אלינו, אם כי לא מזדהים. רק מפ"ם חזקה תסייע להם במערכה זו. היא היתה והינה המצפון והמצפן של תנועת העבודה בארץ.

היינו ונמשיך להיות מפלגת השותפות בין ההתיישבות העובדת והפועלים, עובדי הייצור והאינטליגנציה בארצנו.

ללא כל חשבונות אנו מתייצבים לימינו של שמעון פרס במאבקו על השלום. כל תוכנית, הנאמנה לנוסחת שם־טוב־ידיב, נאמנה עלינו. כל זה בתנאי שהשלום יבטיח את בטחונה של ישראל, ואת היותה מדינה יהודית מתקדמת. באנו ארצה לשחרר את עמנו מחיי גלות, ולא לשחרר את הארץ. הארץ האהובה עלינו הופכת ממולדת היסטורית למולדת חיה רק כשאתה מעבד ומחיה את אדמתה. ועל הכל – השלום, המלווה בדאגה לביטחון המדינה, הוא המכוון את מעשינו.

כל קול למפם הוא קול למחנה הגדול הניצב נגד הליכוד. קול נטו לכיוון השלום, הצמיחה והיצירה. קולו של הצדק החברתי.

הפעם מפם

כי צריך סדר קדימויות לאומי חדש

هكذا من الاصل

ההנהגה הכלכלית רדומה בסחר החוץ הבין־לאומי

טוען יורם רדושיצקי יו"ר וועדת התעשיינים לסחר חוץ

הפיכת אירופה לשוק אחד בשנת 1992 תקדיר מיזוג חברות וצעדי התייעלות אחרים, דבר העלול להוציא מהשוק את התעשיה הישראלית אם לא תיערך נכונה דוגמת מדינות אחרות. כך טוען יו"ר הוועדה לסחר־חוץ בהתאחדות התעשיינים, יורם רדושיצקי. לכן על הממשלה לערוך חשיבה אסטרטגית מחודשת במדיניות סחר־החוץ שלה, כדי לעמוד באתגרי שנות ה־90. ישראל מייצאת לשוק האירופי כ־ליש' מתוצרתה ומייבאת ממנו יותר מ־50 אחוז. ההנהגה הכלכלית "רדומה" ואינה רואה כלל את המפה העולמית בתחום סחר־החוץ.

לדעתו "תרדמה" זו עלולה להביא לנקיטת צעדים מאוחרים על ידי הממשלה, שיהיו קטנים מדי, בלתי מתוכננים ולא מספיקים. הדבר מחייב שיתוף פעולה בין הממשלה, התעשיה וגורמים אחרים במשק, כדי לגבש תוכנית ארוכת טווח בתחום מדיניות סחר־החוץ של ישראל.

רדושיצקי סבור כי חוסר המעש של הממשלה בתחום סחר־חוץ שלה עלול לפגוע, בסופו של דבר, גם בכושר התחרות של התעשיה הישראלית בשוקי העולם. זאת, גם לאור ההתפתחויות המשמעותיות שחלו בשנים האחרונות בסחר העולמי.

הוא מתריע גם בהקשר לתחרות של התעשיה הישראלית בשוק האמריקאי, שתלך ותגבר בשנים הבאות, דבר שיביא גם להגברת התחרות שלנו בשוק האירופי המשותף.

יורם רדושיצקי

מועצה חדשה למינהל המחקר החקלאי

מאת דוד מרשיוב

מועצת מינהל המחקר החקלאי, שהתכנסה ביום שישי בלשכת שר החקלאות, הומנה מפי השר נחמקין על ידי המועצה.

המועצה היא שותפות משולשת בין משרד החקלאות, הסוכנות היהודית והארגונים החקלאיים. בראשה עומד מאיר בן מאיר, שהיה מנכ"ל משרד החקלאות וטיפח את המחקר החקלאי. כן חברים בה מנכ"ל משרד החקלאות מאיר שמיר, מנכ"ל הסוכנות גרעון ויתקון, מנהל מינהל המחקר החקלאי יוסף שלהבת וכן ראשי ארגוני החקלאים ואנשי מחקר.

בכתב המינוי של המועצה נאמר בין השאר כי תפקידי המועצה לסייע בעיצוב וגיבוש ארוכי טווח של המחקר החקלאי וכן לקבוע סדרי עדיפויות וקדימויות ענפיות. כן תעשה המועצה להידוק הקשר וזיקת הגומלין בין המיגזר החקלאי למינהל המחקר החקלאי. נוסף על כך תעשה המועצה לגיוס משאבים המהווים תנאי להרחבת המחקר החקלאי ולהעמקתו וכן לרענון משאבי האנוש שלו.

יו"ר חדש לחברה למדליות

עו"ד משה מרון נבחר לכהונת יו"ר הדירקטוריון של החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות במקומו של ד"ר יוחנן בארה, היו"ר היוצא, שהגיש את התפטרותו לשר האוצר משה נסים.

יעקבי ושחל במסמך משותף

הרחבת זכויות ההצבעה לא תחול על הבנקאיות שבידי הממשלה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הרחבת זכויות ההצבעה במניות הבנקאיות לא תחול על המניות הבנקאיות כאשר יימצאו בידי הממשלה, מציינים השרים גד יעקבי ומשה שחל במסמך עקרונות משותף בעניין הסדר מניות הבנקים שבידי הממשלה.

המסמך הוגש לראש הממשלה ולשר האוצר, לאחר שהתברר כי לא נערך כל דיון בוועדות השרים או בממשלה בעניין המניות הבנקאיות וההסדר החדש המתוכנן לגביהן.

המסמך כולל כשה סעיפים ואפשר לראות בו כמייצג את עמדת שרי המערך ביחס למניות הבנקאיות שיועברו לממשלה. הסעיף הראשון קובע כי הבנקים לא יהיו מולאמים בשלב כלשהו והממשלה לא תשתמש בזכויות ההצבעה של המניות שיהיו בידה.

עוד מוצע: השליטה בבנקים תהיה בידי גופים אחראיים, לאו דווקא ממשלתיים: כובעת תביכה בהרחבה משמעותית של זכויות ההצבעה במניות שיועברו לציבור, לרבות השוואת זכויות מלאה; נקבע כי להפרת ההסכם הקיים לחמש שנים, כדרך של חקיקה, תהיה משמעות רחבה באשר לאמינותה של הממשלה ומוצע לכן שהרחבת זכויות ההצבעה תיעשה בדרך של מו"מ עם בעלי השליטה.

המסמך המשותף מציין עוד כי הסדרת הנושא עד סוף אוקטובר השנה אינה מחייבת שכן הממשלה כבר נערכה לפדיון המניות במועד זה.

תקלה בספרד אפשרה עריכת הקונגרס הבריטי בישראל

מאת אמנון אמר
דוד מרשיוב

קונגרס איגוד סוכני הנסיעות בבריטניה, שייפתח היום בירושלים, נערך כאן בשל תכנון לקוי של גורמי התיירות בספרד.

קונגרס זה, הנערך מדי שנה במקום אחר, אמור היה להתקיים השנה בטורמולינוס שבספרד. אלא שהספרדים לא הצליחו לסיים את בניית מרכז הקונגרסים במועד המתוכנן. כתוצאה מכך נאלצו הבריטים לחפש מקום אירוח אחר.

באמצעי שכנוע של גורמי תיירות בישראל, בהם מנהל החברה המארגנת גדעון ריבלין, הביאו לבסוף את הבריטים לבחור בישראל כמקום האירוע.

לקונגרס, שיהיה בבנייני האומה בירושלים וייבסך ארבעה ימים, יגיעו כ־1,600 סוכני נסיעות בכל האיים הבריטיים.

מאז נודע על קיום הקונגרס בישראל, הפעיל משרד אש"ף בבריטניה לחצים כבדים לביטולו, אולם לברות האיובים ייערך הקונגרס כמתוכנן במעמד שר התיירות הבריטי, ג'ון לי.

טקס הפתיחה ייערך בבריכת הסולטן בהשתתפות נשיא המדינה חיים הרצוג, השר הבריטי, עמיתו הישראלי אברהם שריר ומוזמנים רבים.

הסוכנים ידונו בעניינים פנימיים, ביתהים ביום לחברות התעופה וכן בנושאי תיירות אחרים.

משרד התיירות רואה בקיומו של הקונגרס בישראל כהצלחה ומשקיע בו מאות אלפי דולרים.

יו"ר תעשייני חיפה והצפון

חשיפה בתנאי הקפאת שער תגביר כדאיות היבוא ותחסל הייצוא

חשיפת התעשיה המקומית בתנאי הקפאת שער חליפין פירושה הגברת כדאיות היבוא וחיסול הייצוא, אמר דני בן נתן, יו"ר תעשייני חיפה והצפון בהנובת כפעל "שחק מהכה" בשלומי בשבוע שעבר.

עוד אמר כי התעשיה הישראלית נמצאת כיום במצב עגום וכי בשנת 88 צפוי התוצר להגיע לאפס או אף לרדת, מול גידול ריאלי של כ־4 אחוזים בשכר. בן צופה ירידה של כ־10 אחוזים בהשקעות בתעשיה ובצמצום במספר המועסקים בה בכ־7,000. זאת, מול גידול של כ־16,000 עובדים בסקטור הציבורי.

לדעתו אין אמנם להתעלם מגורמים פנים־מפעליים כמי שהביאו למצבה של התעשיה כיום, אך באותה מידה אין להתעלם ממדיניות כלכלית־ממשלתית התורמת רבות להחמרת מצבה של התעשיה.

בן נתן תובע מהממשלה להכריז על המגזר היצרני כיעד לאומי מועדף שאם לא כן, לא תוכל התעשיה לגידול ולצמיחה בקצב ובהתמדה הרצויים.

עליות שערים במניות ואווירה חיובית במסחר

● המגמה החיובית במסחר במניות נמשכה גם אתמול תוך נסיונות לגוון את ההשקעות לפני ביצוע פיחות. מניות המשתנים +2.3% ● החששות מפיחות קרוב גוברים, עליה לדולר השחור 1.88 – 1.90 ● השביתה של חלק מהבנקים לא מנעה עליות שערים, חלק מהשובתים הפעילו את נציגיהם בבורסה בעיקר עבור קרנות הנאמנות ● פעילות ערה במניות סקטור הפטרוכימיה, מניית אגן מעוררת ענין רב ● עליה בריבית השיקלית למפקידים עקב מעבר מאשראי במט"ח לאשראי שיקלי ● בכלכלני אילנות דיסקונט – המשקיעים בבנקאיות לא יקבלו את שיעור הפיחות ● ראשי קונצרן כלכלי גדול – במידה ולאחר הבחירות יושם דגש על מעבר לתהליך של צמיחה במשק עשויה הפעילות בבורסה להתאושש ● היום תסתיים כנראה השביתה בבנקים, ביום ג' יום הבחירות אין מסחר בבורסה.

מאת שמואל רוזנבלום

עליות השערים במניות נמשכו אתמול תוך רצון מצד גורמים רבים להתכסות במניות לקראת פיחות בעתיד. כזכור בפיחותים קודמים קיבלו המשקיעים במניות את מלוא שיעור הפיחות ויותר. לקחי העבר הביאו בימים האחרונים להתחדשות הענין במניות בתקווה שמעבר לתהליך של צמיחה במשק לאחר הבחירות יביא להתאוששות בבורסה. פעילים רבים בבורסה אינם מאמינים כי השקעה באפיקים דולריים ומודדים תספק בטווח הקצר הגנה יעילה מפיחות אפשרי. בהתחשב בדעה זו החלו באחרונה קופות הגמל הבנקאיות לרכוש מניות איכות ולגוון את תיק ההשקעות הסולידי שבניהולם. במסחר במניות המשתנים בלטו עליות נאות בפטרוכימיים +5%, אלרון +3.75%, ים המלח +3.5%, דיסקונט השקעות +3.25%, נכסים, כלל תעשיות, חברה לישראל +3%. הפסקת מסחר הייתה במניות פ.י.בי. והבינלאומי. במניות החופשיות בלטו עליות חדות בפז השקעות +10%, כלל תעשיות אופציה +15.99%, רים +8.6%, אלקטרה 1 +10%, תאת +8%, רסף +10.3%, קריסטל קונים בלבד בפעם השניה, דפרון קונים בלבד, כרמל +10.1%, התכוף +10.1%, רוגובין אופציה +15.7% ללא מחזור. ירידות שערים בלטו באלקו –19.5%, ליפשיץ אופציה –22.6%, חכן –10%, ויטלגו ומן –9.9%. בבנקאיות שבהסדר נרשמה מגמה מעורבת בנטיה לירידות שערים קלות בלבד. מחר עשויה השביתה בחלק מהבנקים להסתיים והתמורה הכספית במסחר עשויה לגדול בהתאם.

אילנות דיסקונט – אין הגנה בפיחות בבנקאיות

כלכלני אילנות דיסקונט חישבו כי המשקיעים במניות הבנקים עלולים להפסיד חלק ניכר משיעור הפיחות שיבוצע בעתיד. בניתוח שנעשה לגבי הבנקאיות שפרעונן בשנת 1991 מתברר כי במקרה של פיחות בשיעור 12% ובהנחה שהתשואה על המניות תנוע סביב 9% הרי ששיעור הפיצוי שיקבלו בעלי המניות יסתכם בפחות מ־2%. כלכלני אילנות דיסקונט מעריכים כי אגרות החוב הצמודות עשויות להשיג רווח גבוה יותר בהשוואה לבנקאיות שכן בזמן עד לפיחות ובתקופה שאחריו עשוי מדד המחירים לצרכן לעלות בשעורים גבוהים כפי שהיה בעבר.

עליה בריבית השיקלית

עליה נרשמה בריבית השיקלית למפקידים בעיקר בשל המעבר מאשראי במט"ח לאשראי בשקלים דבר שמשפיע במישרין על גרעונות הנזילות הבנקאיים. בסוף השבוע שילמו חלק מהבנקים כ־16.5% ריבית למפקידים בחישוב שנתי. בעלי פקדונות ג'מבו קיבלו בבנקים הקטנים עד 17% ריבית שנתית. ככל הידוע בשלב זה לא העלו הבנקים את שיעורי הריבית לבעלי פקדונות בסכומים קטנים.

דולר שחור – מגמת עליה

החששות מפיחות אפשרי בעקבות הבחירות הביאו לחידוש ההתענינות בדולר השחור ושערו טיפס עד 1.88 – 1.90 לערך. במספר מקרים בודדים אף נרשמו קונים שהסכימו לשלם 1.92. בשוק ההון העריכו כי הנכונות לשלם 1.90 לדולר אינה הגיונית שכן במידה ויתבצע פיחות של 12% רק אז יתאזן הפער בין השער היציג לדולר השחור. לאחר ביצוע פיחות סביר להניח שלא תווצר פרמייה גדולה בין היציג לשחור כפי שהיא קיימת כיום. הפחד בפני זיופים באיכות טובה עדיין קיים בשוק השחור ורבים מרוכשי הדולרים אינם יודעים שקיים סיכוי סביר שחלק מהדולרים שנרכשו הם דולרים מזוייפים.

אגן – פריצה או ענין קל?

אתמול נרשם למניות אגן ביקוש של כ־226 אלף שקל לאחר שבמשך זמן רב נחשבה מנית אגן "לתקועה". המשבר בכור השפיע ללא ספק על מצבה של אגן שכן היא בין החברות הרווחיות של הקונצרן. בתנאי הבראה מסויימים עשויה השליטה באגן להמכר וקיימים גורמים עיסקיים מהארץ ומחו"ל המתענינים בשליטה בחברה. עודף הביקוש הגדול באגן סופק בבהירות רבה יחסית ובעלית שער קלה והדבר מפתיע בעם. מסקטור הפטרוכימיה נראית ההשקעה באגן כסבירה ביותר בהתחשב בשגשוג במניות הסקטור.

קרנות הנאמנות – זרימת כספים גדולה

קרנות הנאמנות בעיקר הסולידיות זוכות בימים האחרונים ליצירות כספיות גדולות כאשר הציבור מחפש הגנה בהשקעה בקרנות בפיחות אפשרי בזמן הקרוב. חלק מהמשקיעים המתוחכמים החל באחרונה במגמת רכישות סלקטיבית ישירות במניות איכות מתוך הנחה שהשקעה במניות אלה תספק הגנה טובה מפני פיחות בעתיד.

שערי מטבע חוץ ביום 30.10.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.57	1.64	1.57	1.64	1.57	1.64	1.5950	1.6150	1.5950	1.6150	1.5946	1.6146	1.6049
1 מארק גרמני	0.88	0.92	0.88	0.92	0.88	0.92	0.8976	0.9088	0.8966	0.9078	0.6968	0.9081	0.9017
1 לי"ש	2.76	2.89	2.76	2.90	2.77	2.90	2.8152	2.8505	2.8145	2.8496	2.8191	2.8546	2.8343
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2623	0.2656	0.2628	0.2661	0.2622	0.2655	0.2643
100 ינים יפאניים	1.25	1.30	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2661	1.2819	1.2659	1.2817	1.2675	1.2834	1.2732
1 גולדן הולנדי	0.78	0.82	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7951	0.8051	0.7955	0.8055	0.7939	0.8038	0.8000
1 פרנק שווייצרי	1.05	1.09	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0649	1.0782	1.0639	1.0771	1.0616	1.0749	1.0703
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2582	0.2614	0.2580	0.2612	0.2580	0.2612	0.2595
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2405	0.2435	0.2404	0.2434	0.2403	0.2433	0.2420
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2324	0.2354	0.2324	0.2353	0.2327	0.2356	0.2339
1 מארק פיני	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.39	0.3780	0.3827	0.3780	0.3827	0.3776	0.3824	0.3804
1 דולר קנדי	1.31	1.36	1.31	1.37	1.30	1.37	1.3270	1.3436	1.3287	1.3452	1.3315	1.3483	1.3354
1 דולר אוסטרלי	1.25	1.38	1.26	1.36	1.27	1.36	1.3095	1.3259	1.3067	1.3231	1.3075	1.3239	1.3191
1 ראנד דרא"פ	0.42	0.50	0.39	0.53	0.41	0.57	0.6435	0.6516	0.6435	0.6515	0.6437	0.6515	0.6475
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.41	0.44	0.41	0.44	0.4239	0.4292	0.4274	0.4327	0.4274	0.4326	0.4302
10 שילינגים אוסטריים	1.26	1.31	1.25	1.31	1.26	1.32	1.2747	1.2907	1.2725	1.2683	1.2756	1.2916	1.2826
1000 לירטות איטלקיות	1.16	1.25	1.18	1.26	1.19	1.27	1.2056	1.2207	1.2047	1.2198	1.2047	1.2196	1.2117
1 "סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8171	1.8603	1.8561	1.8722	—	—	1.8725
1 דינר ירדני	3.11	3.51	3.09	3.29	—	—	—	—	—	—	—	—	3.4024
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	—	0.0315
1 לירה מצרית	0.62	0.65	0.61	—	0.66	0.72	—	—	—	—	—	—	0.6981

שערי מניות

בנקים מסחריים
שאינם בהסדר ההצמדה
[illegible]
(בב')בנקים חב' א
[illegible]
בהסדר הצמדה ל־89
[illegible]
בנקים למשכנתאות
[illegible]
מוסדות מימון
[illegible]
ביטוח
[illegible]

מסחר ושרותים
מסחר
[illegible]
שרותים
[illegible]
מלונות ושרותי תיירות
[illegible]
מחשבים ושרותי מחשב
[illegible]
מקרקעין ופיתוח
נדל"ן בינוי ופיתוח
[illegible]

חקלאות
[illegible]
תעשייה
מזון וטבק
[illegible]
טקסטיל והלבשה
[illegible]
מתכת ומוצריה
[illegible]
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה
[illegible]
מוצרי בניה
[illegible]
כימיה, גומי ופלסטיק
[illegible]
עץ ומוצריו, נייר ודפוס
[illegible]
תעשיות שונות
[illegible]
השקעות תעשיה
[illegible]
חברות להשקעה
השקעה ואחזקות
[illegible]

מוצרי בניה
[illegible]
מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק
[illegible]
עץ ומוצריו, נייר ודפוס
[illegible]
תעשיות שונות
[illegible]
השקעה בתעשיה
[illegible]
חברות השקעה
[illegible]
חיפושי נפט
[illegible]
משתנים
[illegible]

נסחרות במט"ח
[illegible]
דלק ונפט
[illegible]
רשימה מקבילה
שרותים
[illegible]
מלונאות ושרותי תיירות
[illegible]
מחשב ושרותי מחשב
[illegible]
נדל"ן בינוי ופיתוח
[illegible]
חקלאות
[illegible]
מזון וטבק
[illegible]
טקסטיל והלבשה
[illegible]

85% תשואה להון העצמי בבנק ערבי־ישראלי

הרווח הנקי המותאם של בנק ערבי־ישראלי מקבוצת בנק לאומי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 1988 בסך 15.5 מיליון ש"ח (9.4 מיליון דולר) לעומת 9.7 מיליון ש"ח (5.9 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 61%.

התשואה על ההון העצמי בתשעת החודשים הראשונים של 1988 הגיעה ל־85% בחישוב שנתי.

הגידול ברווח הנקי נובע מגידול בנפח העסקים ובמספר לקוחות הבנק ומיסכון בהוצאות התפעוליות.

הרווח התפעולי לפני מס הסתכם ב־33.2 מיליון ש"ח (20.2 מיליון דולר) לעומת 20.8 מיליון ש"ח (12.7 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 60%.

ההון העצמי של הבנק הסתכם ב־41.9 מיליון ש"ח (25.5 מיליון דולר) לעומת 26.4 מיליון ש"ח (16.0 מיליון דולר) לסוף 1987 כלומר גידול של 59%.

היחס הון עצמי/מאזן הגיע ב־30.9.88 ל־9.1% בהשוואה ל־7.7% ב־31.12.87.

סך המאזן של הבנק הסתכם ב־460.0 מיליון ש"ח (279.9 מיליון דולר) לעומת 341.7 מיליון ש"ח (208 מיליון דולר) בסוף 1987, גידול של 35%.

לבנק 29 סניפים בישובים הערביים בצפון והוא מספק שירותים פיננסיים ליותר ממחצית מתושבי המיעוטים בארץ.

100,000 ד' הוצאות לשנה ליפת

מאת דוד שרביט

100,000 דולר בשנה היו סכום ההוצאות של ארנסט יפת בשנים האחרונות לכהונתו בראשות בל"ל, כך מתברר ממסמכים שנאספו בבנק והמצויים בידי היועץ המשפטי לממשלה.

ההוצאות שבהן מדובר הן, בנוסף מהשכר וההפרשות הנלוות, לו הנסיעות עסקיות של יפת לחו"ל. הן כללו בעיקר כיסוי לארוחות ואירוח, רכישות של מוצרים שונים – נוסף על מוצרי מזון, משקאות חריפים וסיגרים – גם מוצרים לבית ולעבודה (למשל צרכי שרטוט לאחד מבני המשפחה).

פירוט מלא של ההוצאות שמימן בנק לאומי ליפת מצוי בתיק חקירה מיוחד שהועבר ליועץ המשפטי לממשלה. בתיק זה נכללות גם עסקות אחרות של יפת עם הבנק ובכלל זה רכישת דירה, שהיתה שייכת לבנק במחיר מוזל.

יפת, השוהה בניו־יורק מאז הודח מראשות בנק לאומי, התבקש להיחקר על הממצאים שנאספו נגדו, אך עד כה לא נענה לפניות לבוא לשם כך לארץ.

למי דואג המפקח על הבנקים

כבר לפני 4 חודשים ביקש אמנון גולדשמידט לפעול להשבת חובות כור; בנקאי תמה: „מה רצה שנעשה, שנגיש תביעת פירוק הקונצרן"?

מאת דוד שרביט

המפקח על הבנקים אמנון גולדשמידט פנה לכל הבנקים הנושים ב"כור" כבר לפני ארבעה חודשים וביקש מהם לפרט מה בדעתם לעשות כדי להבטיח את השבת חובות הקונצרן. פנייתו נעשתה לאחר שהתפרסמו התוצאות המאוחדות של "כור" ל־1987 שהצביעו על הפסד של רבע מיליארד דולר.

המכתב של המפקח הופנה כאמור לכל הבנקים הנושים, כולל בנקים שהחוב של "כור" להם מסתכם במיליון דולר בלבד. אחד הבנקאים שקיבל את המכתב הביע פליאה על דרישת המפקח: "מה הוא רצה שנעשה, שנגיש תביעת פירוק נגד "כור"? שאל.

להערכת אותו בנקאי, אם פניית המפקח היתה מגיעה לידיעת בנקים זרים לפני ארבעה חודשים, הם לא היו מהססים כבר אז לבקש את פירוקו של הקונצרן. להערכתו נועדה פניית המפקח לשמש כיסוי בלבד, אם תקום בעתיד ועדת חקירה שתבדוק את קשיי "כור", התנהגות הבנקים והפיקוח עליהם.

בשבוע הקודם הוציא המפקח חוזר־חוזר בענין חובות "כור" וכבר נכנס עם הבנקים למגעים כדי להבטיח הפרשות נאותות בגין חובות "כור". ההערכה היא שכבר השנה יפרישו הבנקים בגין חובות אלה כ־150 מיליון דולר – כ־20 אחוז מהחוב הכולל של "כור" למערכת הבנקאות המקומית – אך זאת לא באורח אחיד, אלא על פי מצב הבטוחות של כל בנק.

המפקח גולדשמידט

אושרו 8 תוכניות הקמה והרחבה

מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר אישרה בשבוע שעבר שמונה תוכניות הרחבה והקמה במפעלי תעשיה. בהשקעה כוללת של 29.8 מיליון דולר.

מנהל מרכז ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר עודד שמיר ציין כי אושרו תוכניות הקמה למפעלים בתחומי המזון והגומי וכן הרחבה של מפעלים בתחומי האלקטרוניקה, מתכת, פלסטיקה ומזון.

בין המפעלים שאושרו הרחבת מפעלי המלח באילת בהיקף של 7.2 מיליון דולר, הקמת מפעל גומי בקיבוץ עין גדי בהשקעה של 1.1 מיליון דולר, הקמה של מפעל מזון מחלבון רג בקיבוץ אילות בהשקעה של 6.2 מיליון דולר, והרחבה של מפעל דולב למוצרי פלסטיקה בקיבוץ רביר בהשקעה של 4.1 מיליון דולר.

הפועלים מציע פקדונות בריבית גבוהה מהמקובל

בנק הפועלים מפעיל שני פקדונות חדשניים בשקלים לתקופות של מספר חודשים בריבית גבוהה מהמקובל.

פקדונות אלה מופעלים על רקע אי־הוודאות הקיימת לגבי ההתפתחויות הצפויות במשק בחודשים הקרובים, והם נועדו לגוון את אפשרויות ההשקעה לתקופות של חודשים אחדים ולאפשר למשקיעים שילוב של תשואה מוגדלת עם שמירה על נזילות כספם.

פיקדון אחד, בשם „רווח ריבשבועי" מאפשר להפקיד לתקופה המסתיימת בסוף ינואר 1989 וליהנות מריבית קבועה מובטחת של 14% לשנה. המפקיד יכול למשוך את כספו אחת לשבוע גם במהלך התקופה, וליהנות במלוא הריבית המובטחת של 14% לשנה.

הפיקדון מיועד למפקידים המבקשים ריבית שקלית גבוהה ובו בזמן לשמור על נזילות מירבית של כספם. יצויין שהריבית המובטחת בפיקדון החדש עולה בהרבה על זו הנהוגה בבנקים לגבי פקדונות רגילים לתקופה של שבעה ימים.

פיקדון חדש שני בשם „בחירה רווחית" מאפשר להפקיד לתקופה של שלושה חודשים ולזכות בריבית משתנה המבוססת על ריבית ה„פריים", או בריבית קבועה – לפי הגבוה ביניהן. הריבית במסלול המשתנה תהיה בשעור של „פריים" בתוספת 2% לשנה (כיום 15.8%), והריבית הקבועה תהיה בשעור של 14.5% לשנה. שיעורי ריבית אלה גבוהים בהשוואה לריבית המקובלת בבנקים בפקדונות אחרים הנהוגים לתקופות של שלושה חודשים.

פיקדון „בחירה רווחית" מיועד למשקיעים הרואים בהצמדת כספים לריבית ה„פריים" הגנה בפני התפתחויות כלכליות אפשריות, כאשר בו בזמן מובטחת להם כאמור ריבית מינימום של 14.5% לשנה.

חודשה הפעילות בקרן האשראי לציוד מקומי

קרן האשראי לציוד מקומי שנועדה אשראי ליצרנים כדי לאפשר להם להתחרות ביבואנים, מחודשת בימים אלה את פעילותה.

הסמנכ"ל למימון במשרד התעשיה דורי צביה מוסרת כי הפעילות בקרן הוקפאה לפני כחצי שנה, עקב ניצול מכסת האשראי שהועמדה לרשות הקרן על ידי בנק ישראל. כתוצאה מהקפאת הפעילות, מסבירה דורי, נגרם נזק רב ליצרנים המקומיים שהתקשו להתחרות ביבואנים המקבלים מהבנקים אשראי במט"ח לשנים אחדות.

דורי ציינה כי הבנקים המסחריים, מתוך הבנת חשיבות הנושא לעידוד ופיתוח התעשיה המקומית, הסכימו להעמיד ממקורותיהם את האשראי הנחוץ להפעלת הקרן. המדובר בבנקים הבאים: איגוד, דיסקונט, הבינלאומי, פועלים, המזרחי ובנק לאומי.

בשלב הראשון יעמידו הבנקים לרשות הקרן סכום כולל של כ־90 מיליון דולר.

הנוהלים לקבלת האשראי יהיו כבעבר: עד 100 אחוז משווי הציוד. המפעלים יפנו בבקשה למשרד התעשיה והמסחר.

צו מניעה נגד „דפי אסף"

תשלום של 18,000 ש"ח הפקדת שטר־חוב על סך 150,000 ש"ח נקבעו בצו מניעה קבוע שהוצא נגד אברהם ואסף רז, המוציאים לאור של „דפי אסף", על ידי סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב השופט ד"ר א. וינוגרד, לאחר שחברת „דפי זהב" הבחינה בהעתקות שנעשו על ידם מתוך מדריכי הטלפון המסווגים היוצאים לאור על־ידה.

עבודה ומיסוי / איתן יעקבסון

הנטו של הפיצויים גדל ביותר מ־5 אחוזים

תשלום תוספת היוקר בשיעור 4.5% ועדכון מדרגות המס בשיעור 8.6% גרמו עלייה של יותר מ־5% בשכר הנטו שמקבלים העובדים וכן בסכום הפיצויים נטו שעומד לרשות העובד.

הסכום המסוי ממס של פיצויים עודכן מ־2,550 ש"ח לשנה ל־2,770. נביא הדוגמה מספרית להמחשת הדברים:

סכום פיצויים לפני תוספת יוקר – 3,000 ש"ח.

סכום פיצויים לאחר תוספת יוקר – 3,135 ש"ח.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3000	450	156	292	2530	2842
3135	365	128	257	2770	3007

הנה כך לפי הדוגמה סכום הפיצויים נטו גדל ב־5.8%.

מתי יש להגיש תביעה על הלנת שכר

החוק קובע שהזכות לפיצויי הלנת שכר תתיישן אם לא הוגשה תובענה לבית הדין האזורי לעבודה תוך שנה מהיום שבו רואים את השכר כמולן או תוך 30 יום מהיום שקיבל העובד את השכר שבגינו נדרש הפיצוי. הכל לפי המוקדם. אולם בית הדין לעבודה רשאי להאריך את התקופה מ־30 יום ל־60.

צריך לזכור שההתיישנות חלה על זכות התביעה לגבי פיצויי הלנה ולא על הזכות לקבל שכר־עבודה ו/או פיצויי פיטורים.

לכן, במקרה של הלנת שכר או פיצויים, יש להגיש תביעה במועד לפיצויי הלנה בכפוף להוראות החוק.

איך לחשב את הפיצויים

עובדים רבים מקבלים שכר כחלק מפדיון העסק שהם עובדים בו או כחלק מהפדיון הנובע מהתוצרת שהם מייצרים.

החוק קובע כי לצורך חישוב פיצויים יהיה השכר הקובע השכר הממוצע של 12 החודשים שקדמו לפיטורים.

שיטת חישוב זו באה למנוע הפסד לעובד במקרה שהפיטורים הם תוצאה של ירידה חדה בפדיון. אילו היו מחשבים את הפיצויים לעובד כזה לפי שכר החודש האחרון, הוא היה מפסיד. המחוקק שאף לכך שהפיצויים יהיו הוגנים וריאליים ולכן קבע שיטת חישוב זו.

במקרה של הפחתת שכר

החוק קובע שאם חלה הפחתה בשכרו של עובד בשלב מסויים במשך תקופת עבודתו, יחושבו הפיצויים כך:

★ על התקופה שלפני ההפחתה יקבל העובד פיצויים על בסיס שכרו ערב ההפחתה.

★ על התקופה שאחרי ההפחתה יקבל על בסיס השכר (המופחת) שקיבל ערב פיטוריו.

מדובר כאן בכל מקרה על הפחתה בשכר שלא כתוצאה ממעבר לעבודה חלקית.

לסיכום: לעובד שחלה הפחתה בשכרו מומלץ לשמור על כל תלושי השכר כדי שבמקרה של פיטורים יוכל לקבל פיצויים ריאליים, כמגיע לו על פי החוק. אם העובד ישמור על תלושי המשכורת, יהיה לו על מה להסתמך כאשר ידרוש את הפיצויים המגיעים לו.

מבקש לפעול נגד צ'קים חוזרים

נשיא לשכת המסחר התעשיה בחיפה גדי סטוכר עומד לפנות לשרי המשפטים והמשטרה ולמנהל איגוד הבנקים בבקשה לפעול בדחיפות ובתוקפנות בתופעת הצ'קים החוזרים.

סטוכר טוען כי אנשי המסחר בחיפה נפגעים בחודשים האחרונים מ„מכה קשה" של צ'קים אלה.

הסעה מאורגנת לבתי הארחה

מאת אריה אורר

שלושה בתי הארחה בצפון פותחים בהסעה משותפת, ראשונה מסוגה בארץ, של אורחיהם מתל אביב. ההסעה תיעשה באוטובוסים של חברת "תורתוס".

בתי ההארחה בכפר בלום, הנשרים וכפר גלעדי יקימו הסעה משותפת של אורחיהם. ביום ו' בצהריים מתחנת הרכבת בתל אביב, תוך עצירות בדרך לפי הצורך. האוטובוסים יביאו את הנוסעים אל שערי בתי ההארחה. בשבת ישילו הנוסעים באוטובוס בגליל והם יחזרו למקומותיהם בשבת אחר הצהריים.

מחיר הנסיעה 35 שקל הלוך וחזור.

חובות „כור" הקטינו הרווח הנקי של הבינלאומי ב־9.5%

הרווח מפעולות רגילות לפני מס של הבנק הבינלאומי הראשון הסתכם בתשעת החודשים שהסתיימו ב־30.9.88 ב־81.2 מיליון ש"ח (49.4 מיליון דולר) לעומת 92.3 מיליון ש"ח (56.2 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 12%. התשואה ברוטו (בחישוב שנתי) היתה בתשעת החודשים הראשונים של השנה 29.3%.

הבנק הבינלאומי ממשיך במדיניות שמרנית והפריש סכום של 20 מיליון ש"ח בשל חובות „כור". ההפרשה הכללית לחובות מסופקים מנכסי הסיכון העומדת על שיעור של 0.3%, בחישוב שנתי.

ההפרשה המיוחדת של הבינלאומי בגין חובות "כור" מהווה מחצית מחובות הקונצרן לבנק (25 מיליון דולר). למעט השפעת אירוע זה מציינים בבנק הבינלאומי כי תוצאות הרבעון השלישי השנה היו הטובות ביותר בין הרבעונים מתחילת 1988.

הרווח הנקי (לאחר פעולות בלתי רגילות) הסתכם בתשעת החודשים שהסתיימו ב־30.9.88 ב־34.2 מיליון ש"ח (20.8 מיליון דולר) לעומת 37.8 מיליון ש"ח (23 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 9.5%. התשואה נטו (בחישוב שנתי) היתה בתשעת החודשים הראשונים של השנה 12.3%.

ההון העצמי של הבנק גדל מ־370.2 מיליון ש"ח (225.3 מיליון דולר) בתחילת השנה ל־399.0 מיליון ש"ח (242.8 מיליון דולר) ב־30.9.88, גידול של 7.8%.

יחס ההון העצמי לסך הכל המאזן הוא 7.0%.

סך הכל המאזן ביום 30.9.88 הסתכם ב־5.665 מיליארד ש"ח (3.448 מיליארד דולר) לעומת 5.871 מיליארד ש"ח (3.573 מיליארד דולר) בסוף שנת 1987. הירידה במאזן הגשפעה משחיקת מרכיב מטבע החוץ (במיוחד המטבעות האירופיים) בהשוואה לשיעור עליית המדד.

הקיצוץ באספקת יהלומי הגלם נועד להקל על התעשיינים כאן

מאת אבי שרביט

הקיצוץ באספקת אבני הגלם בשיעור של 40 אחוז ליהלומנים הישראלים על־ידי הסינדיקט בלונדון, נועד להקל על היהלומנים בישראל, אומר נשיא בורסת היהלומים משה שניצר. המשבר העולמי בענף היהלומים הנובע מעליית מחירי הגלם בשיעור של כ־20 אחוז, הביא להקטנת הביקושים בכל העולם.

לדבריו הקטנת אספקת הגלם היא לכל מדינות העולם ואינה אקט אנטי־ישראלי, כפי שאולי ניתן היה להבין מידיעות שהתפרסמו בשבוע שעבר. הוא הוסיף, כי הסינדיקט, השולט על על 90 אחוז מאספקת יהלומי הגלם בעולם, מווסת את האספקה בהתאם לירידה בביקושים. הקיצוץ באספקה נועד להקטין את ההיצע, כדי לשמור על מחיר המלוטש.

כזכור, כל שנה מבוצעים 10 „סייטים" באספקה ישירה לתעשייני היהלומים. אי עמידה של אחד מתעשייני היהלומים בקבלת האספקה, תפגע קשות ביכולתו להמשיך ולקבל את הקצבת הגלם בעתיד מהסינדיקט. לכן מעריכים, כי קיצוץ זמני באספקת הגלם יעזור לעוסקים בענף להתאושש, מן המשבר הנובע מירידת הביקושים ליהלומים המלוטשים.

משה שניצר

נשיא התאחדות תעשייני היהלומים, אורי שורין, גורס כי העלאת מחירי הגלם בחודשים האחרונים הביאה להפסקת ליטושן של האבנים הקטנות. זאת, גם בשל שכר העבודה הגבוה יחסית המשולם ללוטשים בישראל לעומת השכר המשולם בהודו ובארצות המזרח הרחוק. לכן מעדיפים כיום תעשייני היהלומים להשקיע עבודה באבנים גדולות, שבהן הערך המוסף גבוה יותר.

מנתוני משרד התעשיה והמסחר מתחוור כי בספטמבר השנה חלה ירידה ביבוא יהלומים גולמיים הן בקאראטים הן בשווים הכספי לעומת ספטמבר אשתקד. אם כי נתוני ינואר־ספטמבר השנה מורים על גידול של כ־10 אחוזים באספקת הקאראטים ו־29 אחוז בערך הכספי, יצוא היהלומים המלוטשים ירד בחודש ספטמבר כ־4 אחוזים לעומת החודש המקביל אשתקד, אך בנתוני יצוא היהלומים המלוטשים בינואר־ספטמבר השנה חלה עלייה של 25 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

1.6 מיליון ש"ח באתר החרמון

בהשקעה כוללת של 1,600,000 ש"ח ייפתח אתר החרמון לעונת הסקי '88. ההשקעה הופנתה להרחבת מגרשי חניה, הוספת והרחבת מסלולי גלישה ופיתוח סביבתי בשטח הרחבה המרכזית. כל זאת כדי לשפר ולהקל על קליטתם של אלפי מבקרים באתר.

עונת הסקי תיפתח בדצמבר־ינואר עם תחילת רדת השלגים, מסר מנהל אתר החרמון אלי סגרון.

נדל"ן / אבי שוברט

קוטג'ים ב־106,000 ש"ח בגינות שומרון

חברת אברהמי הבניה, הבונה בחסות משרד השיכון, השקיעה כ־4 מיליון ש"ח בבניית שכונת קוטג'ים טוריים, בת 46 יחידות דיור בגינות שומרון.

השכונה ממוקמת במקום הגבוה ביותר בישוב. שטח כל קוטג' 80 מ"ר ברוטו, על מגרש של 200 מ"ר. הקוטג'ים בני 6 חדרים, או קוטג' בסיסי בן 3 חדרים כשהתכנון הפנימי וחלל הגג מאפשרים הרחבה ל־6 חדרים. כל קוטג' יימכר החל ב־106,000 ש"ח. הקוטג'ים בשלבי אכלוס.

300 בתים במעלות

300 בתים בודדים למגורים אישיים ברמת בנייה גבוהה ייבנו במעלות – דבר זה הובטח ביום שישי בעת חתימת הסכם בנושא זה בלשכת שר החקלאות אריק נחמקין בתל אביב.

ההסכם נחתם בין מינהל מקרקעי ישראל לחברת „ליבר אהרונסון" וראש מועצת מעלות שלמה בוחבוט, הרואה בפרוייקט פריצת דרך שתאפשר למעלות להתפתח בצורת היזמה הפרטית.

נחמקין אמר כי זה ניסיון ראשון שיש עמו סיכון רב ליזמים, אך מבדיקת כושרם בבנייה בעבר אין ספק שתוך זמן קצר יעמדו הבתים למכירה. אכלוס הבתים יגדיל במעלות את מספר התושבים היהודים בגליל.

מוקמות קריות תעשיה ומלאכה במישור אדומים

החברה הכלכלית לירושלים מתחילה להקים באיזור התעשיה במישור אדומים קריות תעשיה ומלאכה שבהן ישולבו גם שטחי מסחר ושירותים. יוקמו מבנים דו־קומתיים בבניה חדשנית ואיכותית, בשטח כולל של כ־12,000 ממ"ר, מהם יהיו בשלב הראשון כ־4,000 מ"ר מיועדים לתעשיה.

המבנה המתוכנן למלאכה יוקם בשטח של כ־8,000 ממ"ר והוא מיועד להשכרה גם לבתי מלאכה קטנים, כך שיכלול את כל השירותים ונקודות המסחר הדרושים להתפתחות התעשיה באיזור כולו. בשלב הראשון ישולמו בקרית המלאכה רק כ־2,000 ממ"ר ממבנה זה.

בין השירותים החיוניים שישולבו באיזור תעשיה זה מסעדות, מזנונים, דואר, פקסימיליה, בנקאות, תצוגות, מעון ילדים ועוד. בכוונת החברה הכלכלית לשתף בתכנון אזורים אלה ובבנייתם גם אדריכלים סביבתיים, שיעצבו עיצובים וקישוטים לבניינים ולשלב בהם בין השאר גם שצ"פים.

מנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים, דוד מושקוביץ, מסר עוד כי מחירי התשתית, הקרקע והפיתוח הכללי באזורי עטרות ובמישור אדומים נמוכים כיום באורח משמעותי בהשוואה לאזורי תעשיה אחרים בעיר. אזורים אלה מהווים איפוא, כבר כיום, חלופה מתאימה מבחינה כלכלית למפעלים אשר אינם יכולים לעמוד במחירי הקרקע באזורים מרכזיים כמו תלפיות וגבעת שאול.

פתיחה מוצלחת ב„גני החוף"

פרוייקט „גני החוף" בנתניה (בתצלום), שבו שותפות חברות הבנייה „אזורים" ו„משהב", זוכה להצלחה. בשבועיים מאז החל במכירות בפרוייקט כבר נחתמו עסקות למכירת שני פנטהאוזים וחמש דירות. שני הפנטהאוזים נמכרו לתושבי חוץ במחיר כ־300,000 דולר כל אחד.

אנשי המכירות מדווחים על התעניינות ערה בפרוייקט המציע דירות יוקרתיות בטיילת של נתניה.

בימים אלה מתחילות עבודות הבניה של שלב א' והקבלן המבצע שלו הוא חברת „משהב".

ביקוש רב לחנויות בקניון לוד סנטר

ביקוש רב יש לחנויות ומשרדים בקניון החדש „מגדלי לוד סנטר" בלוד (בתצלום: המודל).

הנהלת הפרוייקט מעריכה כי את הביקוש המוגבר המפתיע יצרה הידיעה על חתימת הסכם להקמת מרכז קניות אזורי (היפר) בפרוייקט על ידי קו־אופ הריבוע הכחול והפרשוק תנובה.

הנהלת הפרוייקט וחברת השיווק „קו שיווק" מנהלות בימים אלה משא ומתן עם יותר מ־300 סוחרים ובהם בעלי עסקים בלוד ובסביבתה, רשתות שיווק ורשתות לביגוד המעוניינים לשכור ולרכוש חנויות ומשרדים בפרוייקט.

יזמי הפרוייקט ומשווקיו, בשיתוף אדריכל הפרוייקט גבי שטה, מעבדים בימים אלה את תוכנית מיקום החנויות ופריסתן בשתי קומות הקניון. „קו שיווק", משווקת הפרוייקט, מציעה לרוכשים שירות מיוחד הכולל פניה בשמם לפתיחת משא ומתן לרכישת זכיון.

החנויות מוצעות למכירה בקומה א' (40 מ"ר + גלריה) במחיר החל ב־2,700 דולר למ"ר + מע"מ. בקומה ב' (40 מ"ר + גלריה) החל ב־2,000 דולר למ"ר + מע"מ.

במרתף הקניון חניה ל־400 כלי רכב וממנו מעליות שקופות אל שתי קומות הקניון.

1.5 מיליון ש"ח לבית מגורים בירושלים

מינהל מקרקעי ישראל מבקש מיליון וחצי ש"ח בעד מגרש ובית המצוי עליו ברחוב תל־חי 13 בירושלים. שטח המגרש 2,126 מ"ר ושטח הבית 298. הבית מוגדר כבית לשימור כך שאין אפשרות להרוס אותו או לפגוע בצורתו ובאופיו האדריכלי.

★ בעד מגרש בשטח של 444 מ"ר בפסגת זאב בירושלים מבקש המינהל 80,000 ש"ח. בשביל מגרש לבניית מבנה תעשיה בדרך חברון בבאר שבע הוא רוצה 158,000 ש"ח. שטח המגרש 4,500 מ"ר ומותר לבנות על 60 אחוז משטחו שתי קומות.

★ בעד מגרש להקמת מבנה מסחרי בשיכון הוותיקים בנתניה מבקש המינהל 81,000 ש"ח. שטח המגרש 894 מ"ר והשטח לבניה כ־300 מ"ר.

★ במסגרת „בנה ביתך" מציע השבוע המינהל מגרשים לבניית 20 קוטג'ים במגדל העמק.

„נוה" מקימה הבנין הגבוה ביותר בשרון

חברת „נוה" תקים את המגדל הגבוה ביותר בשרון בלב שכונת „נוה אמירים" בהרצליה. יהיו בו 18 קומות ובו דירות מפוארות בנות 4 ו־5 חדרים עם מירב השכלולים. הכניסה תהיה מפוארת שיש ותכלול גם עמדת שומר סף.

עבודות ההקמה החלו השבוע ויסתיימו תוך 30 חודש. את העבודה מבצעת חברת „א. צ. ברנוביץ'" שהתמחתה בהקמת מגדלי מגורים, בעיקר בשכונות כמו נוה אביבים, רמת אביב ג', מגדלי בזל ואחרים.

מחירי הדירות יהיו החל ב־107,000 דולר לדירת 4 חדרים (לא כולל מע"מ) ו־149,000 דולר לדירות בנות 5 חדרים.

יציבות בצריכה הפרטית לנפש במחצית הראשונה

הצריכה הפרטית לנפש, במחירים קבועים ולאחר ניכוי העונתיות, היתה דומה במחצית הראשונה של 1988 לזאת שבמחצית השנייה של 1987. זאת, לאחר עליות של 2־3% לכל מחצית שנה ב־1987 (שיעור שנתי של 5%) ועליות גבוהות יותר, של 6%, במחצית השנייה ו־9% במחצית הראשונה של 1986 (בשיעור שנתי של 11% ו־19% בהתאמה), על כך מסר בירושלים דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

היציבות בצריכה הפרטית לנפש במחצית הראשונה של 1988 משקפת צמצום ברכישות ריהוט וציוד (של 9% שפירושו צמצום של 17% לנפש בשיעור שנתי) ושל הנעלה, הלבשה וחפצים אישיים (ירידה של 5% לנפש – 10% בשיעור שנתי). זאת, במקביל לירידה בהוצאות ישראלים בחו"ל של 9% לנפש (18% בשיעור שנתי).

מאידך נמשך הגידול בצריכת מזון, משקאות וטבק ובצריכת דלק ומאור: צריכת מזון משקאות וטבק עלתה ב־2% לנפש (4% בשיעור שנתי) לאחר עליות של בין 2־3% בכל המחציות הקודמות מאז המחצית הראשונה של 1986; צריכת הדלק והמאור גדלה ב־5% בשיעור שנתי של 10%, במחצית הראשונה של השנה הנוכחית, לאחר עליות רצופות בכל מחצית שנה החל מהמחצית הראשונה של 1986.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתברר עוד כי היתה גם עלייה של 2־3% לנפש (5% בשיעור שנתי) ברכישת כלי רכב פרטיים לאחר עלייה של 17% לנפש במחצית האחרונה של 1987.

הצריכה לנפש של שירותי דיור (הנמדדת על פי הגידול במלאי הדירות) וכן ההוצאה לצריכה לנפש של מוסדות ללא כוונת רווח, נשארו ללא שינוי במחצית הראשונה של 1988 לאחר שגם במחצית השנייה של 1987 היתה יציבות בסעיפי הוצאה אלה.

„גלי" תייצר ותשווק בדרא"פ

הסכם ידע המאפשר לחברת ענק מדרום אפריקה לייצר ולשווק את נעלי „גלי", עומד להיחתם בימים אלה.

חברת „ריצ'לי" היא בעלת 11 מפעלים לייצור נעליים בדרום־אפריקה ומחזור מכירותיה מגיע ל־180 מיליון דולר בשנה. כל יום מייצרים במפעליה כ־65,000 זוגות נעליים אשר רובם בכולם בשם מותגים בינלאומיים כגון: „באלי", „אריזו" ואחרים.

מנכ"ל „גלי" גבי אורון, העומד לצאת לביקור במפעלים בחודש הקרוב, מסר כי ההסכם מקנה לחברה הדרום־אפריקאית זכות לייצר ולשווק את מגוון נעלי הספורט של „גלי" תחת השם „גלי".

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5614.46	5573.95
אבקה	370.49	368.49
אגוז	300.40	298.25
אגם	115.90	114.77
אריך	2011.01	1996.42
אדום	152.56	151.49
אושר	183.82	182.04
אור	458.84	455.15
אורן	126.80	125.03
אולי	—	—
אמון	908.98	902.24
אייל	6068.24	5949.54
איריס	6008.33	5921.18
איתן	879.25	872.35
אלון	713.99	708.28
אלמוג	716.50	710.23
אנליסט		
אביב	115.98	113.70
אנליסט		
במישור	108.85	106.25
אנליסט		
בבית	99.96	97.31
אקור	99.54	98.52
ארז	199.49	198.05
אש	140.21	137.11
אשל	195.22	193.88
אתגר	86.18	85.46
אתרוג	289.96	287.66
בדולח	147.14	146.20
ברוש	566.41	562.29
ברק	487.08	484.08
בקעת	359.40	357.65
בריט	1686.96	1675.26
גבע	126.44	125.51

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	509.94	505.56
גיא	116.40	115.54
גיל	3359.64	3335.49
גלית	731.59	726.23
דובדבן	375.51	372.55
דבשת	545.40	540.56
דולב	280.01	277.74
דורון	162.40	159.46
דותן	318.82	305.02
דליה	629.38	617.95
דרור	337.37	331.24
דקל	356.99	354.41
הדס	424.90	421.35
הילה	453.14	451.04
הדר	618.96	607.85
זהר	123.06	122.14
זיו	152.32	151.18
זינוק	106.75	104.49
זיק	82.65	80.68
חליפין	161.84	161.41
חלמיש	230.59	229.63
חן	168.38	167.96
טוש	130.31	129.13
יהלום	168.60	167.50
יהודית	376.01	373.09
יערה	509.06	506.52
כוכב	291.80	289.25
כחל	—	—
כלנית	686.04	673.63
כספית	301.96	300.56
כרמל	133.03	131.76
כתר	1286.32	1267.31
להט	5105.94	5068.57
למשקיע	139.76	138.00

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
לפיד	301.21	295.33
לקט	2174.04	2156.85
לשם	440.29	438.52
מבחר	1555.51	1544.78
מבטח	4585.51	4474.48
מגד	299.18	297.08
מגוון	4165.62	4136.35
מור	1640.85	1628.71
מורן	928.17	921.38
מכת	—	—
מיטב	1176.68	1168.36
מכלול	94.82	94.17
מעוף	4951.18	4897.14
מעיין	801.33	795.74
מקשה	441.70	439.66
מרווח	142.12	141.59
מרום	1539.36	1528.61
נתנה	163.56	162.34
נסיך	277.30	276.13
נטע	467.43	460.34
נילי	130.91	129.94
סביון	—	—
סגולה	151.04	149.95
סלע	430.18	428.19
סנונית	608.95	604.78
סער	394.68	391.20
ספיר	182.87	182.36
עדי	375.10	371.94
עדית	797.24	793.46
עידן	565.64	553.40
ענבר	121.06	120.02
עצת	2317.80	2300.73

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עתודי	574.75	569.43
פשון	125.56	124.68
פז	1693.08	1681.70
צבר	568.81	562.69
צופית	589.92	585.08
צוק	148.84	140.84
צמיד	1282.35	1272.35
צמיחה	556.39	548.22
קשת	163.54	162.39
קריה	114.86	113.26
קלע	177.47	177.00
קשת	118.00	117.26
רנדית	17620.96	17476.55
רימון	152.23	151.95
רעות	977.18	961.55
רשף	470.39	466.46
שביט	524.24	516.65
שהם	391.14	389.02
שחף	407.92	407.02
שירה	—	—
שקד	465.48	462.21
שגיא	686.78	681.78
שמש	720.71	715.80
שפר	199.07	197.64
תאנה	256.20	254.36
תדהר	545.76	544.58
תירוש	627.86	625.34
תמרה	113.16	112.27
תמר	291.32	289.35
תמנה	226.34	224.75
תרשיש	123.16	122.31
תשרי	600.72	595.71

هكذا من الأصل

60 שנה לקיבוץ בית־השיטה

מאת אבי שור

גידול חלקה של התעשייה עומד במרכז העשייה בשנים האחרונות בקיבוץ בית־השיטה שחגג בעת האחרונה 60 שנה לקיומו. הפיתוח המשקי הגדול בבית השיטה החל בשנות ה־60 בעקבות המעבר ההדרגתי לגידולי תעשייה. בסוף שנות ה־70 גדל חלקה של התעשייה והגיע ל־50 אחוז בכלל הייצור שהיה אז כ־30 מיליון ש"ח בשנה. בעשור האחרון, מציין יוהנן אורן, חלה תאוצה אדירה בפיתוח המשק, שהביאה לייצור של 50 מיליון ש"ח בשנה. גידול זה חל בשל הגידול הניכר בחלקה של התעשייה.

קיבוץ בית השיטה שבעמק יזרעאל, מצוי בצד הכביש עפולה – בית שאן, 8 ק"מ צפונית־מערבית לבית שאן. השם נזכר בתנ"ך בספר שופטים, ושמו נשתמר כנראה משמו של הכפר הנטוש שטא. הקיבוץ נוסד בידי „קבוצת תוגיתי" מבוגרי גימנסיה הרצליה, שהתארגנה ב־1928 וקיבלה את הכשרתה במקומות אחרים. הקיבוץ מונה למעלה מ־1100 נפש, 744 חברים ומועמדים, 17 הורים, 394 ילדי משק ו־9 ילדי חוץ.

בבית השיטה גאים בעובדת הישארותם של הבנים בקיבוץ ובתנועה הקיבוצית. על־פי נתונים אחרונים למעלה מ־70 אחוז מבני הקיבוץ נשאו בתנועה הקיבוצית, לעומת כ־28 אחוז שעזבו. כ־57 אחוז מבני הקיבוץ נשארו בבית השיטה וכ־14 אחוז עברו לקיבוצים אחרים.

הקיבוץ צעד שלב נוסף בדרכו להשתלבות בעידן התקשורת המודרני, לוח מודעות אלקטרוני החל לפעול באופן סדיר. בבית השיטה מקווים, כי כך ניתן יהיה להתגבר על המשגים שנעשו בעבר ונבעו מחוסר ידע ומידע. כמו כן המחשב הפך לכלי בסיסי והשימוש בו הוא יום־יומי. לכך נוספו שידור אסיפת החברים לחדרים להפצת האינפורמציה למרבית הציבור, טלוויזיה במעגל סגור והפקות מקומיות. כל אלה, מעריכים בקיבוץ יביאו לשיפור, [illegible] קבלת החלטות, שגרות ובנושאים כלכליים, משקים חברתיים. כל המערכות יחד שיפעלו בשילוב יתנו תמונה שלמה של האירועים ההתרחשויות והגורמים.

בתחילת שנות ה־80 הוקם בבית השיטה מבנה חדש שאיפשר את גידול הייצור, בעיקר בתחום המכונות החקלאיות. המפעל לייצור ופיתוח חלקי קטפות הביא להכפלת מספר ימי העבודה העומדים לרשות המפעל. במקביל, עם פיתוח השוק האמריקאי גדל הייצור ביותר מ־10 מיליון ש"ח. עוד פועל בבית השיטה מפעל לשימורי ירקות, שעבר בספר שלבי פיתוח שהביא להגדלת הייצור. שינויים אלה כללו את שינוי מערך האריזה והפיסטור ואלה הביאו להגדלת ייצור שימורי המלפפונים. כמו כן הוקם מבנה לאריזת בצל וזיתים במולאים והקמת חווה לאיחסון הזיתים. התקשרות עם מפעל זיתי הגליל הביאה אף לשיפור בייצור וכל אלה התבטאו בייצור חבוצים ב־25 מיליון ש"ח בשנה זו.

בחקלאות השינוי הבולט הוא בירידת הריווחיות של ענף הכותנה לעומת הגדלה משמעותית של עדר הבקר לבשר – 1,600 אמהות לעומת 600 בתחילת העשור, ופיטום 1,400 עגלים לעומת 700. בפרדסים ביצעו שינוי בהרכב זני האשכוליות, כשהאדומה מחליפה בהדרגתיות את הצהובה. שטחי הבצל והגזר גדלים ומחליפים חלקית את שטחי הכותנה המצטמצמים. למרות הקשיים הנובעים מהמדיניות הממשלתית של שער ריבית גבוה ושערי חליפין מוקפאים שהקשו על הייצוא, ריווחיות הקיבוץ גדלה בשנים האחרונות.

המשבר בחקלאות הוא מנת חלקו של כל העולם המערבי. משבר זה נובע בחלקו מהתפתחות רמת המיכון שהביאה לפיתוח אמצעים יקרים מאוד. בבית השיטה כמו בשאר המגזרים במשק מתקשים לרכוש את המיכון המודרני בשל הריבית הגבוהה הנדרשת על־ידי המערכת הבנקאית בארץ, לכן מטפחים את הזנים הדורשים פחות עבודה ידנית המונית.

איזה עיתונים קוראים בבית השיטה?
דבר 122
מעריב 90
ידיעות אחרונות 166
חדשות 6
על המשמר 2
הארץ 6
ג'רוזלם פוסט 25

כולנו בקערה אחת, צפופים ולחוצים
בתערובת משונה של דבש וחמוצים,
חיוך אהוב של אשכולית, חומה של החיטה,
מחרוזת בצלצלי – פנינה בטעם מתקתק,
יש גזר ומקל, ויש דפוקים כמו זית,
זה מין סלט כזה, סלט הבית
כל הצבעים, הטעמים והריחות
ואל תשאל אותי את המיתון.
כולנו על גבעה אחת, עודנו מטפסים,
קצת מתנשפים מול הנופים הנפרשים
מרחב שדות עם שקשוקי־הרושת
יש שעת־רפיון, ויש פתאום שעת־כושר
יש עת יגון – אך לפעמים גם אושר
זאת מן תרכובת יחודית של איש איש
של קיטורים, של עקשנות ושל ניגון –
ואל תשאל אותי את המיתון.
לאן מוביל השביל הזה, לאן הוא מתפצל?
עצי שיטה פורחים להם בין שמש ובין צל.
ואיפה פה הדרך המסומנת?
גם המפה מעט לא מעודכנת...
האם מוסרים התמרורים לי מסר –
ואם נבין – האם נגיע אל הגשר?
תמיד ישנו קצה חוט –
אז הלאה בניווט
רק אל תשאל אותי את הכיוון

כתבה: דורית א.

חדר האוכל בקיבוץ בית השיטה

בשדות בית־השיטה

סתיו

הקו המפריד בין סוד הכחול של הדרדר,
לבין זרימת האור בכנפי חסידות
המשיכות לצחוק את חק הכבר,
הוא שהוציאני לראות
אם נסתלקה מלכות הקיץ
הנצו החצבים.

אם אפשר סוף סוף
להתמכר לשלוה
הגמלה מגסיסת הקיץ.

לעפר לראשי ההרים
צעירי צפיה צוגנים
ולהבק עם ענני נוצה
אל מחוזות סתו
מלביש קטיפה סגלה לצמרות

ורוקם להן אותיות רוח
להבדיל בין חטא, לדיה, ורחמים
כמו האותיות בפרכת ארון הקדש
שרקמה סבתי בסתו ימיה,
לבקש על בני ביתה
סליחה
ומחילה
בימים הנוראים.

לאה שניר

לקיבוץ בית השיטה
ברכות ביום חגכם,
60 שנות עשייה ברוכות.
המשיכו מחייל אל חייל
מכולנו ב־
[illegible]

מצטרפים לברכות
זוהר אור בע"מ
סוכנות בלעדית געש מפעלי תאורה
מוצרי תאורה ושיווק מוצרי חשמל
רח' המוסכים 22, צ'ק פוסט, מפרץ חיפה
טל' 04-721321-3

לקיבוץ בית־השיטה
החוגג 60 שנה
לעליה על הקרקע
כה־לחי!
חשמל נצרת
מלאכה ומסחר בע"מ
בהנהלת ג'בראן זהיר וגרייב חנא
קבלנים לעבודות חשמל להעשיה ובנין, בניית לוחות חסקה ופיקוד
סיטונאים לאביזרי ציוד חשמלי לתעשיה ובנין
נצרת, כביש ראשי כפר הסוקר? ת.ד. 130, טל' 06-579...

למפעל המתכת
ולכל קיבוץ בית־השיטה
ברכות לחג ה־60
איחולינו להמשך הצלחה בדרככם ולהמשך שיתוף פעולה פורה
מיודדיכם בתל־אביב
ג'י.ג'י ציוד תעשייתי
יצרנים, יבואנים ומפיצים
סוכנים בלעדיים למוצרי הנעה
מפיצים: סלמה 61 תל אביב, טל' 820228, 820996, 833848, 03-826948
פקס. 03-820040
המפעל: הבנאי 27 אזור התעשיה חולון, טל' 805857, 03-807977

לקיבוץ בית־השיטה
החוגג 60 שנה ליסודו
שלוחות ברכותינו
להמשך פוריות ושגשוג
רום גולן בע"מ
(משה כהן)
שיווק מוצרי בשר, עוף, הודו,
למשקי התק"ם והקיבוץ הארצי.
טבריה, שד' הרצל 3, 4, טל' 06-792065

לקיבוץ בית־השיטה
מיטב הברכות והאיחולים
לחגכם ה־60
כה־לחי!
בישרה'ורוד
סוכן „ויטמר" בעפולה והסביבה
עפולה, טל' 06-523422

לקיבוץ בית־השיטה
ברכות לחג ה־60
פלסטיק עפולה
אספקת חמרי אינסטלציה, ביוב והשקייה
שד' ארלוזורוב 16 עפולה, טל' 06-522007

לקיבוץ בית־השיטה
שפע ברכות ביום חגכם
בתי מרקחת „אסף"
אסף חצות העובדים

לקיבוץ בית השיטה
במלאות 60 שנה
לעלייתכם על הקרקע
שאו ברכות נאמנות
המשיכו בהצלחה בדרך של
תנופה ופיתוח
מוסך המרכז
סלמן אבו ח'דירה
פחחות וצבע בתנור לכל סוגי הרכב
אזור תעשיה נצרת ת.ד. 241,
טל' 06-554861
מעי: 06-556085

לקיבוץ בית־השיטה
במלאות 60 שנה
לעלייתכם על הקרקע
שאו ברכה חמה
לכו מחיל אל חיל!
מטוב – שיווק ויבוא
מעדני דגים וסלטים
מגיע NORDA
נמל ת"א מחסן 5, טל' 03-459071

לחברי קיבוץ בית־השיטה
שאו ברכות
לחג ה־60
הגבירו חיל!
קובי משקפיים
אופטומטריסט
מרכז רסקו בית שאן, טל' 06-584365

לכל חברי בית־השיטה
לחגכם ה־60
שאו ברכות
לתנופה ולהמשך השגשוג והפריחה.
יפת חיפה
תכנון, יצור ושיווק ריהוט: למשרדים, מוסדות ומפעלים
ריהוטי מתכת ומדפים: לתעשיה, מחסנים וחנויות
חיפה, רח' יפו 72, טל' 04-538902, 04-539355

לחברי קיבוץ בית־השיטה
זר ברכות
בחג ה־60
אמנות הצילום
עפולה

לקיבוץ בית־השיטה
שאו ברכות
לחג ה־60
עלו והצליחו
חב' אחים רושדי חלבי (84) בע"מ
קבלנים לסלילת כבישים ועבודות עפר
דלית אל כרמל, טל' 04-783095

לקיבוץ בית־השיטה
מיטב הברכות לחג ה־60 כה־לחי!
השחזות דיוק שטוטלנד ישראל
השחזות תעשייתיות שונות
רח' ראשית חכמה 9 תל־אביב, טל' 03-824486

לקיבוץ בית־השיטה
לחג ה־60 שאו ברכת הצלחה!
מרכז המזרונים
הרצל 93 חיפה, טל' 04-661726

לחרושת מתכת בית־השיטה
ולכל חברי בית־השיטה
במלאת 60 שנה
לעלייתכם על הקרקע
ברכות ואיחולים
להמשך תנופה ושגשוג
בדק עדני יוסף בע"מ
מפעל לעיבוד פח
חדרה, טל' 06-331345/6

לחברי בית־השיטה
החוגגים 60 שנה לעליה על הקרקע
שלוחה ברכתנו להמשך דרך צלחה.
מ. ש.ע.ר.
לכימיקלים וחומרי ניקוי בע"מ
נתניה, ת.ד. 587, טל' 053-57371

לקיבוץ בית־השיטה
שאו ברכות
לחג ה־60
הגבירו חיל!
ציפי ורוביק
ראובן אסנין בע"מ
סוכנות „מזגן" לעפולה והסביבה
טל' 592039, 06-523210

לקיבוץ בית־השיטה
ברכות חמות
לחגכם ה־60
עלו והצליחו!
התבנית
ייצור תבניות
הסתת 21 אזור התעשיה חולון טל' 03-806330

ל„זיתי בית־השיטה"
ולכל חברי בית־השיטה
מיטב הברכות לחג ה־60
קוקה שאול
סוכנות ראשית לשיווק זיתי השיטה
מוצרי קולגייט, ג'ילט, פלמוליב
רח' פינסקר 93 פתח תקוה, טל' 03-9343194-7

לקיבוץ בית־השיטה
לחגכם ה־60
איחולינו להמשך דרך צלחה.
בית מסחר רזניק
מכונות לתעשייה [illegible]
רח' [illegible] 3 תל־אביב, טל' 03-324927

למפעל המתכת, ל„זיתי בית־השיטה"
ולכל חברי בית השיטה
ברכות לחג ה־60 והמשך שיתוף פעולה פורה
מפעלי גרינשפן להנדסה בע"מ
יצרני מערכות הנעה
מפרץ חיפה, טל' 04-721187, פקס. 04-724251

לחרושת מתכת בית־השיטה
ברכות לחגכם – עלו והצליחו!
ישבורג בע"מ
בית חרושת לברגים ואומים
ת.ד. 10351 מפרץ חיפה, טל' 04-721957

למפעל המתכת
ולכל קיבוץ בית־השיטה
לחגכם ה־60 שאו ברכת כה־לחי!
ברין אוטומטיקס בע"מ
מפעל לחרישה אוטומטית
מפרץ חיפה, טל' 04-721245

למפעל המתכת ולכל חברי בית־השיטה
ברכות לחג ה־60
קרמונד זילברמן את שוץ בע"מ
תעשיית קרטון מכל הסוגים
ז'בוטינסקי 9 בני־ברק, טל' 578005, 03-799...

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

1. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת מס' 1620 ב'. שנוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית מפורטת „K" – אחוזת מעבר לאורי מוגדרת.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6150 חלקות וחלקי חלקות: 2, 9־13, 35, 66, 99, 124, 151, 176, 203, 230, 259, 268, 279, 288, 299, 302, 356, 361־367, 707, 764.
גוש: 6154 חלקה 1 וחלק מחלקה 855
דרך השלום בין רח' עלית הנוער ודרך הגבורה ושטח בית הקברות בין הרחבת דרך השלום, רח' עלית הנוער ורח' אבני זכרון.
עיקרי הוראות השינוי:
א. הרחבת דרך השלום בקטע שבין רח' הגלוי ודרך הגבורה ובקטע שבין רח' עלית הנוער ורח' זכריה, הרחבת רח' עלית הנוער צפונה מדרך השלום. הרחבת הכבר ליד בית הקברות (רח' 1137) הרחבת רח' אבני זכרון כמסומן בתשריט.
ב. קביעת יעוד קרקע של בית קברות מוצע בדבעת קרקע בחזית רח' 1137.
ג. לכלול בתוך גבולות התכנית המפורטת „K" את חלקה 1 וחלק מחלקה 558 בגוש 6154, שהן ללא תכנון. לצורך קביעת יעודים של בית קברות קיים, דרכים, אזור תעשיה ושטח ציבורי פתוח.
ד. לשנות ע"י כך את התכנית המפורטת „K" – אחוזת מעבר לאורי מוגדרת, אשר פורסמה למתן תוקף בילקוט הפרסומים מס' 143 ביום 22.2.1951, על שינויה.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3093 תשמ"ה עמוד 3226.
2. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת מס' 1620 א' שנוי מס' 1 לשנת 1986 של תכנית מפורטת מס' 1602.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקות שונות בגושים: 7016 ו־7109
בין הרחובות: איינשטיין, מסילת ההתכבונאים, רחוב מס' 2226 (נתיבי איילון) ודרך פתח־תקוה, שכ' מונטיפיורי, ת"א.
עיקרי הוראות השינוי:
לאפשר חלוקת האזורים הכלולים המותרים, באזורים השונים, בתחום התכנית, באופן שווה בכל הקומות ולשנות בהתאם לכך את התכנית המפורטת מס' 1602 (התכנית הראשית) אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה נתפרסמה בילקוט הפרסומים מס' 2530 ביום 22.4.79.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3493 תשמ"ח עמוד 134 (מיום 18/10/87)
3. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת מס' 1700 ר' – חוף הצוק, שינוי מס' 1 לשנת 1987 של תכנית מפורטת מס' 1170.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקות: 44, 45, 46, 81, 49־53 בגוש 6609.
ממערב: שפת הים
ממזרח: תואי המשך רח' אבן גבירול (מקרבת מלון מבורין)
עיקרי הוראות התכנית: קביעת שטח צבורי פתוח (לצורך שפת הים) ע"י שנוי יעוד חלק מהשטח הכלול באיזור מלונאות, תיירות קיט ונופש והגדרת השימושים המותרים בו.
הודעה על הפקדת השינוי בילקוט הפרסומים 3515 תשמ"ח עמוד 591.
4. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת מס' 1751 א' שנוי מס' 1 לשנת 1980 של ת.ב.ע. מפורטת מס' 666 – תכנית לאיחוד וחלוקה מחדש בהסכמת הבעלים.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 7030 חלקות: 253 ו־254
בין הרחובות: יפת, הלוטוס והסקמה, תל אביב־יפו
עיקרי הוראות השינוי: תכנון השטח הכלול בתכנית קביעת איחוד וחלוקה מחדש בהסכמת הבעלים. הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3515 תשמ"ח עמוד 591
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3409 תשמ"ז עמוד השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית [illegible]
1. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה [illegible] לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית בנאי מקומית ותלקות „פ" דירות על גגות בבניינים קיימים.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: [illegible]
גושים: 6106־8, 6110, 6111, 6212־7, 6894, 6901־3, 6905־7, 6909, 6914־29, 6940־9, 6951־61, 6963, 6966־8, 7078, 7091, 7092, 7099־103, 7106, 7111, 7113, 7227־9.
חלקי גושים: 6904, 6930, 6931, 6962, 6077, 7077, 7083, 7085, 7104.
עיקרי מטרת התכנית: מטרת התכנית היא לקבוע הוראות תואמות בכל הנוגע להקמת בניה של דירות גג בבניינים קיימים ולשנות בהתאם לכך את הוראות התכניות עליהן חלה תכנית זו על שינוייהן (תכנית מס' 44 תקף 1941; תכנית מס' 58 – [illegible] 1927 תוקף 1938: תכנית מס' 60; תכניות מפורטות „A", „B", „C־D", „F" וחלקו, „G".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
2. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2393, שינוי מס' 1 לשנת 1987 לתכנית מפורטת „K" – בצרון דרום.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6150
חלקות: 715, 716, 719, 802־804, 807, 808 חלק מחלקות 520, 717
גוש: 7096
חלקות: 42־50 חלק מחלקות 53, 54
רחוב: בין הרחובות יצחק שדה ו[illegible]
עיקרי מטרת התכנית: לשפר תנאי הדיור בשכונה ע"י תוספת שטח בניה ושיפוץ בתים עפ"י תכניות אחידות להוספת הבניה השונות, ללא תוספת יחידות דיור, ושמירה על חזות השכונה [illegible] לשנות תכנית מפורטת „K", אשר ההודעה בדבר אישורה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 143 ביום 22.2.51 על שינויה.
3. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2431, שנוי מס' 1 לשנת 1987 לתכנית מפורטת מס' 691.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש 6150, חלק מחלקה 615.
רחוב: צומת הרחובות יצחק שדה–[illegible], שכ' תל־חיים.
עיקרי מטרת התכנית: [illegible] בצמת הרחובות ולשנות ע"י כך את התכנית המפורטת מס' 691 אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1439 ביום 28.3.68
כל המעונין רשאי לעיין בשינויי התכניות ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכניות, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.
מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב.

קראוס תל־אביב בן השרון בע"מ
רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים 53583
מכרז מס' 23/88
1. מכרז למכירת משאית במצבה כמות שהיא:
א. מס' רשוי 82־18652; ב. שנת ייצור – 1982; ג. סוג הרכב – פורד דגם 1717 בלי ארגז; ד. מנוע דיזל; ה. משקל כולל 12 טון; ו. תוקף רישיון רכב – 17.2.89.
2. את הרכב ניתן לראות [illegible] באזור התעשייה רח' האצ"ל 2 ראשל"צ [illegible] מתאריך 6.11.88 עד תאריך 11.11.88 כולל, משעה 08.00 עד שעה 12.00.
3. פרטים ניתן לקבל [illegible].
4. את ההצעות יש להגיש עד תאריך 17.11.88 שעה 13.00 במשרדי קראוס בגבעתיים [illegible] בצרוף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה.
5. ההצעות יוגשו במעטפה סגורה [illegible]
6. את הרכב אפשר יהיה לקבל רק לאחר העברת בעלות, כל ההוצאות כולל תשלום מס יחולו על הקונה.
7. אין הקונה רשאי לתבוע כל תוספת או הפחתה [illegible]
8. אין אנו מתחייבים לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
9. [illegible]
ועדת מכרזים

האם יצחק סמיר

היריות הראשונות של מלחמת לבנון נורו יותר משנה לפני שממשלת בגין־שרון־שמיר פקדה על צה"ל לחצות את הגבול הצפוני. באפריל 1981 התגרה מנהיג הפלנגות בשיר ג'ומאייל בשליטה הסורית במזרח לבנון, בנסותו ליצור חגורה בין המאחז הנוצרי בביירות לבין מובלעת זחלה והר סנין. בפגישות שהתפתחו, חודשיים לפני הבחירות לכנסת, נגררה ישראל לסיוע צבאי לג'ומאייל, עד כדי הפלת שני מסוקי־תובלה סוריים. חאפז אסד הגיב בקידום טילי קרקע־אוויר לעבר הלבנוני של הגבול, בגין זעק "אסד היזהר, רפול ויאנוש מוכנים לך", והנשיא רייגן הוזדרז לשגר לאיזור את פיליפ חביב, שלא הפיג את המתיחות אך הישהה את התלקחותה.

בגין ספח בביתו, רפול ושיתוף עם דייב קמחי, איש המוסד־אחר־כך משרד־החוץ, היה מהדוחפים העיקריים בדרג המבצע (למען הנוצרים) מתמודד בבחירות לכנסת, יאנוש עושה נפשות למערך, חביב שב בדימוס ובשיר הצטרף אל הפלנגות הגדולות שבבגין־שרון, בפיצוץ שארגנו הסורים, בין השאר כדי לנקום וללמד לקח. אבל בעצם הימים האלה, שוב בסמיכות חשודה לבחירות בארץ, מנסה מנהיגן הנוכחי של הפלנגות סמיר ג'עג'ע לתמרן שוב את סוריה ואת ישראל להתנגשות.

מטרתו המדינית של ג'עג'ע איננה בהכרח שלילית, אם מסתפקים באפיון הכללני שלה: למנוע מדמשק להשתלט על ביירות. אפשר אמנם לחלוק גם על כך ולטעון כי במציאות התהוותה זו, מוטב לישראל להגיע לעיסקה גדולה עם סוריה, שתהווה גם כתובת מרכזית לתלונות הציבור, אך היאי שסיכול המאמץ הסורי למשוך בחוטים הוא יעד קביל מבחינתה של אחת הקהילות החשובות בלבנון, אם גם לא עוד החזקה מכולן.

כל עוד מסתפק ג'עג'ע בקיזוז הנסיון הסורי (והאמריקאי) להכתיב את זהותו של הנשיא הנוצרי הבא ללבנון, אין בכך פסול – אפילו יש הנוהפים לראות בכך פעולה ישראלית באמצעות שליח. הבעיה מתעצמת ונעשית ישראלית במובהק כאשר מצטיירים מהלכי ג'עג'ע כשלבים בתוכנית סדורה, כמעט מהדורה שניה של "תוכנית אורנים" שהיתה למלחמת לבנון. תחילה חיסל ג'עג'ע את יריביו במאבק של המחנה הנוצרי, כפי שבשיר חיסל את שני פרנג'יה; הבריחו מארצו את אחרון המתמודדים, אלי חובייקה, כמו בשיר את הנן שמעון. כעת הוא נערך להתנגשות עם הסורים, בתקווה שגם אם ישראל שוב איננה מחויבת להלכה לחוש לעזרתו, אפשר שתמצא בכך עניין, אולי כדי להקים את חזיונו שבו יכבד אסד להשלים את "האיזון האסטרטגי" עמה וליזום מלחמה.

אם יצליח בכך, יצחק סמיר ג'עג'ע – אף שבוודאי לא יהיה אחרון – ויבכו ישראלים רבים. ראוי להדגיש בכנים שהאינטרס הבטחוני של ישראל נערך באזור הדרומי של לבנון, הסמוך לגבולה. התעניינות בצפון ובביירות לא פגה, אך גבולותיה מוגדרים. ליתר בטחון, הישראלים הזוכרים את השתלשלות המלחמה, צריכים למנוע משמיר ומשרון סיכוי שלטוני להסתבכות נוספת. מי שהיו ראש־הממשלה ושר־הבטחון בתחילתו המוגבלת והזהירה של הקשר עם הנוצרים בדרום (אז הדו, היום לחד) ובצפון – רבין, פרס ואף וייצמן – ראויים לאמון מחודש ומחוזק.

בזווית חדה / חגי אשד

רק לא לבנון

הזהרו, אל תטילו לקלפי את הפתק "מחל", שהוא פתק הסיפוח והפירוש־הפעלת מטען־נפץ מתחת לרגלינו ורגלי ילדינו, אימה, דם, חורבן

מי שמצביע ליכוד מצביע בעד הפיכת ישראל ללבנון. זה ממש סירוט. שתופו יזו של כל מי שמצביע בקלפי, כשהוא רואה לפתע במקום פתק "מחל" את הפתק האמיתי של הפיכת ישראל ללבנון.

חברי היקרים מהליכוד, זה מה שאתם רוצים: מדינה של תוהו ובוהו, של מכוניות־תופת, של זעקות־אימים והם ניתז לכל עבר ומה לא? זה ממש סירוט. זה יותר גרוע מלבנון. לבנון הידרדרה למצבה הנוכחי בעל כורחה, ופה מבקשים מאיתנו לבחור במשטר כזה בדעה צלולה וברצון חופשי, כמשטר התאבדותי. להפקיד את אזרחי המדינה לפצצות־תופת, כי זה יהיה הפירוש המעשי האמיתי של הסיפוח. שיעים נגד סונים, סונים נגד פלשתינאים, פלגי אש"ף זה נגד זה, דם, הרס וחורבן. תוהו ובוהו. בזה הם רוצים שנבחר בדעה צלולה.

יהודים, הזהרו העצרו ברגע האחרון. אל תטילו לקלפי את הפתק של הסיפוח, שפירושו הפעלת מטען־נפץ תחת רגלינו ורגלי ילדינו.

הפשרה הפונקציונאלית והטריטוריאלית שמציעה מפלגת העבודה נותנת את התשובה הבטחונית הטובה ביותר לישראל. האמת היא, שצריך לבחור בין סוג אחד של משטר לבנוני – כמו זה שבביירות או כמו זה שבדרום לבנון. איזור דרום לבנון מבטיח את מאקסימום הבטחון האפשרי לישובי הצפון, בלי לספח את איזור דרום לבנון לישראל. זו הוכחה שמשטר של פשרה פונקציונאלית וטריטוריאלית, נוסח המערך, בלי ריבונות, מבטיח מאקסימום בטחון, בעוד שהצעת הסיפוח של הליכוד מבטיחה ריבונות במינימום של בטחון.

הבה נראה את האמת. כל אימת שמדובר בפשרה טריטוריאלית, ממילא מדובר בפשרה פונקציונאלית, כי אין זה בלי זה. גם אוטונומיה, שבה מבפנה הליכוד, היא סוג מסויים של פשרה פונקציונאלית. אין ניגוד בין שני סוגי הפשרה הללו. איזור דרום לבנון מוכיח זאת. זהו איזור טריטוריאלי שסידורים בו סידורי בטחון שונים מאלה שבלבנון עצמה ובישראל.

כל דברי ההבל של הליכוד נגד "גדרות הבטחון" של אלופי המערך" מחטיאים את מטרתם. חכמי הליכוד מבודדים ומפרקים מערכת בטחונית משולבת. הם מטיפים לעם נבון וחכם להיות טיפש ומבולבל. אבל הם לא יצליחו. לעומתם, המערך מציע לעם מערכת בטחונית אינטגראטיבית משולבת של כל האלמנטים גם יחד. אמצעים מדיניים, טכנולוגיים (גדרות), כלכליים חברתיים. בארץ נבחון, לארץ, הכל צריך להיות מעורב ומשולב זה בזה. ואילו הליכוד הולך בעקבות המערך, וכל מה שהמערך חיבר ושילב יחד, הליכוד, כאותו ריבוק, הורס, מפורר, מערער ומפרק.

צר לי עליכם, חברי מן הליכוד. הדגל שאתם מניפים הוא דגל של פשטנות שיטתית. מי שחונך על "רק כך" ועל "חד נס" הרוויזיוניסטים, קשה לו להבין מערכת משולבת ומורכבת. אתם פשוט צריכים ללמוד. ואת אני אומר לכם בכל ההבנה: זה ההבדל בין תפישת הבטחון של הליכוד ושל המערך.

אל תהפכו אותנו ללבנון שניה. אל תהפכו את כל הפלשתינאים לחיזבאללה. אל תהפכו אותנו למיליציה נוצרית לבנונית. אל תהפכו את ארץ ישראל לארץ של מטעני־נפץ ופצצות־תופת הדם ששפך על ימין ועל שמאל. רק הליכוד יכול להפוך אותנו ללבנון ולשכנע אותנו שזו ברכה לארץ הזו. אנחנו לא רוצים להיות לבנון. אנחנו רוצים להיות ארץ ישראל בכל השטח שמאפשר לנו זאת. הסיפוח שאתם מציעים לנו אינו מוסיף בטחון לישראל. להיפך. הוא הופך לבנים המערער את הבטחון. תפישת הבטחון של המערך, לעומת זאת, מגדילה גם את הבטחון וגם את סיכויי ההתקדמות לקראת שלום.

מובאה

סוציאליזם

"הסוציאליזם המודרני זה לא רק ניקוז ביצות ויישור מסמרים לכולם, אלא גם עגיל באוזן הזקן לכולם".
השחקן דורון נשר, הקומוניסט של מסים.

קול צף

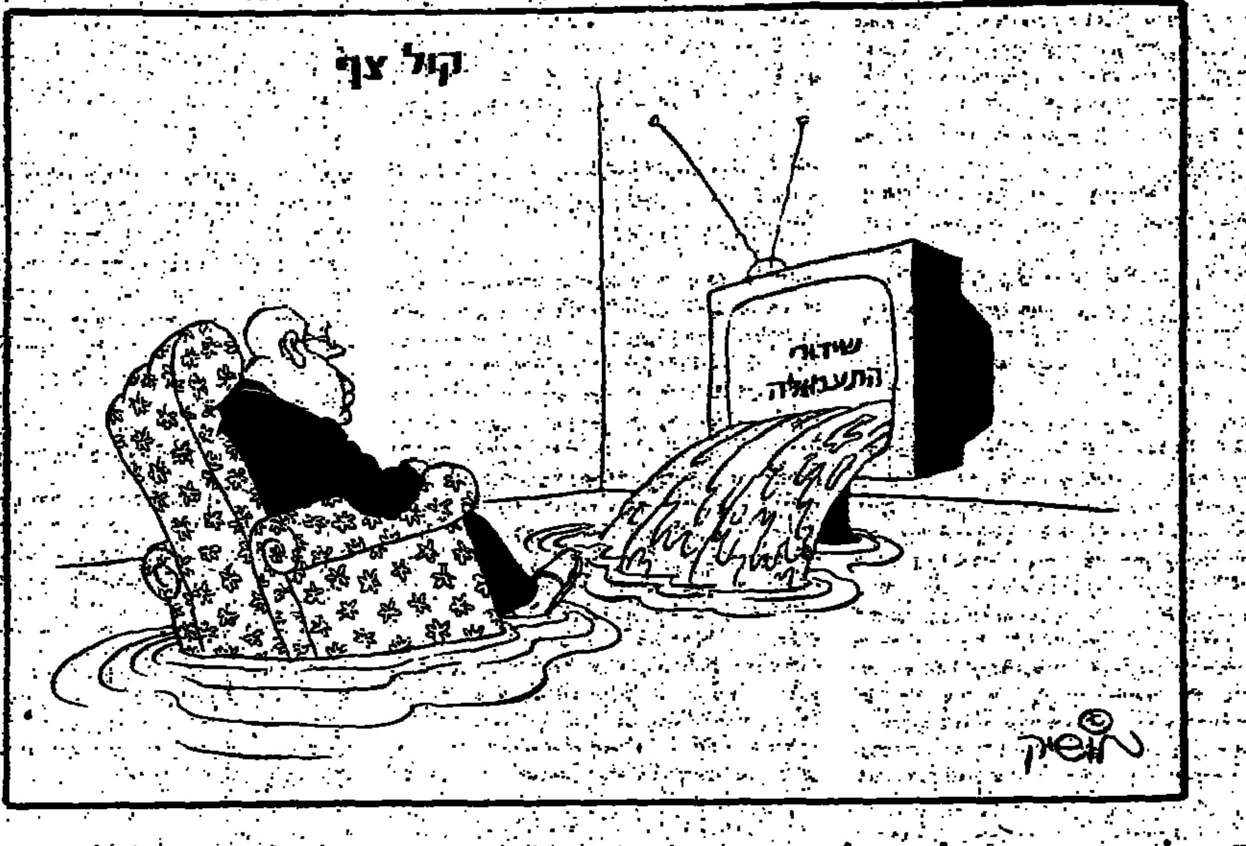

ה"חד" ולא "רחוק" / עליזה ולך

בלי אבל ובלי חבל

מחר יתן כל אחד מאתנו את התשריר שלו. המנדט השביעי לרץ אינו שקול למנדט הארבעים וארבעה למערך

זה זה. נגמר התשריר־תזזיה. הערב כבר לא נשב מול המקלט ולא נחלץ צינונים לתשדירי המפלגות. לא נתלוצץ בנוסח "הבחירות יכריעו איזה פוקמליים יהיו הכי טובים". אמש סיימו "העמדים" למשוך לפינו ותגיע תורנו לשחק משחק של אמת. לא של נקמה לי'. כמו לפני מבחן גדול נשב הערב ונבחן את עצמנו. האם אנחנו משוכנעים בהצבעתנו למתח? האם יש לנו השפעה על התוצאה האולטימאטיבית במבחן הקולקטיבי? האם אנחנו יכולים להשאיר לזולתנו את ההצבעה "הנבונה" ואילו אנחנו עצמנו נסתפק בהצבעה הכמעט נבונה?

אולי לא יספיק לנו הערב בשביל התחבטויות. אין זמן, צריש שינה מליציע הלילה זה, כדי שלא תירד שנתנו ארוכה ממנו. מחר בבוקר עלינו להיות משוכנעים שלא בזבזנו את הזכות הבחירה לקבוע את גורלנו. התהליכים האחרונים של מערכת הבחירות השלו אותנו שאפשר לדחות את ההכרעה. והיום, בבת־אחת, אנחנו יודעים שאזל הזמן. מחר בבקר אנחנו, כל אחד מאתנו, ניתן את התשריר שלנו.

הבריחה הפוליטית האחרונה היא: מה ההבדל בין יוסי שריד לאריק שרון? יוסי שריד הוא שמאל ואילו אריק שרון הוא אקסטרה־אקסטרה־לארג'. הקטסטרופה הזאת היא מהרהורך פוליטי. מי שמתפס את מריר על הגרר של שרון ומתנזה לא ייכנס לחנות שבה מוכרים בגדים ליוסי שריד ומתנגה. אבל מי שבגדיו תפורים בגזרתו של שריד צריך לבחור בין הקולבים, אולי ימצא שם חליפה שתאימה יותר למידותיו.

ליוסי שריד אין סיכוי להרכיב ממשלה. אפילו לשולמית אלוני אין סיכוי כזה. אבל יוסי שריד ושולמית אלוני וחבריהם ישבו כל ממשלה שישבו בה. האם ישבו בה גם יאיר צבן וגיסים, אמנון רובינשטיין ורב יהודה עמיטל וחבריהם, תהיה הממשלה הזאת הטובה בממשלות שישראל תבחר. מתוכה, בתנאי שבראשה יעמוד שמעון פרס.

בפוליטיקה אין אלטרואיזם. איש אינו מצפה שברגע האחרון יקראו מפ"ם ור"צ לבוחריהן ישללו אותם, בשם התקווה בהן, להעביר את קולותיהם למערך. בפוליטיקה כמו בפוליטיקה – מנסים לסחוט קולות מאיפה שאפשר. רצ מהמערך, מפ"ם מרצ, "שינוי" מאיפה שאפשר ופימור מהמפד"ל. על הקולות, כלומר על המצביעים, הועבה להחלט. אם הדשא של השכן ירוק יותר, האם כדי היקשה הם מגרש המשחקים, או שהם מתבע לתוחום.

ראשי הקטנות וראשי הגדולות רבים ביניהם לשווא ומשחיתים זמן יקר בסוגיה "למי יקרא הנשיא להרכיב ממשלה". אין אחר יצחק בן־אהרון בשבוע שעבר הבחירות לכנסת הראשונה העניקו למפ"ם של אז 19 מנדטים. כשבאו נציגיה אל הנשיא חיים וייצמן, אמר להם כבוד הנשיא, "תוזק ממילא אותי להתייעץ אתכם להטיל את הרכבת הממשלה על דוד בן־גוריון". מפלגתו של בן־גוריון פשוט קיבלה את מספר הקולות הגדול ביותר. גם הפעם, מנדט ברור – ברוח גדול מיצחק שמיר – יעניק לשמעון פרס את ההזמנה המיוחלת. ואם תהיה לו הזמנה כזאת, הוא גם ירכיב ממשלה צרה. ודיי בכך מעוניינות גם מפ"ם, גם רצ וגם שינוי.

לבוחרים הפוטנציאליים של מפלגות אלה, אלה שעדיין מתלבטים ומחשבים חישובים, אסור לטעות בחשבון. שולמית אלוני תודה ותרגיש.

(המשך בעמוד 8)

משאל עם / טדי פרויס

ארוחת־ערב לדיקטאטורים

משאלי־עם, לדעת שמיר, הם כלי עבודה של דיקטאטורים. במדינת המשטרה שווייצריה מקיימים אותם בקצב נסיעותיו של השר שריד לחו"ל

דיקטאטורים נוהגים לאכול ארוחת־ערב. מי שאוכל ארוחת־ערב הוא דיקטאטור. ומי שחושב אחרת, שישאל את ראש הממשלה.

מסתבר כי ראש הממשלה חריף ובקי. מאין בטוח במרבי־הגדולה? הוא קלט את תלמודו המסקר באותו קרס שבו נודע ל"גיבורי" נתניה, כי אין בעיה דמוגראפית, משום שההם בין יהודים לערבים לא השתנה מאז 1968. כששמע ששמעון פרס מבטיח שכל חוזה שלום עם מדינה ערבית יובא למשאל־עם, קפץ יצחק שמיר כנשוך נחש והודיע, כי משאלי־עם הם כלי־העבודה של דיקטאטורים. האמנם. טיראנים בעשרות־הם השתמשו במוסד זה כדי ל"לגטם" את שלטונם ובדרגה קמקרים (פרוטת מצ"לה, למשל), לא הצליחו) קיבלו את האישור שביקשו. בדרך כלל תמכו 98 אחוז, או משהו כזה, בהצעת הטיראן. עד כאן הצדק עם יצחק שמיר.

עובדה שהן דיקטאטורים טורקים את לבם בשעה 19:30. גמאל זהר גמל, למשל, עלה לשיאשה ויורד מגנה על סמך משאלי־עם. מקוסוטל אצל דיקטאטורים, והדגול התפטר, כשהתברר שמסרות לו שתי עשיריות האחוז כדי להעביר הצעה לשינוי פוהפאלי במבנה השלטון המקומי של צרפת. או מקבוה השעתי של התלולה. כשקולישה ממשלת הוד־מלכותה להצטרף לשוק האירופי המשותף, הביא הקיראו הארולד וילסון את ההחלטה להכרעת העם כולו. כפטרי אצל דיקטאטורים, וילסון זכה. לא כן עמיתיו הנורוגים. כשממשלתם הרספונסית באוסלו להצטרף ל"שוק", הרבאה השאלה למשאל־עם והוכשלה. הרוב מתוך ארבעת מיליוני הנורבגים לא רצה שארצם תהיה חברה בקהילה, בניגוד לצו של הקולונלים. אכן, הכרעה דיקטאטורית; כך גם לגבי תוצאות הפוכות, בדנמרק, באותו נושא. האספסוף ברחובות קופנהגן נשמע לצו הדיקטאטור הארום, יאנס אוטו קראג, שהוזה לו להצטרף לקהילה.

תוצאה דומה השיג הטליט השמאלני של ספרד, פליפה גונזלס, בשאלת חברותה של ארצו בברית נאט"ו. שוודיה הטוטאליטרית כפתה על העם רפרנדום, אם להמשיך ולפתח תחנות גרעיניות, או לסגור את הקיימות. ההמונים המשולהבים הגלית־משומקים בשטוקהולם. לא הבריעו מה־אחר, אלא נהולכו כאמרים כן להרחבת השימוש באנרגיה אטומית. שובר ישראל ברונו קרייסקי, הדיקטאטור האימתני של אוסטריה, הציג אותה שאלה שהציגו השוודים לעמו ונכשל.

העם לא רצה תחנה גרעינית. והיו משאלי־עם במונרכיות אבסולוטיות כמו בלגיה ואיטליה, כדי להכריע בדבר המשך כהונתם של מלכים. כבר שלא לדבר על מדינת המשטרה שווייצריה, שם מקיימים פלביסציטים בבדירות דומה לקצב נסיעותיו של אברהם שריד להביא תיירים מחו"ל.

אין זה משנה אם יצחק שמיר אמר מה שאמר על הצעת שמעון פרס מתוך ידע מעמיק, אינטואיציה עיוה או אמונת אמת. כך או כך, הריעתו מחזקת את התאמתו לשמש ראש ממשלה לישראל בימים טרופים אלה.

כלכלה / גד יעקבי

המפתח למפנה

כלכלה היא אמצעי להשגת יעדים לאומיים וחברתיים. בחברה הישראלית טמונה יכולת אדירה. אם ייווצרו התנאים המדיניים והכלכליים הנכונים ויתקבלו ההחלטות ההכרחיות, תבוא יכולת זאת לידי ביטוי מלא.

התוכנית הכלכלית לייצוב המשק הצליחה להביא ליציבות יחסית, להגדלת יתרות מטבע חוץ ולשיקום האמון הבין־לאומי במשק ישראל. כשעוצבה התוכנית ראינו בה שלב ראשון לקראת שינוי מבני במשק וחידוש הצמיחה. שלבים אלה, לצערנו, טרם הגלו. בעיות יסודיות רבות עדיין לא מצאו פתרון: מיגזרי הייצור והייצוא מנהלים מאבק קשה על עצם קיומם. מפעלי תעשיה רבים מצויים בקשיים חריפים. עדיין קיים גוף גדול מדי של שירותים ציבוריים ופיננסיים העומד על רגלים דקות של ייצור וייצוא. מערכות הבריאות והחינוך סובלות מצוקה חריפה ואינן יכולות למלא את ייעודן החברתי־אנושי ולאחרונה הולך ומגבלה לגודל ושיעור צמיחת המשק לרדת.

כיוון הפיתוח ההכרחי למשק הישראלי הוא צמיחה בריאה, כלומר צמיחה המבוססת על ייצוא. עם זאת, יש לחזק את יציבות המחירים היחסית ולהגדיל את קצב האינפלציה לשיעור חד־ספרתי, שכן היציבות חיונית למשק בריא. היא מהווה תנאי הכרחי לצמיחה בריאה ולתפקוד טוב יותר של החברה והמשק. ואולם היציבות איננה יעד בפני עצמה. היא אמצעי ותנאי כלכלי להשגת יעדיה הלאומיים של מדינת ישראל: התקדמות לקראת עצמאות כלכלית תוך הגברת התפוקה והייצוא, שיקום החינוך, המדע והבריאות, חיזוק ההתיישבות, טיפוח הפיתוח בגליל, בנגב, במרחב ירושלים ובבקעת הירדן.

התקדמות לקראת מימוש היעדים הללו מחייבת שינוי בסדר העדיפויות הלאומי על בסיס של תכנון מתוכנן ברמה הלאומית. התכנון אינו עוסק בחיזוי העתיד בלבד, אלא במה שיש לעשות היום כדי שבעתיד יתממשו הדברים בכיוון המוביל להגשמת היעדים המוגדרים מראש. כפי שאמר בנ"ג ברוב: "אנו נאשד... "אל להשיג את מה שאתה רוצה, שכא תצטרך לרצות מה שתשיג".

התכנון לאומי במדינה דמוקרטית אינו מכשיר להכתבת החלטות למפעלים או למיגזרים, אלא כלי עזר לעיצוב מדיניות ולביצועה: הגדרת היעדים, איבחון האילוצים, עיצוב התהליכים הרצויים והאמצעים הדרושים לגשר בין המצוי לרצוי. התכנון נועד לשלב: מערכת מורכבת – המערכת הפיזית, הכלכלית, הטכנולוגית, המדעית, האנושית, המדינית והבטחונית – כדי שתושג התוצאה הטובה ביותר למדינה ולרווחת אזרחיה. מיזוג כזה הינו מורכב מאוד. שהרי במדינה דמוקרטית התכנון הוא רק מסגרת, ואילו ההתפתחויות בפועל תלויות בגורמי המשק והחברה וברצון החופשי של הציבור.

התכנון הדמוקראטי מהווה חלק מתהליך היווכח, שבו משתתפים מירב הגורמים הן בעיצוב המדיניות והן בביצועה. הצלחתה של התוכנית הכלכלית מיולי 1985 נבעה, בין השאר, מההסכם הכלכלי־החברתי שנעשה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. אילולי הסכם זה היתה התוכנית נכשלת. גם בעתיד יש לבסס את התקדמות המשק והחברה על הסכמה רחבה מכל האומה.

שמונה הכרעות אסטרטגיות ישפיעו על גורל המדינה ועל התפתחותה בכל התחומים. ראשית, ההכרעה המדינית, כלומר: ההכרעה אם יחיו כאן בשנת 2000 3-5. מיליון יהודים ו־4.25 מיליון ערבים, או שבעקבות הסכם שייעשה בין ישראל ושכנותיה, אשר על פיו יחיו רוב ערביי השטחים במסגרת המדינה הערבית, יחיו כאן 1.25 מיליון ערבים ו־4.25 מיליון יהודים. המשך הסכסוך במתכונתו הקיימת, יגביל את המאמצים שיכוונו לפיתוח, לא יאפשר הקצאת כל המשאבים הרצויים לחינוך, למדע, לטכנולוגיה, לפיתוח התשתית הפיזית ולהשקעות, ויקרב אותנו לעימות בין־לאומי גובר והולך. לכן ההכרעה אסטרטגית זו – מה תהיה מהותה של החברה והמדינה מבחינה דמוגרפית, תרבותית, מדינית, כלכלית, חברתית, מדעית ואנושית – היא גם ההכרעה החשובה ביותר באשר לאופיו של המשק הישראלי בעתיד, כיווני התפתחותו וסיכויי צמיחתו.

ההכרעה השנייה נוגעת למידה שבה נהיה נכונים להעביר את מרכז הכובד בהוצאה הלאומית אל תחומי האיכות בחברה ובמשק שלנו. מחקרים רבים שנעשו בארץ ובעולם הוכיחו את חשיבותם של המדע והחינוך הגבוה כמנופים לקביעת שיעור הצמיחה הכלכלית והיקף הפיתוח של המדינה המודרנית. קשר זה בין "הון אנושי" לבין צמיחה בולט במיוחד במדינת ישראל, נוכח הרכב המקצועי והאנושי שלה והפוטנציאל המיוחד שלה.

ההכרעה השלישית היא על העדפות הבין־אזוריות, או במשמעות – העדפתם של הגליל, הנגב, מרחב ירושלים ובקעת הירדן על ההשקעות בשטחים.

ההכרעה הרביעית היא על העדפת הייצור והייצוא על היבוא, השירותים והמערכת הפיננסית.

ההכרעה החמישית היא על הצורך להגיע שוב להסכם שנתי מתחדש בין הממשלה, ההסתדרות, המעסיקים וגורמי המשק שבמסגרתו יוסכם על הצעדים לעידוד הייצור, הייצוא והפריון ועל הדרכים להבטחת היציבות.

ההכרעה השישית היא על העמקת הרפורמות בשוק ההון ובמיסוי ועל שינוי הכיוון שלהן. על הצנים להיות מופנות אל השכבות היצרניות, אל הזוגות הצעירים ובעלי ההכנסות הבינוניות ואל המשק המייצר והמייצא.

ההכרעה השביעית קשורה בהקטנת המעורבות הישירה של הממשלה בבעלות ובניהול. על ידי גיוס הון, הנפקת מניות ושיתוף הציבור תוכל הממשלה להתרכז בתפקידיה – פיתוח התשתית ויצירת תנאי פעולה נוחים למשק להתנהל על בסיס כלכלי בריא.

ההכרעה השמינית קשורה למערכת היחסים שלנו עם העם היהודי בתפוצות. מיצוי הפוטנציאל האנושי בארץ יקבע אם נוכל לקיים מערכת שותפות עם העם היהודי, במקום מערכת של פילנתרופיה וצדקה. אם העם היהודי בתפוצות יראה בישראל עמית לשותפות טכנולוגית ומדעית, יתפתח תהליך מתמשך של אינטגרציה אשר שיאו יהיה עליה ארצה.

תוכנית למשק הלאומי: דרך חדשה

התוכנית שהוכנה מיועדת לנתב את המשק לאפיקי יציבות וצמיחה ולמגמות צודקות יותר מבחינה חברתית. היא מציעה דרך להיערכותו לקראת התפתחויות משמעותיות בארץ ובעולם בשנים הבאות. בין האירועים שידרשו היערכות מיוחדת: השלמת השתלבותנו בשוק האירופי המשותף ב־1992 והשיפת היבוא מארה"ב ב־1995. משימה מרכזית נוספת נובעת מכך ש־310 אלף צעירים וצעירות יגיעו לגיל 21 בחמש השנים הקרובות. זו תוצאה של הילודה הגבוהה שהיתה בשנים 1967–73. הדבר יצריך היערכות מיוחדת כדי לאפשר להם השכלה, דיור ותעסוקה הולמים. זהו המשאב החיוני ביותר לעתידנו.

התוכנית באה להתוות דרך חדשה למשק, שכן המשך המגמות הקיימות טומן בחובו סכנה להתערערות הישגי התוכנית הכלכלית ביולי 1985. יעדי התוכנית הם צמיחה מבוססת על הייצוא: הגדלת ההשקעות בתשתית הפיזית והאנושית תוך טיפוח תחומי האיכות בחינוך, בבריאות, במדע ובתעשיה; ויצירת תנאים לעידוד העליה וקליטתה. יעדים אלו קשורים ומחזקים זה את זה.

על פי התוכנית יגיע שיעור הצמיחה של התמ"ג (התוצר המקומי הגולמי) ליותר מ־5 אחוזים לשנה עד 1992. הייצוא יגדל בכ־8 אחוזים לשנה (וקצב הגבוה משיעור הגידול של היבוא) ולכן יקטן עודף יבוא הסחורות עד 1992 מ־1.8 מיליארד דולר לכ־900 מיליון דולר, ונטל החוב החיצון הריאלי יירד מהרמה הנוכחית של 80 אחוז מהתמ"ג לכ־50 אחוז ב־1992.

אלה יעדים הבראים פשוטים להשגה. ואולם זהו מפנה יסודי במגמת התפתחות המשק בשנים האחרונות, והוא מחייב מאמץ לאומי ומדיניות אחראית ועקבית.

כלכלה איננה יעד או מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי להשגתם של יעדים לאומיים וחברתיים. היכולת הטמונה בחברה, במשק ובמדע בישראל היא אדירה. אם יתהוו התנאים המדיניים והכלכליים הנכונים ותתקבלנה ההחלטות ההכרחיות, תבוא יכולת זו לידי ביטוי מלא. לשם כך יש הכרח בכיוון חדש, שיאפשר להוליל ברק בית יסודי ושינוי בסדרי העדיפויות הלאומיים.

בדה"מ / שלמה שפיד

בון איננה יעד מועדף

ביקור הלמוט קוהל במוסקווה ישפר את האווירה בין המדינות, אך אין סיכוי שבון תחזיר לעצמה את מעמד הבכורה שהיה לה במוסקווה בימי ברז'נייב ושמידט

ביקורו של קאנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל במוסקווה, ביקור שתוכנן בקפדנות במשך כמה חודשים, שיפר במידה מסויימת את האווירה בין שתי המדינות, שהיתה מתוחה למדי זה כשנתיים, מאז השוואת־הבפל שעשה קוהל בין מיכאיל גורבאצ'וב לבין מיניסטר התעמולה הנאצי יוזף גבלס. קוהל עשה בבירה הסובייטית יחד עם משלחת גדולה של תעשיינים ובנקאים, ובאותה הזדמנות אישר "דויטשה בנק" מתן לבדה"מ אשראי של שלושה מיליארד דולר. לצד התעבותו ראגה התזמורת הפילהרמונית של מינכן, בראשותו של סרג'ו צ'ליבידקה (בעוד כמה שבועות היא תופיע אצלנו), שניגנה לכבוד המארחים הסובייטיים. אפילו שר ההגנה המערב־גרמני רופרט שולץ – שהתלוותו לראש הממשלה היתה בגדר חידוש – זכה לקבלת־פנים ידידותית למדי, כאשר הרצה באוזני מאות קצינים סובייטיים בכירים על האסטראטגיה של נאט"ו. אולם בכל אלה לא היה כדי לשנות מהעובדה, כי בשביל ממשל גורבאצ'וב הרפובליקה המערב־גרמנית היא רק אחת מבנות השיח באירופה וכי אין כרגע סיכוי שתחזיר לעצמה את מעמד הבכורה מתקופת ליאוניד ברז'נייב והלמוט שמידט.

מטבע הדברים לא הקשו על ההתפייסות הכרותה המחודשת של קוהל מוכות איחודה מחדש של גרמניה ותביעתו להעניק משקל רב יותר למערב־גרמניה במערב־ברלין, בהקשר של חוזים בין־מדינתיים. שם הוכח מה שהיה ברור לפני־כן – בעתיד הנראה לעין לא תהיה מוסקווה מוכנה לרוויזיה של חלוקת גרמניה ואף לא לשינוי הפירוש של הסכם ארבע המעצמות בעניין ברלין. מערב־גרמניה היא אמנם שותפת־הסחר המערבי החשובה ביותר של בדה"מ, והסובייטים מעוניינים להגדיל את חלקם ביצוא וביבוא הגרמני, שהוא עדיין צנוע מאוד (1.5 ו־1.8 אחוזים), אולם מערב־גרמניה היא רק אחד ממרכיבי הקהילה האירופית: הקהילה, כידוע, מתכוננת להסרת המחיצות ולביטול המכסים בתוכה ב־1992. גורבאצ'וב חלק כבוד רב גם לראש־הממשלה האיטלקי דה מיטא, שקדם לקוהל, ועל אחת כמה וכמה צפויה בעוד כמה שבועות קבלת־פנים לבבית לנשיא צרפת פרנסואה מיטראן, נוכח ההגמשה המסתמנת ביחסה של פאריס כלפי מוסקווה ואינטרס התעשיה הצרפתית שלא לפגר יותר על המידה בעסקות "המזרחיות" אחרי הגרמנים.

בשנה הבאה מתכוון גורבאצ'וב לבקר לא רק בבון, אלא בשורה של בירות מערב־אירופיות. מלבד הידוק הקשרים הכלכליים לשם קידום הפרסטרויקה במשק הסובייטי המפגר עומדות על הפרק גם בעיות פוליטיות ובטחוניות: מרגרט תאצ'ר מהססת, לפי שעה, להסכים לכינוס ועידה לזכויות האזרח בבירה הסובייטית, וגורבאצ'וב מבקש לשדל בעניין זה את שאר ראשי הממשלה האירופיים. נושא אחר המעסיק אותו הוא קידום תהליך פירוק הנשק, שנקלע לקפאון ארעי אחרי ההסכם בדבר פירוק הטילים בטווח 500־5000 ק"מ באירופה. במיוחד תוקפים הסובייטים את תכניות פיקוד נאט"ו בבריסל למודרניזציה של הטילים לטווח קצר, והם מעוניינים למנוע את מימושן, בשעה שבתחום צמצום הכוחות הקונוונציונאליים ביבשת לא מסתמן עדיין כל הסכם בשיחות וינה, הנמשכות כבר יותר מעשור.

מידת האינטנסיביות שבה יטפל ממשל גורבאצ'וב בקשרים עם מערב־אירופה, תלויה לא מעט בהתפתחות היחסים האמריקאיים־סובייטיים אחרי הבחירות לנשיאות ארה"ב. אם יחדש הממשל הרפובליקאי (איש אינו מאמין עוד בממשל דמוקראטי קרוב) החדש את תנופת ההידברות של תקופת רייגן האחרונה, יאפילו השיחות הסובייטיות־אמריקאיות בחשיבותן על כל הגישושים עם ארצות מערב־אירופה. אך אם תפחת תנופה זו בגלל לחצים של כוחות שמרניים אנטי־קומוניסטיים מעבר לאוקיאנוס, תגדל בעיני גורבאצ'וב חשיבות הזירה האירופית. ואין לשכוח גם את המאמצים שעושה המנהיג הסובייטי הדינמי לשיפור היחסים עם סין, תוך סילוק הדרגתי של אבני־הנגף שהפריעו עד כה להפשרה. אך נושא רב־חשיבות זה מחייב דיון נפרד.

בין שמאל ושמאל / גיורא רוזן

לעצור בגדול

האמונה כי פיצול השמאל יחזק את שמעון פרס היא דיאלקטיקה מסובכת שתעניק לשמיר את ראשות הממשלה

"מול הלאו המוחלט והחרסני של הליכוד וימינה, יש אכן לפתים משהו מפתל בשאלי הביבראי לנעתי של רוב המחנה הפוליטי מהמערך ושמאלה".

מאמר מערכת "פוליטיקה", עתון פוליטי ישראלי, ספטמבר 1988

מול הלאו המוחלט והחרסני של הליכוד והמפלגות שמימינו לו אין שום דבר מופתל. מול הלאו הזה אין ברירה אלא להשיב את התשובה האמת: אם שמעון פרס הוא המועמד של השמאל להרכיב ממשלה, עליו לקבל כל קול בלי היסוס ואולי. האמונה כי פיצול השמאל יחזק את שמעון פרס היא דיאלקטיקה מסובכת, שתעניק לשמיר את ראשות הממשלה, ולאריק שרון – את הצבא.

אם שמעון פרס הוא מועמד השמאל להרכיב את הממשלה, אם שמעון פרס הוא הקברניט של תכנית השלום ועליו לבצעה, יש לתת לו נצחון ברור ומובהק. רק כך יהיה בידו להרכיב ממשלה, רק כך יהיה בידו למשול בה. ולכן אם מפלגת העבודה לא תהיה המפלגה הגדולה ביותר, אם מפלגת העבודה תצא מן הבחירות מוחלשת ורצ מוגדלת – לא יהיה שמעון פרס ראש הממשלה הבאה. קביעה נחרצת זו איננה נבחנת רק אריתמטית, אלא קודם כל פוליטית.

מפלגת העבודה עומדת זה שנים אחדות בחזית המאבק למציאת הסדר מדיני ליצירת שלום בר־קיימא באזורנו. גם העולם הערבי, גם מדינות המערב ובאחרונה גם הגוש הסובייטי יודעים, שאם יש כוח פוליטי שבכוחו ליצור את התפנית, הוא מצוי במפלגת העבודה בראשותו של שמעון פרס. איש ממנהיגי העולם אינו שואל כמה מנדטים תקבל רצ או "שינוי" בבחירות אלה, אבל לכל ברור כי תהליך השלום יתקיים רק אם תנצח מפלגת העבודה בבחירות.

החשיבה הנכונה של השמאל אינה מתיישבת בפיצול כוחו, אלא בכושרו לשמור על אחדותו במאבק מול הימין. מול הליכוד, מול "התחיה", מול "צומת", מול "מולדת" ומול כוחות גדולים במחנה הדתי שהם הם המייצגים האוטנטיים ביותר של המשך המצב הקיים – כיבוש, התנחלויות, אינתיפאדה, סחף מוסרי והדרדור המדינה לחורבן כלכלי. אם יש מסקנה קשה ממערכת הבחירות הזו, הרי היא חרותה על הקיר, כבר היום ובטרם נפתחו הקלפיות. כמה חבל וכמה מצער שאת המאבק בימין ניהל המערך בעצמו, והשמאל זינב מאחור. היתה מפלגת העבודה בחזית, והיו רצ ו"שינוי" ומפ"ם שנבצאו בעורף המלחמה הגדולה וצעקו כמו הגבלה על גב הפיל: "הולכים".

היכן מצוי היתרון של הקטנים שרוצים להיות כל כך גדולים? מהיכן שואבת רצ את התביעה להיות "בגדול"? האמירה "אנחנו מעוך נגד והם מעוך ברוטו" איננה עומדת בשום מבחן. גם האמירה "אנחנו נהיה כלב השמירה של מפלגת העבודה" אין לה יסוד. לובה אליאב וחיים רמון ואהרה נבור ואברהם מדג ויוסי ביילין ועמיר פרץ אינם בוסריים פחות מכל האישים המרכיבים את

(המשך בעמוד 8)

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

כבר נמאס

תחנתו האחרונה של שמעון פרס, במסע הבחירות היתה אמש בעיירה אופקים שבנגב. בצד זרי פרחים שקיבל מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, בעת נאומו במרכז המסחרי, היו מי שהזדהו כאנשי ליכוד והפריעו בקריאות בוז לשמעון פרס. פרס לא התבלבל והשיב למפריעים כגמולם. "תתביישו לכם", אמר. "הרי מחר הליכוד יכריז שאתם אינם שפויים ושאינכם מאנשיו. די, כבר נמאס מכם".

עודד בר־מאיר

בכל הכבוד

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון אמר אתמול כי הממשלה והעם בישראל יקדמו בכל הכבוד הראוי את המשורר הרוסי יבגני יבטושנקו, שהודיע על כוונתו לבקר בקרוב בישראל. השר אמר, כי שירו הגדול של יבטושנקו "באבי יאר", שנושאו קבר האחים הענק של יהודי קייב שנרצחו בשואה, נלמד בבתי הספר בישראל והפך זה מכבר לאחת היצירות הספרותיות ההיסטוריות החשובות ביותר שנכתבו על השואה.

ביקור

משלחת של הסתדרות הפקידים המערב־גרמנית בראשות היו"ר שלה רולנד איסן, איש המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, באה אתמול לביקור של שבוע בארץ לקראת חתימת הסכם לשיתוף פעולה עם הסתדרות הפקידים בארץ בסוף השבוע. איסן וחברי המשלחת יבקרו ביום הבחירות בקלפיות שונות ויקיימו שיחות עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ראש המח' לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ומזכ"ל הסתדרות הפקידים משה בית־דגן. בחלק מהפגישות מתלווה למשלחת גרהארד הילר, נספח העבודה המערב־גרמני בתל־אביב.

שי"ן

מועמד טבעי

רענן כהן, שהקדיש שנים רבות לפעולה במגזר הערבי, עורך עתה סיורים בישובים הערביים. השבוע, בפגישותיו עם ערביי טייבה, טירה, כפר ברא ואום אל־פחם, הודיע כהן כי בכוונתו לפעול למען אמנה חברתית חדשה, שתסדיר את מערכת היחסים בין היהודים לערבים תוך שמירה על שוויון זכויות לשתי הקהילות. כהן, המשלים עתה את הדוקטורט שלו בתחום הערבי אומר, כי הוא רואה את עצמו כמועמד טבעי לכהונת סגן שר לענייני מיעוטים.

כ־12,000 דולר נאספו בתצוגת אופנת "מונדי" – אופנה בין־לאומית, שערך חוג ידידות תל־השומר בשבוע שעבר בגן אורנים בתל־אביב. ערה שחר, סגן יו"ר חוג ידידות תל־השומר, מסרה כי הכנסות הארוע מיועדות לקניית מיכשור למחלקת ההרדמה המשרתת את כל הניתוחים המתקיימים בבית־החולים. הסכום הכולל הנדרש לכך הוא 20,000 דולר. הגב' לאה רבין, שהשתתפה בארוע, עודדה את האורחות לקנות כרטיסי הגרלה. בין ההגרלות בארוע: כרטיס טיסה ללונדון וטבעת זהב עם יהלומים. את תצוגת האופנה הנחתה ענת דולב. בתמונה: לאה רבין וערה שחר עם הדוגמניות.

תרומה מהירה

דרך מקורית ומהירה לאסוף תרומות למען ישראל מצא ראש ממשלת נידרזאקסן במערב־גרמניה, ד"ר ארנסט אלברכט. במפגש שקיים עם משלחת מטעם המועצה האזורית גליל־תחתון, המקיימת קשרים הדוקים עם מחוז האנובר, ניאות ראש הממשלה אלברכט להצטלם עם באי המפגש הישראלי־גרמני, כל אחד בנפרד, תמורת תרומה של עשרה מארקים שהרים כל מצטלם למען ויצ"ו בישראל. בתוך שעה קלה השתרך תור של מצטלמים ועד מהרה נאספו קרוב ל־1,000 מארק, שהועברו מיד לידי הנהלת ויצ"ו בישראל.

שמעון וייס

התוכי והשלום

לובה אליאב הופיע השבוע בסדרת חוגי־בית בכפר־סבא. באחד מהם נתקל בחזית של "מתלבטים מהימין", ששאלו אותו שאלות בנושאי בטחון ושטחים. כאשר החל לענות לובה על השאלות נשמעו לפתע בחדר קריאות "שלום", "שלום". בעלת הבית הסבירה לאורח המופתע, שזהו התוכי שלה, ושהוא יודע מלה אחת בלבד – "שלום". "יופי", שמח לובה למשמע הסיוע הבלתי־צפוי. "לפחות התוכי שלכם הוא תוכי יוני, שמדבר שלום..."

לב פתוח

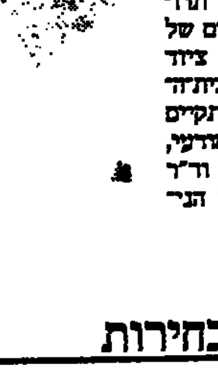

לפרופ' דני גור (בת־מונה), מנהל מחלקת ניתוחי לב במרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל־השומר, התוסף בשבוע שעבר חדר ניתוח חדיש ומשוכלל ביותר, שייקרא ע"ש רוטרי ישראל. זאת כהוקרה על תרומתו ארוכת השנים של הארגון לרכישת ציוד ומיכשור חיוני לבית־החולים. בטקס שהתקיים נכחו גם ד"ר מרדכי, סמנכ"ל ביה"ח, וד"ר פיל, מנהל חדרי הנתוח.

מצרים בבחירות

שלושה עתונאים מצריים בכירים מבקרים בימים אלה בישראל, במטרה לכסות את מערכת הבחירות. השלושה הם: העתונאי הידוע עבד אל־סתאר [illegible], הכותב בשבועון השבאלני "רוז אל־יוסוף" וביקר בישראל כמה פעמים בעבר, בריימה [illegible] (קופטית), המשמשת כעורכת המדור לענייני ישראל ביומון "אל־אח'באר", והצייר [illegible], מהשבועון "אוקטובר", שעורכו אניס מנצור מוכר היטב לציבור בישראל. אתמול התלוו שלושת העתונאים למסע הבחירות שניהל שר החוץ שמעון פרס, והיום בכוונתם להצטרף למסע הבחירות של אחד מפעילי הליכוד.

דן אבירן

להכיר לאהוב

ד"ר עדה אהרוני, יו"ר אגודת סופרי הספרות בחיפה והצפון, שיגרה בסוף השבוע ברכה לסופר המצרי נגיב מחפוז לרגל קבלת פרס נובל לספרות לשנת 1988. ד"ר אהרוני, סופרת ומשוררת ילידת מצרים, כתבה במכתב הברכה: "זו חגיגה לנו ולקהל קוראיך הרבים בישראל ובעולם כולו, שזכית בפרס חשוב זה. באמצעות יצירותיך למדנו להכיר ולאהוב את העם המצרי, חכמתו, ערכיו וסבלו. תבורך על תמיכתך בשלום בין מצרים לישראל. מי יתן והרוח ההומנית שלך וקריאותיך לסובלנות, אחווה והבנה בין העמים, אכן יביאו את השלום המקווה למזרח התיכון ולעולם כולו..."

אריאלה ראובני

שר הקליטה יעקב צור נפגש היום עם ראשי העדה האתיופית "ביתא ישראל" ובירך אותם על החלטת הבג"צ שניתנה בשבוע שעבר והמכירה למעשה ביהדותם. ראשי העדה הודו לשר צור על תמיכתו המלאה בהם במאבקם נגד הרבנות הראשית בשאלת הגיור ומעמדם הדתי. הם לא שכחו להכריז חגיגית: אנחנו מצביעים לך! בתמונה: השר עם האתיופים.

צילמה: נאוה שמש/ישראל סאן

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

הליכוד יגרום לחרם אמריקאי

דרכו של הליכוד מהווה סכנה לקשרים שהם קשר של חיים בין ארה"ב לישראל. הליכוד פועל למעשה לניתוק הקשר בין ישראל למרבית יהודי ארה"ב על־ידי פעילותו לקבלת חוק "מיהו יהודי" המהווה יריקה בפניהם של מרבית יהודי ארה"ב. מצד שני פועל הליכוד להחלת החוק הישראלי על ה"שטחים" או לסיפוח מלא שלהם מבלי לתת לתושביהם זכות בחירה, כלומר, ליצור מצב זהה לזה הקיים בדרום אפריקה. אם תקיים ישראל ב"שטחים" מצב זהה לזה שבדרום אפריקה, יהיה מימשל ארה"ב חייב להטיל חרם כלכלי על ישראל בדומה לזה שהוא מקיים על דרום אפריקה. בהתאם לעקרון השיוויון בפני החוק שהוא נר לרגלי הרשות המבצעת האמריקאית (נוסף לזה, חרם דומה יקיימו כל מדינות אירופה על פי אותו עיקרון) יהודי ארה"ב לא יפעלו במלוא אונם נגד חרם כזה. כל ילד יודע, שללא סיוע אמריקאי שלא לדבר על חרם אמריקאי ישראל אינה מסוגלת להתקיים לאורך זמן (בוודאי לא עם חרם אירופי נוסף).

הווה אומר, ש"המחנה הלאומי" פועל למעשה להריסתה של מדינת ישראל. אני חושש, שהמערך אינו מדגיש די את הסכנה הנשקפת ממדיניות הליכוד לעצם קיומנו.

אפרים שטיפמן
קיבוץ אפק

פגיעה בחופש הדיווח

שתי פגיעות חמורות בחופש העיתונות היו בשבוע שעבר, שתיהן בידי אנשי שב"כ. בבאר שבע סולק כתב "דבר", אמיר רוזנבליט, מהרצאתו של השר שמעון פרס, לאחר ששאל שאלה "חשודה". איש שב"כ, אחד משומרי הראש הוא שהורה לו לצאת מן האולם, ולפי הידוע גם שלל את תעודת העיתונאי שלו. אחר־כך התנצל בפניו דובר משרד החוץ.

מקרה דומה אירע בשדרות. שם הופיע השר יצחק רבין. גם אותו מלווים אותן "גורילות". שם עוד לא הספיקה השאלה להישאל ועל כתב עת"ים, דוד אפל, נאסרה הכניסה למקום האירוע. דוד אפל הוא אבי. עמיתו, כתב "מעריב" וגל"צ, עזרא ינוב, שביקש לדעת פשר עיכובו של אפל – סולק אף הוא מהמקום. האחראי הישיר לסילוקם – "שושו".

כן, כאשר בציר, גברתן עפ"י כישוריו הוא המחליט במדינת ישראל אם להעניק זכות שהייה לעיתונאי, לא במקום חסוי, אלא באסיפת בחירות. פרשת סילוק העיתונאים בשדרות לא תמה בזה פיו של שומר הראש. הבציר שיצא [illegible] העיתונאים [illegible], מיהר להלשין אצל מפקד משמרת שדרות, מפקד המשמרה לא בדק את העניין. הוא אמר לאפל "תלונה אלי". ללא בדיקה, ללא תישאול ביוער, כאילו היה האיש הנגוע ולכן השיטר התפרע מן הנב הכוזב למשטרה מהמעותיהם של שרי "הבעיך" בעיר הפיתוח.

הפגיעה בעיתונאים היא סימפטום אחד ולא יחיד של הידרדרות החברה והמשטר להתגייסות של מדינת משטרה.

פרופסור יצחק זמיר, היו"ר הנכנס של מועצת העיתונות יצטרך לתת תשובה לפגיעה מסוכנת זו. בעל לכל ספק – אל לו לאיגוד העיתונאים להחריש.

טובי ארבל
כפר סבא

מכתב גלוי לעמוס רובין

בהנחה, שאכן התבטאת כפי שצוטט ב"חדשות" ביום 25.10.88 אני רואה חובה לעצמי להודיע בשם ציבור של 85,000 מורים,

כי דבריך מעידים על חוסר רגישות הם בעלי משמעות פרובוקטיבית שמדרדרת את מערכת היחסים בין ציבור המורים לבין מוסדות השלטון.

כדי להימנע מפגיעה בחיים התקינים בארץ ימים ספורים לפני הבחירות מצאנו לנכון שלא לשבש את הלימודים לאור הבחירות נשקול באילו אמצעים הוגנים נפעל על מנת להשיג את דרישותינו.

יהי כבודם של אחרים לנגד עיניך ככבודך שלך.

יצחק ולנר
מזכ"ל הסתדרות המורים

להקים מסגרת חדשה

לרשימתו של עודד גמרייר על תנועות הנוער ("דבר" 23.10.88) תחת הכותרת: "השמרטף הלאומי" עולה המחשבה, שכנראה עבר זמנן של תנועות הנוער הקלאסיות ויש להקים מסגרת חברתית־חינוכית חדשה למתבגרים.

בשנים 1967–1969 הייתי חבר מזכירות הנוער העובד והלומד, ובעל תפקיד בכיר במחלקת ההדרכה שלה. את ניתוחו של עודד גורדייר, פחות או יותר, עשיתי כבר אז – והגעתי לאותה המסקנה: להסיר את הרגש מפעילות התנועה בקרב גילאי ביה"ס היסודי, ולהעביר את עיקר המאמץ, המשאבים ותשומת־הלב לגילאי ביה"ס התיכון. לא קיבלו את הצעתי, ופחות או יותר, "זרקו אותי מכל המדרגות". אם כך, נותר לי היום, כביכול, רק לומר: אמרתי לכם! אך איני מסתפק בזה.

אני קובע בזה, שגם בני גיל ביה"ס התיכון כבר נשמטים לנו מן הידיים. ולראיה: הספספים האחוזים (מכלל בני גילם) של החברים בגרעיני הנח"ל, ויתר מזה, השרידים המועטים הנותרים בתנועה הקיבוצית ובמעגלים היותר רחבים של תנועת העבודה, לאחר השיחרור מצה"ל.

ואני טוען (ובגלל קוצר היריעה, מבלי להסביר ולהוכיח), שכיום הרגש צריך להיות על פעולה בקרב בני הכיתות העליונות בלבד של ביה"ס התיכון (י"א–י"ב), ובמקביל – וזה לא פחות מאוד, משאבים ותשומת־לב – בקרב בני ה־20–26. אלה האחרונים, לאחר שחרורם מצה"ל, נמצאים בראשית צעירותם בחיים האזרחיים, הכוללים מה שניתן להגדיר כ"חיפוש הגדרה עצמית" מחודשים – בארץ ובחו"ל. התקשרויות חברתיות חדשות; לימודים והכשרה מקצועית; כניסה לעבודה; הקמת משפחה.

אם לא תתקבל גישה זאת ולא תיושם בתוך זמן קצר, חוששני שבעוד 20 שנה, ואולי הרבה פחות, אצטרך להגיב על רשימת נבאים עיתונאית ברוח רשימתו של עודד גורדייר, שוב באותה האמירה: "הרי אמרתי לכם!"

דני ואלה
קיבוץ יטבתה

הצביעות שבדיבורים

אינני תופשת את ההיגיון שבדיבוריו של ראש הממשלה, יצחק שמיר. הוא חוזר ואומר שפניו לשלום. איך יוכל להביא שלום כאשר הוא דוחה כל מגע למשא ומתן באופן עקשני ובהתמדה איננו מקבל כל יד המושטת למשא ומתן. האם כל ועידה מחייבת תחימה על חוזה? בלי כל קשר מוקדם אי־אפשר להגיע למשא ומתן ישיר. בלי קשירת קשרים אין מגיעים להידברות ולמשא ומתן ישיר.

האם נמחק מזכרונו ומזכרונם של חבריו על מה ויתר ראש הממשלה מנחם בגין, כדי להשיג את השלום? הליכוד וחבריו חוזרים ואומרים שלא יוותרו על אף שעל, אמירה זאת מוכיחה שאין פניהם לשלום. דיבורים בעלמא שאין עובדות התומכות בהם, אינם משכנעים. יש להם סיכוי להשפיע על האזרחים שאינם יודעים את העובדות, או אלה המתעלמים מהן. רובם של האזרחים אינם מטומטמים ואי־אפשר לקנות אותם בדיבורי־סרק.

הפסיקו להטיח דברי שקר ודברי השמצה. בדרך זאת לא תגבירו את כוחכם. התמקדו בעובדות המוכיחות את הישגיכם.

אביבה אוהלי
תל־אביב

המלצות ועדת שישינסקי

אי־קבלת ההמלצה של ועדת שישינסקי, לפיה יחוייבו כל אזרחי המדינה בדיווח שנתי של הכנסותיהם מוציאה את המסורה הבסיסית של כל רפורמה יסודית במערכת המיסוי.

בציבות מס־הכנסה טוענת, שיישום המלצה זו מחייב מיליון ושבע מאות אלף תיקים, כאשר כיום קיימים רק שלוש מאות וחמישים אלף תיקים. לדעתי, נתון זה כשגיאה יסודי. נתונים אלה שונים בכך שגם היום שלוש מאות חמישים אלף תיקים מדווחים על הכנסה של בין חמש מאות לשש מאות אלף בעלי הכנסות, מאחר שבתיק הבעל נכללת גם הכנסת האשה, וכן להיפך. כאשר לאשה יש עסק עצמאי, גם [illegible] האפשרי יהיה בגבול של מיליון תיק.

רו"ח יעקב הקר
תל־אביב

לפני 60 שנה

הוכחת צדקתם של סאקו וואנצטי

השבועון "אאוטלוק", ע"י חקירות פרטיות ב"עולם התחתון", פירסם הוכחות של הפושעים (שבמקומם הומתו שני האיטלקים), המודים כי הם זממו והוציאו לפועל את מעשה הפשע.

מרד נגד לבוש אירופי

ברזום הדריסתאן אשר בפרס פרצו מהומות נגד הכפייה ללבוש בגדים אירופיים. אנשי צבא אחדים נרצחו.

לפני 40 שנה

האוייב גם מאשדוד

ביגנים שהודחו מידי השולש המצרי, הכפר הערבי אשדוד המשלט המבצר 69 נכבש ללא ירייה אחת. הכוחות המצריים נסוגו ופנו לעבר מג'דל.

טרומן על א"י

בנאום בחירות אמר טרומן, כי לא רצה לעשות את שאלת ישראל עניין להתגוששות פוליטית. מתפקידי לדאוג, אמר, שמדיניותנו בישראל תעלה בקנה אחד עם מדיניות החוץ שלנו בשאר חלקי העולם.

"דואר עברי" בחותמת שווייצרית

בולים
מאת אריה לינדנבאום

הבולים "דואר עברי" הפכו למושג. יש אף שעתוקים (העתיקים) של הבולים הראשונים במהדורות חדשות של בולים או חותמות. כך, למשל, השתמש דואר שוויץ בתעתיק של "דואר עברי" בשנת 1948 לחותמת דואר שוויצרית שהוקדשה ליובל אגודת אספני ישראל שם.

בבול התקיימה בשבוע שבין ה־13 ל־16 באוקטובר תערוכת בולים מיוחדת לציון מלאת 25 שנה לאגודת אספני ישראל בשוויץ וצויינה בחותמת דואר מיוחדת. במרכז החותמת בול "דואר עברי" בן 3 פר' עם המלים העבריות "דואר עברי".

בחותמת נוסח "יובל 25 לאגודת אספני ישראל בולי" (בגרמנית). מארגני התערוכה הנפיקו מעטפת מזכרת מיוחדת שהחותמה בחותמת השוויצרית עם "דואר עברי".

ספר חדש

ספר בולאי חדש הופיע זה עתה בהוצאת "פינגווין" בשיתוף עם הוצאת "סטנלי גיבונס" הבריטית. מחברו של הספר הוא אנתוני ניו. הספר נועד לנוער ומבוגרים. הוא סוקר 550 בולים שונים שבאמצעותם מסופרת היסטוריה ומיני תופעות בולאיות כמו הדפסה, ציור ואפילו שמות מדינות ששמן שונה בשנים האחרונות. שם הספר: ב"סטמפ קולקטינג" (איסוף בולים).

270,100 בולים בצילום

קטלוג "גיבונס" הבריטי הסוקר בולי דואר מכל העולם, הופיע זה עתה עם מהדורת 1989, בשני כרכים הכוללים את כל בולי העולם. מבחר הבולים שנכללו בקטלוג מגיע ל־270,000 כש־63,200 בולים מופיעים בצילום וכ־7,300 בולים מופיעים בקטלוג מקיף זה בפעם הראשונה. המדינות בשני הכרכים רשומות לפי האותיות: A–J ו־K–Z, בכל כרך 1,200 עמ'.

הוצאת "גיבונס" תוציא עוד השנה שני קטלוגים נוספים – אחד לארצות סקנדינביה ואחד לבריטניה, קטלוג מיוחד.

בקטלוג ארצות סקנדינביה כלולה גם דנמרק, איסלנד ואיי פרואו ולראשונה איי אלנד. בקטלוג זה נכללו גם כל קונטרסי בולים של מדינות סקנדינביה, לרבות קונטרסים ישנים שהתייקרו מאד וכאלה שהופיעו בשנים האחרונות. בקטלוג 230 עמודים. בין הפריטים הנדירים שהוזכרו בקטלוג נמצא קונטרס שוודי משנת 1941 עם ניקוב ובלי ניקוב המוערך ב־6,000 לירות סטרלינג.

קטלוג בולי בריטניה המיוחד סוקר את כל בולי בריטניה תוך פירוט סטיות דפוס, צבע וניקוב. הקטלוג מציין אף את מחירי הבולים המיוחדים שלא נכללים בדרך כלל בקטלוגים סטנדרטיים.

לונדון 90 – תערוכה עולמית

בלונדון צפויה בשנת 1990 תערוכת בולים עולמית "לונדון 90" (3–13.5.1990) וכבר הוחל שם בפעולות ובאירגון.

התערוכה קיבלה את חסותה של הוד מעלתה המלכה אליזבת השניה. הבולטין הראשון כבר הופיע. התערוכה תיערך בארמון "אלכסנדרה" המפואר.

בימים אלה נמסר על אפשרות לקנות חברות ב"לונדון 90" תמורת 60 סטרלינג. יוכל כל מי שירצה לקבל חברות כזו שתקנה לו זכות לקבל קטלוג, כרטיסי כניסה וכל הספרות הקשורה בתערוכה.

סידרה בת 90 מכוניות

אחת הסדרות הגדולות ביותר שהופיעה אי פעם בעולם ראתה אור עתה באיי גרנדה־גרנדינס. הופיעה שם סידרה בת 30 בול כשבכל בול 3 מכוניות מדגמי חברה אחת. בין 30 שמות החברות יש כאלה שבקושי

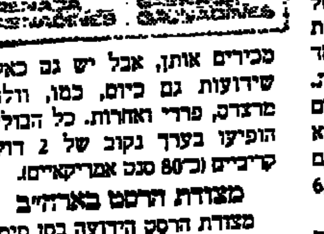

מכירים אותן, אבל יש גם כאלה שידועות גם כיום, כמו, וולוו, מרצדס, פורד ואחרות. כל הבולים הופיעו בערך נקוב של 2 דולר קריביים (כ־80 סנט אמריקאיים).

מצודת הרסט בארה"ב

מצודת הרסט הידועה בסן סימון שבקליפורניה, הופיעה עתה בגלויית דואר מיוחדת של ארצות הברית.

הבול המוטבע בגלויה, הוא בן 15 סנט והוא מראה את הנוף המרהיב של המצודה המקסימה, שהפכה לאתר היסטורי שכל תייר שמח לבקר בו.

ארמון הרסט היה ביתו של איל העיתונות האמריקני וויליאם רנדולף הרסט ששלט על אימפריית העיתונות האמריקנית בראשית שנות ה־20. המצודה מכילה 100 חדרים ובנייה בסיגנון ספרדי. האתר נמצא 2,000 רגל מעל לאוקיאנוס השקט. סביב המצודה מצוי "גן עדן" של צמחיה, גן חיות פרטי, בריכות, בית קולנוע בו ראו אורחיו בעיקר

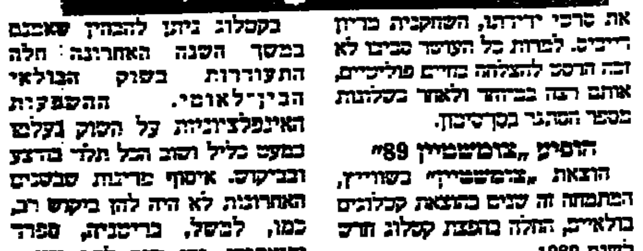

את סרטי ידידתו, השחקנית מריון דייויס. למרות כל העושר סביבו לא זכה הרסט להצלחה בחיים פוליטיים. אותם רצה בביהור ולאחר בקלונות מספר השהגר בקרסיבה.

הופיע "צומשטיין 89"

הוצאת "צומשטיין" בשוויץ, המתמחה זה שנים בהוצאת קטלוגים בולאיים, החלה בהפצת קטלוג חדש לשנת 1989.

השנה הופיעו 3 מהדורות "צומשטיין": מערב אירופה – 3 כרכים בהתאם למדינות בצפון אירופה, מרכז ודרום. מזרח אירופה – "לכל מדינות הדמוקרטיות העממיות".

כרך נוסף הוקדש לבולי שוויץ וליכטנשטיין. קטלוג "צומשטיין 89" הוא המהדורה ה־72 בספר. אף הוא המדגישים בו העצים מעסים שמכיסים עלה עליהם.

"צומשטיין" מופיע בשפה הגרמנית. הכרך לשוויץ וליכטנשטיין מודפס בצבעם המקורי של הבולים.

בקטלוג ניתן להבחין שאכבם במשך השנה האחרונה חלה התעוררות בשוק הבולאי הבין־לאומי. ההשקעות האינפלציוניות על השוק בעולם במעט כליל ושוב הכל תלוי בהיצע ובביקוש. איסוף מדינות שבשנים האחרונות לא היה להן ביקוש רב, כמו, לבשל, בריטניה, ספרד והוואתיקן, זכו שוב להתעניינות האספנים. גם השוק הבולאי הערבי שהוא גורם חשוב ביותר בשוק הבין־לאומי בסחר הבולאי, התעורר.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]
בכבוד רב,
אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
[illegible]
מרדכי בונא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

הודעה מטעם הועדה לתכנון ולבניה – חולון
תב. 1426
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
[illegible]
פרופ' ת. שפרן
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

בלי אבל

(המשך מעמוד 1)

שרץ היא מפלגה שעושה לא רק חשבון אלא גם חשבון־נפש. לחשבון־נפש מחוייבים גם מצביעיה. עליהם לשקול בינם לבין עצמם אם המנדט השביעי לרץ שקול למנדט ה־44 למערך. לא קל לתת תשובה על השאלה הזאת, אבל היא בלתי נמנעת ויש להשיב עליה בהגיון קר.

מי שרוצה קואליציית רח"ף – דתיים־וחילוניים משרנים – ולא קואליציית "רחוף" – המטמה של מערכת הבחירות של הליכוד – צריך להבחין בין גישה אמוציונאלית לגישה רציונאלית. הטעם אין די בסימפטיה שלך, אוהדת מרוצת הבחירות של מפ"ם. כמה נכון וכמה אכזרי כלפי השאלה. מדינת ישראל אינה יכולה להסתפק השנה בסימפטיה של רבים מאתנו לרץ ולמפ"ם, אם אנחנו מעוניינים בנצחונו של שמעון פרס.

לעצור בגדול

(המשך מעמוד 1)

רשימת רץ לכנסת ה־12. אין הם פחות אחראים, אין הם פחות יוניים, וגם בנושא זכויות האזרח אין הם שונים משולה אלוני. אז על מה ולמה רץ בגדול ומפלגת העבודה בקטן?

סקרי דעת הקהל של הרגע האחרון מלמדים כי לא תהיה הכרעה חד־משמעית. מציאות זו קשה לכשלעצמה, אבל ניתן לשנותה באורח דראסטי – דווקא הצבעה מאסיבית למפלגת העבודה והפיכתה למפלגה הגדולה בכנסת תאפשר לה להיות הכוח המוביל להרכבת הממשלה הבאה.

כבר היום חייב להיות ברור, שבלי חלק מן המפלגות הדתיות לא יהיה בידינו להרכיב את הקואליציה הבאה. בויכוחים עם אנשי שמאל לא אמרה רץ "נשב עם הדתיים בממשלה". אמירה זו, מן השבוע שעבר, היא יותר מחרשה בפרוגרמה של רץ. היא כמעט מהפכנית באתוס של המפלגה הזו. אז איפה ה"גבר" ומי הוא ה"ברווז"? האם אין שוני מהותי, או איזו סיבה יש לתנה הצינית – "אנחנו קיימים כדי להיות בלב השמירה של מפלגת העבודה"?

לקראת יום המחר קיפלה מפלגת העבודה דגלים רבים, הדריכה אל על את שאיפתנו לעמוד במרכזה של ממשלה שיש לה תוכנית להגיע לשלום.

מתוקף גישתם הביקורתית והגישתם [illegible] נוטים אנשי השמאל למידה ידועה של פסימיות כמו גם ציניות. מפלגת העבודה אינה צריכה לקרוא להם להצביע "אמת" ולהבלוע גלולה. אנשי השמאל חייבים להיות ישרים עם עצמם – לא קיפלנו דגלים משום שנוח לעשות זאת, נאבקנו בימין ולאורך כל החזית. בסדר העדיפויות זו היתה המלחמה הפוליטית הנבונה. אם תשאלו: מה תתנו לדתיים אם וכאשר תהיו גדולים, מה תבטיחו לנו כדי שנישאר "בצפציים", נאמר זה "סיכום כוחנו הפוליטי" והוא שיכתיב את האפשרי, ומכל מקום לא נלבש שטריימל וגם לא נחפש עירום, כי אם נלך אל הערב על השלום במצפון נקי.

מהלך חדש בהסתדרות

הודו / שירות "דבר"

יש אופוזיציה

בהודו הוקמה אופוזיציה כלל־ארצית. מנהיגה שואף לעקור מן החיים הציבוריים את השחיתות ואת ראש הממשלה ראג'יב גאנדי

הדמוקראטיה הגדולה בעולם התנהלה במשך כ־40 שנה ללא אופוזיציה כלל־ארצית ל"מפלגת הקונגרס" שהובילה אותה לעצמאות. ב־11 באוקטובר השתנה המצב. מפלגת "ג'אנאטה דאל" יצאה לאוויר העולם בוועידת יסוד בבאנגלור, בירת המדינה הדרומית קארנאטאקה. שמה של מפלגת האופוזיציה החדשה לקוח משני הוריה: "ג'אנאטה", השולטת בקארנאטאקה, ו"לוק דאל", השולטת על הפוליטיקה בכמה חלקים של צפון הודו. גם "ג'אנאטה" וגם "לוק" פירושם עם.

יסוד שלישי במזיגה זו הוא עוד "תנועת עם", "ג'אן מורצ'ה", שהתחילה את חייה כשנה שעברה וטענה כי איננה מפלגה כלל. משימתה היא לעקור מן החיים הציבוריים את השחיתות ואת ראש הממשלה ראג'יב גאנדי. מייסדה, וישוואנאת פראטאפ סינג, היה שר האוצר של גאנדי, והוא הפך התמרמרות הסרת מסגרת נגד "מפלגת הקונגרס" לאופוזיציה פעילה. הוא נבחר פה אחד לנשיא המפלגה החדשה, ומעתה הוא הדבר הקרוב ביותר למנהיג אופוזיציה מאוחדת שהודו ראתה עד כה.

ל"ג'אנאטה דאל" יש סיכוי סביר להפיל את "מפלגת הקונגרס" בבחירות הכלליות הדייבות להיערך לפני סוף 1989. "מפלגת הקונגרס" לא צברה מעולם אפילו מחצית בכלל הקולות בבחירות כלליות. המחלוקות בקרב מבקריה הן שהחזיקו אותה בשלטון, ולפי דגם העבר היא עשויה לשמור על רוב פרלמנטארי קטן גם אם, כפי שמצפים רוב המלומדים, היא תזכה בלא הרבה יותר מ־42 אחוז בפעם הבאה. המצביעים אינם נוטים להצביע בעד קואליציות אופוזיציוניות אשר המכנה המשותף היחיד ביניהן הוא השאיפה לשלטון. ובמדינות רבות – ביניהן טאמיל נאדו, אנדרה פראדש ואסאם – האלטרנטיבה ל"מפלגת הקונגרס" היתה מפלגה בעלת משיכה מקומית בלבד.

המפלגה החדשה מציעה אלטרנטיבה כלל־ארצית ל"מפלגת הקונגרס", והיא יצרה גם ברית אלקטורלית עם המפלגות האזוריות העיקריות. אם הברית לא תתפרק, יעמדו מועמדים הנתמכים על־ידי "מפלגת הקונגרס" (המחזיקה עכשיו 411 מושבים) מול יריב יחיד רציני ב־450 מתוך 546 אזורי בחירה.

"ג'אנאטה דאל" תצטרך לפעול טוב יותר מאותה מפלגה שאליה השתייכו פעם החלקים המרכיבים אותה. "ג'אנאטה" הישנה צורפה בחופזון מארבע מפלגות אופוזיציה כאשר הבריחה אינדירה גאנדי ב־1977 על בחירות אחרי 19 חודשים של משטר חירום. "ג'אנאטה" הביסה את מפלגת הקונגרס, אבל מיד התפרקה לשלוש סיעות. מפלגת השלטון החזירה לעצמה את השלטון בקלות בבחירות של 1980.

הצעד הראשון לקראת איחוד־מחדש נעשה ביולי 1987, זמן קצר לאחר שסינג עזב את "מפלגת הקונגרס". למנהיגים היה אפוא די זמן לכונן סולם הנהגה. סינג ניצב בפסגה, ובמרחק לא רב אחריו ניצב ראמאקרישנה הגדה, המושל לשעבר של קארנאטאקה ממפלגת "ג'אנאטה" הישנה. הבטחתם העיקרית היא לתקוף את השחיתות הפוליטית, בעיקר על־ידי הקמת קרן ממשלתית שתכסה את הוצאותיהן של המפלגות המוכרות. דבר זה, הם אומרים, ישים קץ לתלותם של הפוליטיקאים בתרומות עסקיות מפוקפקות ובהחזרי רווחים מחוזים עם חברות חוץ.

המפלגה גם רוצה [illegible] של דמוקראטיה, מתחת לממשלה הפדראלית ולממשלות של המדינות. היא תהפוך את הבחירות למועצות המחוזיות והכפריות לבחירות חובה ותיתן למועצות אלה סמכויות נרחבות יותר. הגדה בקארנאטאקה היה המושל הראשון שניסה להרחיב את הדמוקראטיה המקומית. הניסוי שלו עלה כה יפה שגאנדי כלל אותו במצע של "מפלגת הקונגרס". לא לעתים קרובות קורה שמפלגות שלטון גונבות רעיונות בגלוי מיריבותיהן שעלו לגדולה. מחמאה זו מנבאת אולי תופעה הנדירה לבחירות הודיות – תחרות קשה על עניינים אמיתיים.

גימלאים / אודי אלפרט

תנועה מיותרת

מי שמצביע בעד רשימת הגימלאים מוותר למעשה על זכותו להכריע בעניינים אחרים, כלומר לעצב את פני המדינה על־פי השקפת־עולמו הכוללת

אבא גפן, גימלאי, "רץ" לבחירות לכנסת בראש רשימת גימלאים, עם 120 מועמדים. היש הצדקה לרשימה כזו? דרך ארוכה וקשה עברה תנועת הגימלאים בארץ. תחילתה ברגשי אכזבה של גברים ונשים, שנאלצו לעזוב את עבודתם בגלל גילם ותקנון, עם פרישתם, באי־הבנה ואף בהתנכרות מצד הציבור. היה זה אך טבעי שהגימלאים שפרשו ממקומות עבודה מאורגנים בהסתדרות, בהם חברים שמילאו תפקידים אחראים במוסדות ההסתדרות, יתארגנו כמסגרת חדשה בתוך ההסתדרות. זו קיבלה אותם בזרועות פתוחות, וכך נבנתה הסתדרות הגימלאים. זוהי רשת ארגונית ענפה, הפועלת לשיפור מצבם הכלכלי של הגימלאים באמצעות הארגונים שליד הקרנות למבוטחיהם וליד מקומות העבודה לגימלאים התקציביים. הגימלאים בוחרים, בכינוסיהם, נציגים למוסדות המקומיים ולמוסדות המרכזיים.

סניפי הסתדרות הגימלאים, הפרושים בכל הארץ, מנהלים גם פעילות חברתית ותרבותית, לרבות ימי עיון ולימודים במכללות ובמועדונים. כן מתנהלת פעולה להשגת הנחות לגימלאים במסים ובארנונות, במוסדות הבידור והבילוי, ופעולה לעזרת החברים [illegible] תומכת. הסתדרות הגימלאים גם [illegible] עקשני להדיפת הפגיעות בזכויות [illegible] לא השלמנו את המלאכה ועוד לפנינו [illegible] שיש להשיגן, אולם המסירות [illegible] שבהן נעשית עבודתנו וההישגים [illegible] מבטיחים שיקודמו ענייננו [illegible].

לאור כל אלה תמוהה הופעת רשימת הגימלאים הפלגנית של אבא גפן. האם [illegible] להצטרף לעושים במלאכה? מדוע [illegible] במקום לזרוע פירוד ופילוג בקרב [illegible] והלא העבודה כה מרובה ואנחנו זקוקים [illegible] עזרה. האם לא ברור לגפן [illegible] פעולתו שם לא תתרום דבר, על־פי [illegible] במוסד מכובד זה, המורכב מאוד [illegible] לא נהיר לו שבבחירות אלה יוכרעו [illegible] גורל של המדינה לדורות, בעיות [illegible] דמות העם והארץ? והלא אלה [illegible] מותרים, לכעשה, על זכותם לקבוע את [illegible] המדינה על־פי השקפת עולמם.

יש בקרב הגימלאים [illegible] עניין אישי להיכנס לכנסת, [illegible] מהיתרונות של חבר כנסת, וזאת [illegible] הגימלאים. אני חושב כאת [illegible] להשאיר למצפונו של אבא גפן, אבל [illegible] הסתדרות הגימלאים [illegible] לרשימה פלגנית זו, [illegible] הגימלאים ולענייני הבריה.

מי שמצביע בעד רשימה זו בסתכן [illegible] משום שספק רב אם היא תשיג [illegible] הקולות הדרוש להכנסת נציג אחד. [illegible] וראשונה אין להצביע בעדה [illegible] לפגוע בהסתדרותנו.

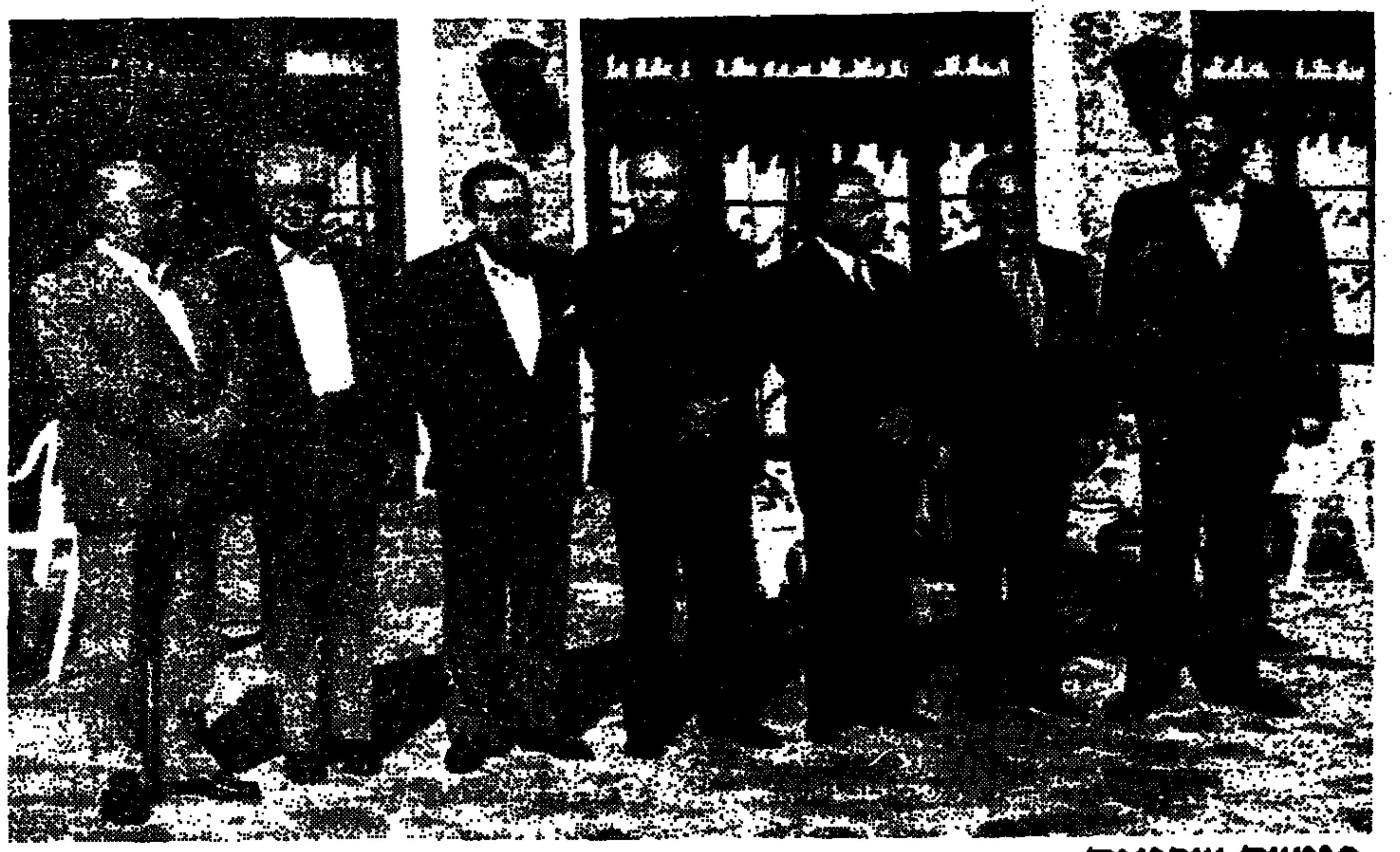

פגישה שכזאת שבעה נשיאים דרום־אמריקאים התוועדו השבוע בפונטה דל־אסטה, אורוגוואי, ודנו בבעיות הכלכליות של היבשת. קודם שפתחו בדיונים התייצבו הנשיאים לצילום קבוצתי. משמאל לימין: חיימה לוסינצ'י מוונצואלה, וירג'יליו בארקו מקולומביה, ראול אלפונסין מארגנטינה, חוליו סן־גווינטי מאורוגוואי, חוזה סרניי מברזיל, מיגואל דה־לה מדריד ממכסיקו ואלן גארסיה מפרו.
צילום אי.פי.

חוק / זאב טריינין

דירקטור מקרב הציבור

פרופסור שמעון שטרית, בפעילותו בסוגיית ההטבות ליו"ר ולמנהל בנק לאומי, מילא חובתו כדירקטור מקרב הציבור, כפי שמחייב החוק

השאלה מי מוסמך להשעות או לפטר את פרופ' שמעון שטרית, שהביא לחשיפת הפגמים בחוזים האישיים בבנק לאומי, אולי נפתרה, אם נכונות הידיעות שהוא מתכוון להתפטר מחברותו במועצת המנהלים לכשיתמנה דירקטור אחר במקומו, אך עדיין תלוי ועומד בחללו של עולם המושג "הדירקטור מקרב הציבור". מהו יצור זה?

המונח "דירקטור מקרב הציבור" הוכנס לפקודת החברות התשמ"ג־1983 ב־1 ביולי 1987. החובה למנות דירקטורים מקרב הציבור חלה על חברה, שניירות־הערך שלה, ובתוך זה מניותיה, נסחרות בבורסה. בחברה מעין זו [illegible] החוק: "יכהנו בדירקטוריון החברה לפחות שני דירקטורים מקרב הציבור". דירקטורים אלה בוחרת החברה עצמה, ולא מישהו אחר, אלא שעליהם לקבל "הכשר" למינוים על־ידי ועדה של שלושה חברים, המורכבת משופט (ממנה אותו שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית־המשפט העליון) המכהן כיו"ר הוועדה, מיושב־ראש הרשות לניירות־ערך ומיושב־ראש הבורסה.

תפקידה של הוועדה במינוי מנהלים אלה הוא להחליט אם לאשר הצעת החברה למנות אדם מסוים לכהן כדירקטור מקרב הציבור. החלטת הוועדה אינה שרירותית. החוק קבע לה מבחנים: על הדירקטור להיות ללא זיקה כלכלית לחברה וללא קשר מהותי להנהלה העסקית שלה; אין לנייר עניינים בין המוצע לכהן כדירקטור מהציבור לבין החברה ומשום כך לא יוכל לכהן כדירקטור מקרב הציבור חבר או עובד של הרשות לניירות־ערך, חבר הדירקטוריון או עובד של הבורסה. כך גם לא יוכל לכהן כדירקטור מקרב הציבור מי שמכהן כדירקטור בחברה שאינה בבורסה, או שהוא דירקטור מהציבור בחברה אחרת, הקשורה לחברה שבה הוא אמור לכהן כדירקטור מהציבור. הגבלות נוספות הן פסילות בשל הרשעה בעבירה פלילית, בעבירות מירמה, סחיטה ועושק וכן אם הורשע, בתוך עשר שנים לפני שמועמדותו הגיע לאישור, בעבירה שלדעת הוועדה יש עמה קלון.

דירקטור מקרב הציבור נבחר לתקופת כהונה של חמש שנים. בחוק גם נקבעו התנאים שלפיהם תפקע כהונתו של הדירקטור לפני תום כהונתו: אם הדירקטור התפטר, ואם נעדר משש ישיבות רצופות או משמונה ישיבות בתוך שנת כהונה. אלה הם תנאים טכניים שאינם דורשים שיקול

על־פי החוק היא יכולה לקבוע כי נבצר ממנו למלא את תפקידו או כי נתקיים בו אחד התנאים, הפוסלים אדם מלשמש דירקטור מקרב הציבור. הוועדה גם יכולה להיענות לבקשה בכתב מן החברה ולהעביר את הדירקטור מתפקידו, אם שוכנעה לעשות כן.

החוק קבע לדירקטור מקרב הציבור זכויות נוספות על אלה של דירקטור שלא מקרב הציבור: הזכות לבדוק את ספרי החברה ומסמכים מכל סוג הקשורים לניהול ענייניה, וכן לבדוק כל נכס השייך לחברה או מוחזק בידה ולקבל כל מידע אחר הקשור בניהול החברה. אלה סמכויות רחבות ביותר, והן משקפות את עמדת המחוקק – להקנות לדירקטור מן הציבור עמדת כוח, שתאפשר לו להגן על האינטרס של הציבור בחברה. למימוש זכותו זו יוכל הדירקטור מן הציבור להעזר בבית־המשפט, על־פי אותו סעיף בחוק הקובע, שכל הוצאות המשפט יהיו על חשבון החברה. הדירקטור אף זכאי, ואף זאת על חשבון החברה, לקבל יעוץ משפטי, וכן יעוץ חשבונאי או מקצועי בתחום אחר.

אין ספק כי פרופ' שמעון שטרית, בפעילותו בסוגיה זו של ההטבות ליו"ר ולמנהלים הבכירים בבנק לאומי, מילא חובתו כדירקטור מקרב הציבור, כפי שמחייב החוק: "נודע לדירקטור מקרב הציבור על עניין של החברה, שנתגלתה בו לכאורה פגיעה בחוק, בנוהל עסקים תקין או בטוהר המידות, עליו להביא את הדבר, ללא דיחוי, לידיעת יושב־ראש הדירקטוריון והוא יזמן, ללא דיחוי, ישיבה של הדירקטוריון לשם דיון וקביעת דרכי פעולה".

המחוקק אף קבע את דרך הפעולה לדירקטור, אם הישיבה לא התקיימה או אם התקיימה הישיבה, על־פי פנייתו של הדירקטור, אך תוצאותיה לא הניחו דעתו. במקרה זה על הדירקטור מקרב הציבור למסור את ההודעה לרשות לניירות־ערך, שהיא הרשות שהוקמה על־פי חוק ניירות־ערך, ותפקידה "שמירת ענייניו של ציבור המשקיעים בניירות־ערך". כשנודע לדירקטור מקרב הציבור על פגיעה בנוהל עסקים תקין, על פגיעה בטוהר המידות, או על פגיעה בחוק שנעשתה בחברה, עליו לפעול על־פי האמור בחוק. אם לא יפעל הדירקטור מקרב הציבור בדרך הקבועה בחוק, הרי שיהיה נמצא כי גם הוא פגע לכאורה בחוק.

פרופ' שמעון שטרית מילא אפוא את חובתו כדירקטור מקרב הציבור בפעילותו בנושא הטבות ליו"ר ולמנהלים בכירים בבנק לאומי, אבל אפילו נמצא פגם בדרך טיפולו בנושא, האם צריכה הוועדה לחוק החברות להביא להפסקת כהונתו?

התשובה היא, שקשה להעלות על הדעת שמקרה שטרית מתאים להפעלת סמכותה של הוועדה. הדעה הרווחת בקרב ציבורים רחבים היא, ששטרית מילא את תפקידו כ"כלב השמירה של הציבור", כמוטל עליו על־פי החוק, כשנקט יוזמה בסוגיית "ההטבות".

בשימוש הוועדה בסמכותה נשקלת, ללא ספק, פניה אפשרית לערכאות. במקרה זה תהיה הפניה לבג"ץ, שכן המדובר בוועדה סטאטורית. בג"ץ בבואו לדון בעתירה מעין זו, ידון בה על־פי הכללים המקובלים בידיו. כאשר עלתה השאלה של שימוש ב"סמכות" – במקרה זה סמכותה של נשיאות הכנסת – בבג"ץ שהגיש כהנא נגד נשיאות הכנסת, אמר השופט ברק, כי אפילו המוחלט שבשיקולי־הדעת "חייב לרסן עצמו למסגרתו של החוק אשר נפח בו חיים". משמע, סמכותו של בעל סמכות, וכן גם סמכותה של הוועדה המטפלת בדירקטורים מקרב הציבור, אינה מוחלטת וכדברי השופט באותו בג"ץ – כללים בדבר הגינות, תום־לב, סבירות, העדר שרירות ואפליה, מגבילים את שיקול־דעתם של בעלי הסמכות. שיקול־דעת זה חייב להיות מופעל להגשמת מטרות אותה חקיקה, שממנה באה סמכותה.

אילו פנה שטרית לבג"ץ בענייננו, אין זה בטוח כלל כי בג"ץ לא היה מקבל את טענתו, ששיקול־הדעת של הוועדה לא הופעל להגשמת החקיקה, שעל־פיה מילא תפקידו כדירקטור מקרב הציבור, ולמען הציבור, בפרשת בנק לאומי. הרי זו אותה חקיקה שממנה נובעת סמכותה של הוועדה לפטר את הדירקטור.

באמצעי התקשורת נדונה דרך נוספת לטפל בחברותו של דירקטור מקרב הציבור בדירקטוריון. בהשעייתו מהדירקטוריון על־ידי נגיד בנק ישראל, מכוח סמכותו על־פי פקודת הבנקאות 1941. בחוק זה מוקנית לנגיד בנק ישראל הסמכות להשעות כל חבר דירקטוריון, בין שהוא מקרב הציבור ובין שהתמנה באופן אחר. התנאי לשימוש בסמכות זו על־ידי הנגיד הוא, שיהיה סבור שהתנהגותו של הדירקטור עלולה לפגוע בניהול העסקים התקין של הבנק. ההשעיה היא לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

אין צורך לומר כי גם במקרה זה אפשר לתקוף החלטת הנגיד בפני בג"ץ, בנימוקים דומים לאלה שבהם אפשר לתקוף את החלטת הוועדה שהתמנתה על־פי החוק הדן בדירקטור מקרב הציבור. חוק זה, כאמור, מטיל על הדירקטור אחריות מיוחדת לפעול כעין מפקח מטעם הציבור על פעולות הדירקטוריון, ומוטלת עליו חובה להביא לידיעת הדירקטוריון על כל פגיעה לכאורה בחוק, בנוהל עסקים תקין או בטוהר המידות בחברה. קשה להניח שבנסיבות אלה תצלח הדרך של מי שמבקש להביא לסיום כהונתו של הדירקטור מקרב הציבור. מכל מקום, אם יגיעו הדברים לידי כך, תהיה זו כנראה פעם ראשונה שסוגיה זו של אופן מילוי תפקידו של דירקטור מקרב הציבור ופיטוריו תעמוד לדיון לפני בית־משפט. אם הבנק ייצא נפסד מהטיפול שנעשה בפרשה זו, הפסיקה תצא נשכרת בפסק־דין, שיקבע ויבהיר את כללי ההתנהגות של הדירקטור מקרב הציבור.

ראשון לציון / דני צדקוני

חור בקופה

עיריית ראשון לציון מסווגת כעירייה "עשירה". ראש העיר מקווה שהערכת גורם מוסמך מטעם משרד־הפנים תעזור לו לשנות את התדמית ולקבל סיוע

גרעונות תקציביים הם חלק מהחוויה המוניציפאלית בישראל. אבל הגרעון של ראשון־לציון, כפי שטוען ראש עירייתה מאיר ניצן, קשור בתופעה ייחודית לעירו – קצב גידול שלא נודע כמוהו אף באחת מן הערים המסווגות כ"עשירות": בחמש השנים האחרונות גדל מספר תושביה ב־23.3%, והיינו ב־23,000 תושבים חדשים, והאוכלוסייתה מונה כיום 126,000 איש. הסיווג הזה, אומר ניצן, עושה לעירו עוול, משום שהוא שולל ממנה את הזכות ליהנות מתקציבים ממשלתיים, אף־כי היא נאלצת להשקיע הרבה בפיתוח, בציוד ובבניה בגלל קצב הגידול המואץ. בחמש השנים שהוא מכהן כראש עיר, הוא מציין לשם המחשה, גדל מספר התלמידים בבתי־הספר העל־יסודיים בעיר ב־400 (!) אחוז.

הממשלה לא רק שלא סייעה לעירייה במענקים, הוא טוען, אלא אף גרעה ממנה הכנסות. ב־1 באפריל השנה אוחדה המושבה גאולת יהודה עם שכנתה הגדולה ראשון־לציון. העירייה ביקשה ממשרד הפנים שיכיר, עקב האיחוד, בהגדלת תקציב הפיתוח ב־5.8 מיליון שקל, ובהגדלת התקציב השוטף ב־2.1 מיליון שקל. היא לא קיבלה עדיין תשובה על הפניה.

חברי מועצת העיר, שהתכנסו לאחרונה לדיון על מצבה הכספי של העירייה, שמעו מפי ניצן, כי העירייה, אף שנגרעו ממנה הכנסות־מן־הממשלה בסך 32.8 מיליון ש"ח ואף־כי קיבלה בירושה מההנהלות הקודמות גרעון של 20.581 מיליון ש"ח, לרבות חוב למס הכנסה, שלא היה רשום בספרי העירייה, "מתפקדת תיפקוד סביר, הודות לניהול תקציבי וכספי הולם, תוך חלוקה נאותה בין השקעות ומשאבים".

ראש העירייה ציין, כי על־אף הגריעה הכוללת הנ"ל, 53.381 מיליון ש"ח בסך־הכל, היה גרעונה התקציבי של העירייה בסוף מארס השנה 18.647 מיליון שקל, כלומר פחות מהגרעון שההנהלה הנוכחית ירשה מקודמתה.

כדי לממן את הגרעון השוטף המצטבר מבקשת העירייה הלוואה ארוכת טווח, בסכום של 18 מיליון שקל, שהם רק 30% מהגרעון הכולל. ניצן סבור שעל משרד הפנים לאשר קונסולידציה לחוב, שמקורו בקאדנציה הקודמת. מקורות אחרים למימון הגרעון הם גביית חובות מנישומים, המפגרים בתשלומי ארנונה ומים, והשתתפות בעלי נכסים בעבודות [illegible] 21 מיליון [illegible] על־פי

CORRECTION 2

שלוש־חמש שנים, על־ידי העמקת הגביה. כיום היקפה מגיע ל־75%; המינימום המתחייב הוא 95.5%.

ניצן משבח את רמת הניהול ואת רמת העובדים בעירייה ואף־על־פי־כן פנה למנכ"ל משרד הפנים בבקשה למנות גורם מקצועי מוסמך (רואה־חשבון), שיערוך ביקורת כספית ותקציבית על מצבה הכספי של העירייה. הוא בטוח שאימות הנתונים שהוא הציג יביא עמו סיוע ממלכתי לעירייה, שאינה "עשירה" כפי שהיא מסווגת לדעתו.

מלכלכים

מבט מרחוק

מבט מקרוב

החבר'ה מקיבוץ אילות שטיילו בדהב [illegible] להוכיח למצרים את [illegible] נופי סיני. רק מי שראה את כמויות הטינופת שהשאירו בין רגלי המדבר, את [illegible] ואת העקלים, את קופסות השימורים הריקות ואת שאר הזוהמה, יכול להבין את גודל [illegible]. המשיכו לטפח את המדשאות ליד ביתכם? פתחנו מגלה חדשה [illegible] וחיפשנו פינה נקיה לטמון בה את ראשנו בחול מרוב בושה.

תזכורת / מ. זליגר

אוטונומיה וריבונות על פי הסכמי קמפ דייוויד

הסכמי קמפ דייוויד אינם מבטיחים ריבונות של ישראל על יהודה, שומרון וחבל עזה, ואף אינם מבטיחים אחריות בלבדית שלה לקיום הבטחון בשטחים אלה

מנהיגי הליכוד מנסים ליצור את הרושם שהסכמי קמפ־דייוויד מבטיחים את המשך קיומה של ריבונות ישראל ביהודה, שומרון וחבל עזה עד שיוחלט לקראת סוף תקופת המעבר על מעמדם הסופי של שטחים אלה. נאמר לציבור שהסדר זה של אוטונומיה הוא ההסדר היחיד שזכה להסכמתה של מדינה ערבית, היא מצרים.

מאחר שהסכמי קמפ־דייוויד נועדו לפתור את הבעיה הפלשתינית, מן הדין להזכיר כי הפלשתינים מוסיפים לדחות את הסכמי קמפ־דייוויד, ובלי הסכמתם לא תצלח שום תוכנית. בין מצרים לישראל נתגלעו חילוקי דעות על הדרך שבה ייושמו עקרונות האוטונומיה שעליהם הוסכם בקמפ־דייוויד. המשא־ומתן הופסק ב־1982 ומאז לא נמצאה הנוסחה הגואלת, שעשויה להתקבל על דעת מצרים וארה"ב (שתמכה לרוב בעמדות המצריות) מזה, ועל דעת ישראל מזה.

קשה להבין שנצחון של הליכוד בבחירות יגרום למצרים ולארה"ב לאמץ גירסה של אוטונומיה, שתעלה בקנה אחד עם חזון ארץ־ישראל השלמה. מתקבל יותר על הדעת, שנצחון של המערך יביא לחידוש המשא־ומתן על האוטונומיה, אוטונומיה שקרובה לזאת שעיקריה אומצו בקמפ־דייוויד יותר מזו שהליכוד טוען לה. נצחון של המערך עשוי גם להחיות הסכם אחר שנעשה עם מדינה ערבית, הוא הסכם לונדון שנעשה בין המלך חוסיין לשמעון פרס, וזאת תוך סיכוי להשתתפות גורמים פלשתיניים.

אי־קבילותה של גירסת הליכוד בעניין האוטונומיה באה לידי ביטוי גם בעובדה שירדן, שדחתה את הסכמי קמפ־דייוויד (שלא קבעו במפורש שהאוטונומיה תחוס בצילה), אימצה את תוכנית רייגן (שבה פורש הדבר). ירדן גם היתה אוזן ליוזמת שולץ. מצרים, שחתמה על הסכמי קמפ־דייוויד, סמכה את ידיה על תוכנית רייגן ועל יוזמת שולץ. ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, שהתנגד להסכמי קמפ־דייוויד, אך בינתיים מתגדר בהם, דוחה את תוכנית רייגן ולא דחה ולא אימץ את יוזמת שולץ. זאת על אף העובדה שתוכנית רייגן מסתמכת על הסכמי קמפ־דייוויד, ויוזמת שולץ אינה גורעת מעקרונות קמפ־דייוויד. היא רק מקצרת, אם כי באופן דראסטי, את לוח הזמנים להגשמת תוכנית האוטונומיה שהתקבלה בקמפ־דייוויד.

כללו של דבר: מלכתחילה לא היתה קיימת הסכמה על פרטי יישום האוטונומיה בין ישראל ובין הגורמים האחרים הנוגעים לכינונה. לפיכך לא נותר לשמיר אלא להיאחז בלוח הזמנים המקורי כדי לדחות בכל האפשר את המועד שבו עלולה אי־ההסכמה לסתום את הגולל על תוכנית האוטונומיה של קמפ־דייוויד, או לאלץ את הנהגת הליכוד לשנות עמדות. כי אין תימוכין בהסכמים לסוג של אוטונומיה שתשאיר בידי ישראל את השליטה הבטחונית שהיא מקיימת עתה בשטחים.

●

אין זה נכון לומר ששאלת הריבונות תוכרע רק במשא־ומתן על המעמד הסופי של השטחים. היא תוכרע סופית במשא־ומתן זה, אשר ייפתח "לא יאוחר מן השנה השלישית לאחר תחילתה של תקופת המעבר" (א,ג). לא תיתכן אוטונומיה כל שהיא בלי חלוקת סמכויות ריבוניות בין הממשל העצמי לבין השלטון המרכזי.

בין שיוסכם שהשלטון המרכזי יהיה המקור האחרון של סמכות החקיקה ובין שיופקדו סמכויות החקיקה בידי השלטון העצמי, ותהיה אשר תהיה חלוקת הסמכויות בענייני קרקעות, מים, מסים, מכסים וכו', הסכמי קמפ־דייוויד גורסים "העברה מסודרת ובדרכי שלום של הסמכות".

לכן, "במטרה להעניק אוטונומיה מלאה לתושבים, ייסוגו על פי הסדרי (מעבר) אלה הממשל הצבאי הישראלי ומינהלו האזרחי, לכשתיבחר בבחירות חופשיות על־ידי תושבי השטחים הללו רשות של ממשל עצמי כדי להחליף את הממשל הצבאי הקיים" (א,1,א). כמו כן מובהר, כי "כאשר תיכון ותיתכן רשות הממשל העצמי... תחל תקופת המעבר של חמש שנים" (א,1,ג). בו ברגע שתתחיל תקופת המעבר יחלוף, אפוא, השלטון האזרחי הישראלי בממשל העצמי, ופירוש הדבר העברת הסמכויות הריבוניות העיקריות לצורכי שלטון הפנים לידי הממשל העצמי. אין סגי בוויתור הישראלי הזה על סמכויות ריבוניות.

מכוח צרכי הבטחון שלה לא נתבעת ישראל להסיג את כל כוחותיה הצבאיים יחד עם הסגת כל המינהל האזרחי. "תהיה נסיגה של כוחות מזויינים ישראליים ותהיה פריסה מחדש של הכוחות הישראליים שיישארו לאזורי בטחון שיפורטו" (א,1,ב). הכוחות המופחתים, הפרוסים באזורי בטחון מוגדרים, לא יקיימו עוד לבדם את בטחון החוץ והפנים. כלומר, הפיקוח על פירוז שטח האוטונומיה לא יהיה בידי צה"ל בלבד. "כוחות ישראליים וירדניים ישתתפו בסיורים משותפים ובאיוש עמדות פיקוח כדי להבטיח את בטחון הגבולות". לצד הכוחות המשותפים האלה "יוקם כוח משטרה מקומי חזק אשר יוכל לכלול אזרחים ירדנים". מבחינה מבצעית כוח זה לא יהיה כפוף לגורם חיצוני, אלא "יקיים קשר מתמיד בענייני בטחון הפנים עם קצינים ישראלים, ירדנים ומצריים שיתמנו לכך" (א,2). למותר לציין שבהסכמתה לחלוקה זו של האחריות לבטחון החוץ והפנים ויתרה ישראל על סמכותה הריבונית בתחומים אלה.

לבסוף: אין זה הכרחי שהאוטונומיה תקויים במסגרתה של מדינת ישראל. בהסכמי קמפ־דייוויד לא נאמר דבר בסוגיה זו. רק תוכנית רייגן מתבטאת בזכות ירדן. ואולם רמזים לכיוון זה יש כבר בהסכמי קמפ־דייוויד עצמם. נאמר בהם שאזרחים ירדנים, ולא ישראלים, יוכלו לשרת בתקופת המעבר במשטרה המקומית של הממשל העצמי. זאת ועוד: במסגרת הוועדה על הסכם השלום בין ישראל לירדן אמורים נציגי הממשל העצמי להצטרף למשלחת ירדן (א,ג,1). לא נאמר שתיתכן גם הצטרפותם למשלחת ישראל. אין לקביעות אלה שחר אלא על בסיס ההנחה שהאוטונומיה תקויים במסגרת ירדן. בכל מקום, ההכרעה בנושא זה טרם נפלה, ומעידים על כך הדיונים על חלוקת סמכויות ריבוניות בין ישראל לירדן במשא־ומתן המצרי־ישראלי על האוטונומיה.

מטרת שורות אלה לא היתה לדון בשאלה אם ניתן לערוב לבטחון ישראל על פי עקרונות קמפ־דייוויד, כפי שהועלו כאן, אלא להראות שבהסתמך על לשונם אי־אפשר לטעון שהם מבטיחים ריבונות של ישראל על יהודה, שומרון וחבל עזה, או למצער אחריות בלבדית שלה לקיום הבטחון בשטחים אלה, עד אשר יוחלט על מעמדם הסופי. מזמן שהנהגת הליכוד אימצה טיעון זה, לא הסבר לציבור מדוע בשר הדברים שעליהם חתם מנחם בגין אינו זה [illegible] אלה.

הכותב הוא פרופ' אמריטוס למדע המדינה באוניברסיטה העברית.

هكذا من الاصل

هكذا من الأهل

עכשיו

בעריכת תרזה איזנברג

הקול הנשי – בארה"ב ואצלנו

גם לבוש וגם לדוקאקיס, המתמודדים עכשיו על כס הנשיאות בארה"ב, יש הצעות למדיניות ולדרכי פעולה המביאות בחשבון את הצרכים הייחודיים לנשים.
הקול הנשי קיבל חשיבות מאחר שהוכחנו בבירור הבדלי הצבעה הנובעים מהשתייכות מינית.
כדי שזכות ההצבעה שלנו – הנשים – תהיה אפקטיבית, עלינו להצביע במגמה ברורה וניתנת לאבחנה, על פי האינטרסים שלנו כנשים. ככל שתגדל ההכרה בייחודיות של הקול הנשי, כך יגדל כוחנו הפוטנציאלי

מאת אראלה דאור

דוקאקיס עם מצביעה לעתיד

למי מצביעות נשים?
השאלה אם יש ייחודיות לקול הנשי, אם הנשים כקבוצה מצביעות אחרת מהגברים – חוזרת ועולה בכל תקופת בחירות.
אם נשפוט לפי התנהגות המפלגות בארץ, הרי אין הן רואות בנשים קבוצה ייחודית ועל כן הן מתעלמות כמעט לחלוטין מבעיות ומנושאים הקשורים לנשים. אפילו נושא שאינו שנוי במחלוקת, כמו יום לימודים ארוך שהוא תנאי הכרחי לכך שאמהות לילדים אכן תוכלנה בשוויון הזדמנויות, אינו זוכה לדיון רחב והוא מאוזכר באופן שולי בלבד.
אנו, הנשים בארץ, לא הצלחנו עדיין להקנות עוצמה לקולנו; האם זה גם המצב במקומות אחרים? בארה"ב, מערכת הבחירות בעיצומה ושאלת הפער בין הצבעת נשים לזו של הגברים מעסיקה את מעצבי מערכת הבחירות שם. ד"ר אילאן קאמארק, מומחית אמריקאית לדפוסי הצבעה שביקרה לאחרונה בארץ, סקרה את הנושא ועיקר ממצאיה מובאים בהמשך.
כבר ב־1980 הראו סקרי דעת הקהל הבדלים בנטיות ההצבעה של נשים וגברים.
נשים, כך הסתבר, נוטות להצביע בעד הדמוקרטים. מריו קומו, מושל מדינת ניו־יורק, לא היסס אף להודות שנבחר בעזרת קולות הנשים.
ב־1984, כאשר המועמד הדמוקרטי לנשיאות וולטר מונדייל הכריז על ג'ראלדין פרארו כמועמדת לסגן נשיא, קטן הפער בינו לבין רייגן שהתמודד מולו.
הרפובליקאים לקחו את העניין ברצינות והחליטו לפנות לקהל הנשים. הם דיגמו מספר גדול של נשים, מה שאיפשר להם לחלק אותן לקבוצות הומוגניות על־פי מספר רב של איפיונים, כגון: מצב תעסוקה, מצב משפחתי, גיל, השתייכות דתית, השתייכות אתנית. הפנייה לכל קבוצה – נשים מבוגרות, נשים עובדות, עקרות בית, אמהות לילדים, יהודיות, קתוליות וכיו"ב, נעשתה בצורה ההולמת את צרכיה של כל קבוצה ואת נטיותיה.
מחקרות הסיבות לכך שנשים מעדיפות את הדמוקרטים התברר, כי הנשים מתאפיינות בחוסר בטחון – בעיקר בטחון כלכלי – יותר מאשר גברים ומאחר שהדמוקרטים, באופן מסורתי, תומכים בהתערבות ממשלתית המבטיחה תנאי מינימום של בטחון כלכלי, נוטה ההצבעה הנשית לדמוקרטים.
בתחילת מסע הבחירות הנוכחי, במאבק בין דוקאקיס לבוש, הראו הסקרים, כמובן, יתרון לדוקאקיס. יתרון זה, כך התברר, נבע מהקול הנשי, שהקנה לדוקאקיס יתרון מובהק, בעוד שההבדלים בהצבעה בתוך קבוצת הגברים היו בתחום השגיאה.
התגובה של הרפובליקאים לא איחרה לבוא. הם הבינו כי יש לשנות את התדמית המצ'ואיסטית, הנוקשה של בוש. כתיבת הנאומים שלו הופקדה בידי אשה, פגי נונאן, שהביאה לטשטוש התדמית הקשוחה. בנאומים של בוש הוכנסו משפטים בסיגנון: "אני רוצה באומה טובה יותר, עדינה יותר" (I want a kinder, gentler nation). בסרטוני הפרסומת צולם בוש בקרב משפחתו, כאשר הדגש מושם על נכדיו והוא עוטה דמות הסבא הטוב שכולנו אוהבים.
בוש החל להתייחס לבעיות העומדות לפני הנשים, במיוחד אלה שאנו צריכות להתמודד אמהות העובדות מחוץ לביתן (52% מהאמהות לילדים קטנים מגיל חמש עובדות מחוץ למשק ביתן). הוא לא התעלם מנושא ההפלות והעביר את המסר שאין בכוונתו לפגוע בזכות הנשים להפלות מוקדמות. זאת עם התחושה שהמצב הכלכלי משתפר (אבטלה 5.6%, אינפלציה 5%, צמיחה כלכלית ללא הפסקה), החל לקטון פער ההצבעה בין המינים ומאז תחילת אוקטובר מורים הסקרים כי הפער נעלם לגמרי.
בארה"ב הביא הכוח הפוטנציאלי של הקול הנשי את הרפובליקאים לשנות עמדות ולצרף במדיניות הלוקחת בחשבון את הצרכים הייחודיים של הנשים. אם ההבדלים בין המינים חדלו מלהוות בעיה, הרי זה משום ההכרה שלה זכו הנשים ולא מחוסר עניין.

בוש עם מצביעה לעתיד

בכל זאת, גם בארה"ב לא הביאה עדיין ההכרה בנשים כקבוצה ייחודית לייצוג הולם בקרב מוסדי המדינות והקונגרס, אולם ברמה המקומית – ערים, מחוזות, מדינות – חל שיפור מהותי. במשך עשר השנים האחרונות שולש מספר הנשים בממסד המקומי, ובקצב גבוה וקבוע. אין ספק כי נשים אלה מהוות מאגר גדל והולך להאצרויות, למושלות מדינות ואולי גם לנשיאה בשנות התשעים. לאמריקאים יש בסיס לתקווה של ייצוג הולם לנשים בעשור הבא. ומה אתנו?

עלה התאנה

מזווית הראייה של ייצוג נשים, המפלגה היחידה המציעה ייצוג נאות לנשים, שהן יותר מ־51 אחוז מבעלי זכות הבחירה בארץ, היא מימד. ארבעת מועמדיה הם שני גברים ושתי נשים. במפלגות הדתיות האחרות לא רק שאין נציגות לנשים – הן גם אינן מאוזכרות. אפילו המפד"ל, המתיימרת להיות מתקדמת יותר מהדתיות האחרות ובמודעותיה מופיעות רחמנא ליצלן תמונות של נשים, העמידה את יהודית היבנר, האשה היחידה בין מועמדיה, במקום לא ריאלי.
ייתכן כי למפלגות הדתיות יש סימוכין מגבוה להפליה הבוטה, אך מה על המפלגות החילוניות? בימין, ב"מחנה הלאומי" – התמונה פשוטה: לבד מגאולה כהן, שעדיין לא נשלה מ"התחיה", ושרה דורון, הנאחזת בצפורניה בקרנות מזבח ליבראליות, אין נשים. "חירות", "צומת" ו"מולדת" נקיות מנשים. מהצד השני של המתרס הפוליטי התמונה קצת יותר מורכבת. ל"שינוי" במרכז, לחד"ש ול"מתקדמות" בקצה השמאלי, אין נשים במקומות ריאליים. "רצ" מובלת על ידי אשה ואם תצליח להכניס לכנסת יותר משישה נציגים, תהיה לה נציגה נוספת, פרופ' רחל אלתרמן. מפ"ם העמידה את אמירה סרטני במקום הרביעי. רק המערך יכול להתגאות בארבע נשים – עשרה אחוזים (!!) מכלל מועמדיו הריאליים.

מפלגה	מקומות ריאליים / כמעט ריאליים
דתיות	
מימד	1
מפד"ל	–
אגודה	–
ש"ס	–
אחרות	–
ימין	
ליכוד	1
התחיה	1
צומת	–
מולדת	–
מרכז שמאל	
שינוי	–
מערך	4
רצ	1־2
מפ"ם	1
חד"ש	–
מתקדמת	–

סה"כ – ייצוג נאות, לא כן?
אראלה דאור

מעט מדי, מאוחר מדי

מערכת הבחירות הנוכחית לימדה לפחות את "שדולת הנשים" לקח אחד והוא: שיש לפעול להשפעה במערכת בחירות חדשה, מיד עם סיומה של הקודמת

מאת נעה גל

נושאים החשובים לנשים לקראת הבחירות לכנסת הי"ב (ובכלל...) הם: ייצוגן של נשים ברשימות לכנסת והצגת עמדות מוגדרות במצעי המפלגות, בתחומי חינוך, עבודה, מצוקה, תכנון המשפחה, דיני אישות ומערכת הביטחון – נושאים אלה קיבלו התייחסות שולית במעט במערכת הבחירות הנוכחית. שדולת הנשים החלה לטפל באלה לפני כשנה בלבד. "וזה היה מאוחר מדי", אומרת פרופ' אליס שלוי, יו"ר השדולה.
בסקירת עיתונאים (99% עיתונאיות...) הציגו חברות פורום ארגוני הנשים מסמך מעקב שליקט וערך הצוות הפוליטי של השדולה מתוך פרסומי יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, מתוך חוקים שהועלו בכנסת הנוכחית ודיוניה וממצעי המפלגות לבחירות 1988 (בעריכה השוואה גם עם מצעי הבחירות בשנת 1984). בחלק מן המצעים, כמו באלה של "התחיה", "מולדת", "צומת" והמפד"ל, כלל לא קיים פרק מיוחד העוסק במעמד האשה. "מבחינת התאמה לדרישות שהציבה השדולה, המערך עומד במקום הראשון. הוא מתחייב להבטיח את מרבית הדרישות", מציינת חברת השדולה נעמי נבו. במקום השני עומדת "רצ", כשבנושא דיני אישות היא אף מרחיקה לכת מן השדולה, התובעת רפורמה מרבית: ר"צ דוגלת בהקמת מערכת אלטרנטיבית. במקום השלישי מתחלקים בתיקו "הליכוד" ו"מימד".
בנושא אחד נמצא קונסנזוס שאינו מעודד כאמור, ומנקודת מבטן של הנשים בישראל הוא מבייש למדי: אף אחת מן המפלגות לא נענתה לדרישות השדולה ופורום ארגוני הנשים, שתבעו לשריין 40 אחוזים לפחות מכל הבריכת בכנסת הבאה לנשים. מפ"ם היתה המפלגה הקרובה ביותר לדרישה, בהבטיחה 25 אחוזים לפחות. המערך, על פי הנאמר בחוקת המפלגה, קובע 20 אחוזים ואף התחייב לחקיקה בנושא – "נקודה חשובה ומקורית לרפתעה", אומרים בשדולה. בשאר המפלגות אין התחייבות לשריון.
חברות השדולה תבעו הקמת רשות ממלכתית לפיקוח על מעמד האשה. בעניין זה המערך הוא המוכיח את עצמו בהתחייבו לבחון את האפשרות להקמת משרד ממשלתי מיוחד לנושא ברשות שר/שרה. תנועת ר"צ מתחייבת להיענות בחיוב להצעה. בליכוד הובעה התחייבות לשקול הקמת גוף מפקח, אולם אך ורק במסגרת משרד היועצת למעמד האשה ליד משרד ראש הממשלה. "מצאנו כי במצעים ישנם משפטים המנוסחים, לדעתנו, במכוון כדי שיישמעו דו־משמעיים. זה מאוד נוח למפלגות, אבל אנחנו לא התייחסנו לזה. לא עסקנו בפרשנות, ביקשנו רק להציג עובדות", מדגישות נציגות השדולה. "הצלחנו לשתף פעולה עם חברות כל המפלגות. כולן הבינו שכל עוד לא יהיו נשים בעמדות כוח, אין סיכוי רב לשנות את פני הדברים באופן מהותי".
חששה של השדולה מפני נסיגה במספר חברות הכנסת בכנסת הבאה – התאמת. מספרן לא יעלה, ככל הנראה, על תשע.
"הדרישה לייצוג הולם ופרופורציה לכוחנו באוכלוסיה לא נובעת מרצון לשלוט", מסבירה פרופ' שלוי, "זו דרישה שיש בה מן הצדק ממעמדי שוויון אלמנטרי. ישנה התקדמות, ישנה פתיחות גדולה יותר לנושא מעמד האשה במערכת הפוליטית, אך עדיין רב המרחק אל היעד".

לבשל אמריקה
מאת ארנולד סייבל

ומה יהיה המתכון של בושאקים?

עת הבחירות, תכבולה, נאומים, תשדירים בטלוויזיה וברדיו, מודעות ענקיות בעתונים ובכבישים, ומתעמלים חורשים את הארץ לאורך ולרוחב – הכל עכשיו "בחירות". בארצות־הברית, מסע בחירות מתנהל בשטח הגדול פי 450 מגודלה של ישראל והמועמד לנשיאות צריך הרבה לנסוע, להופיע, לנשק תינוקות, לאכול אוכל מקומי, להראות לבוחרים שהוא בריא, שלם, צעיר יותר והדור כמעט כמו כוכב קולנוע.
מאז שנוסדה ארה"ב ב־1776, היו בה 41 נשיאים. בוש – או דוקאקיס – יהיה הנשיא ה־42. ומהם לדעתי, רק חמישה שהיו מפש גדולים, ואולי עוד שישה שהיו כמעט גדולים ומעניין כמה מהנותרים היו בינוניים.

LYNDON JOHNSON'S BARBECUE SAUCE
רוטב גריל של לינדון ג'ונסון

לינדון ג'ונסון היה הנשיא השלושים־ושישה (1963־69), הוא עלה לכסא לאחר שהנשיא קנדי שהוא שימש לו סגן, נרצח.

ג'ונסון, יליד מדינת טקסאס, היה כמעט קאובוי, מאוד טקסני, איש משפחה, חובב אוכל ולהיות "בוס", את תקפתו מציינות מלחמת וייטנאם ומהומות סטודנטים ושחורים, הוא הצליח להביא לאישור חוקים חשובים בתחום זכויות האזרח, הייתי מגדיר את ג'ונסון כנשיא "כמעט גדול".
האוכל העממי של טקסאס הוא גריל (BARBECUE) של בקר בעיקר צלעות. אפשר להשתמש ברוטב הזה גם לסטייק אבל בכל מקרה מורחים אותו לקראת סוף הבישול ולא בתחילה

החומרים (לכוס וחצי בערך):
בקבוק בירה (480 מ"ל)
כוס קטשופ
¼ כוס חומץ בן יין
¼ כוס סוכר חום
2 כפיות פלפל שחור
1 כפית פלפל חריף
2 כפות כמון
2 כפות מלח
3 שני שום כתוש

אופן ההכנה:
1. בסיר מערבבים את כל החומרים, מביאים לרתיחה בלי מכסה, מקטינים את האש ומבשלים שעה.
2. מסירים מהאש ומקררים בלי לכסות.

THOMAS JEFFERSON'S OLIVES VEAL (SCHNITZEL)
"שניצל זיתים" של תומס ג'פרסון

ג'פרסון (בנשיאותו 1801־09) היה הנשיא השלישי של ארה"ב הוא נחשב בין הגדולים. יותר שהיה האינטלקטואל היחיד שישב בבית הלבן היה ארכיטקט (מתכנן לבקר בבית שלו "MONTICELLO"), חקלאי, מדען, ממציא ומוסיקאי.

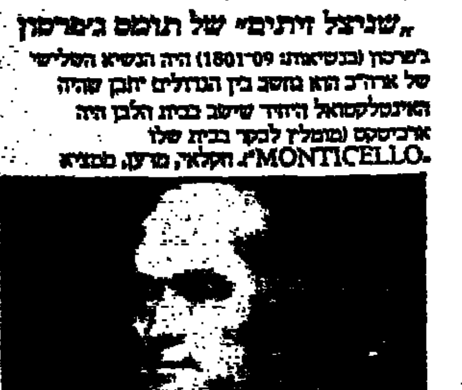

מאוד אהב בישול טוב. היה לו שף צרפתי בבית הלבן. אהב לנטות אוכל חדש והביא אורז מיוחד מאיטליה כדי לגדל אותו בארה"ב. הוא שהושיב את אורחיו בשולחן עגול כדי שכולם ירגישו חשובים במידה שווה.
המתכון המקורי משתמש בעגל ובזיתים.

החומרים (לארבעה סועדים):
½ קילו גזרים חתוכים לפרוסות בינוניות
100 גרם שומן עוף גולמי
50 גרם מרגרינה
200 גרם נקניק סלמי
4 חתיכות שניצל עגל
2 חלמונים טרופים
מלח פלפל אגוז מוסקט
פטרוזיליה קצוצה
פירורי לחם
2 ביצים [illegible]

אופן ההכנה:
1. בתבנית שטוחה מפזרים גזרים, שומן עוף ומרגרינה.
2. חותכים 100 גרם של נקניק סלמי לקוביות קטנות ומפזרים גם אותם.
3. עם פטיש משטחים את השניצלים לעובי דק ומזלפים עליהם חלמונים.
4. חותכים 100 גרם של נקניק לפרוסות דקות מכסים את השניצלים עם הפרוסות ואחר כך מפזרים עליהם ביד רחבה מלח פלפל אגוז מוסקט פטרוזיליה ופירורי לחם.
5. מגלגלים כל שניצל לרולדה וקושרים באמצע ובקצוות בחוט בישול.
6. טובלים כל "שניצל זית" בתערובת של ביצים וחלמונים ואחר כך בפירורים.
7. מניחים את השניצלים על הגזרים שבתבנית מוסיפים חצי כוס מים סביב הגזרים.
8. אופים ב־200 מעלות 45 דקות. הופכים ואופים עוד 45 דקות. במשך האפיה מרטיבים מדי פעם את השניצלים בשומן שבתבנית.
9. לפני ההגשה מסירים את החוטים, מגישים עם הגזרים וכן עם אפונה ירוקה ואורז.

BESS TRUMAN'S OZAK PUDDING
פודינג מאיזור "אוזאק" של בס טרומן

בס טרומן היתה אשת הנשיא הארי טרומן, הנשיא השלושים־ושלושה (1945־53), אחרי מותו של רוזוולט.
איש הוא טרומן, שהיה פעם בעל חנות בגדי גברים, היה זה שהחליט להשתמש בפצצות אטומיות נגד היפנים במלחמת העולם השניה אני מגדיר אותו כנשיא כמעט גדול.
OZAK הוא איזור הררי במדינת מיזורי.

החומרים:
3 ביצים
1½ כוסות סוכר
4 כפות קמח
2½ כפיות אבקת אפיה
½ כפית מלח
100 גרם אגוזים קצוצים
חצי קילו תפוחים מקולפים בלי ליבה וקצוצים
1½ כפיות וניל
שמנת מתוקה

אופן ההכנה:
1. טורפים הביצים, מוסיפים סוכר עד שהתערובת חלקה.
2. מוסיפים קמח אבקת אפיה ומלח ואחריהן אגוזים תפוחים וניל.
3. יוצקים את התערובת לתבנית פיירקס משומנת.
4. אופים ב־160 מעלות כשעה או עד שמשחים.
5. מגישים עם שמנת מוקצפת.

הסל של מרתה

להיות בריא – אחרת!

מאת מרתה מיילס

מעניין לדעת אם המשבר האחרון ברפואה הציבורית יפנה אנשים לעבר הרפואה הנקראת "אלטרנטיבית" או "לא שגרתית". אך בלי כל קשר למשבר זה, נזדמן לי לא מכבר לערוך היכרות עם כמה מוסדות המטפלים בשיטות שאינן מקובלות על הממסד הרפואי הקונבנציונאלי וגם מלמדים שיטות אלה.
אחד מאלה הוא מוסד הנושא שם נכבד מאוד: "הקולג' הישראלי לרפואה אלטרנטיבית". משרדיו הראשיים ברח' יעבץ 30 בתל־אביב והוא מציע קורסים ברפלקסולוגיה, תיראפיה באמצעות ארומה ובאמצעות תמציות צמחים.
זהו עסק פרטי שאין עליו פיקוח ציבורי כלשהו. כל מה שהוא צריך כדי לפעול חוקית הם רשיונות עסק רגילים של הרשות המקומית ורשות המס, שכל עסק הגובה כסף ומספק חשבוניות זקוק להם.
אין בארץ כלל חוק המכיר במוסדות הנקראים "רפואה אלטרנטיבית" ומסדיר את פעולתם – כך אמר לי פרופסור פישר ורדי, מנהל המח' למקצועות רפואיים. התחום היחיד שהוכר עד כה, ומוסדר בחוק הוא אקופונקטורה (דיקור). שמקצוע הרפואה מכיר בו כבר־תועלת בכמה תחומים, בעיקר בהקלה על כאבים. החוק החדש מתיר רק לרופאים או לאנשים הנמצאים "תחת פיקוח של רופא" לעסוק בדיקור. פרופ' ורדי מסביר, שבאמירה פיקוח אין הכוונה לנוכחות של רופא במקום, אלא להסכמתו של רופא שהטיפול הזה ינתן לחולה – וכך הוא נעשה אחראי.
לא מכבר מינתה שרת הבריאות ועדה לחקור את ההיבטים השונים של הרפואה האלטרנטיבית ולתת המלצות לגבי מתן רשיונות לעוסקים בה. בראש הוועדה עומד השופט מנחם אלון, המתאם שלה הוא פרופ' ורדי וחברים בה רופאים, תזונאים, עו"ד וכן הח"כ לשעבר מרדכי בן־פורת, שהוא צמחוני אדוק ומאמין בשיטות הרפואה הטבעית. הוועדה כבר ישבה פעם אחת אך ורדי מוחד שתוצאותיה יהיו לא לפני "שתעבוד שנה, או יותר".
בשדה הרפואה הזאת יש גידולים הרבה. פרופ' ורדי מספר כי האגודה הרפואית הבריטית מנתה 107 שיטות שונות של רפואה אלטרנטיבית.
מה שאינו חוקי בארץ בשלב זה הוא לעסוק ברפואה כאשר המטפל אינו דוקטור לרפואה. כל עוד אין המטפל – או המורה – עובר על "איסור" מוגדר זה ולא מציג עצמו כרופא – הוא עדיין פועל במסגרת החוק. לעיתים קרובות, העבירה על החוק, אומר ורדי היא רק בעת שהמטפל מעכב את לקוחו מלפנות לטיפול רפואי קונבנציונאלי. כל מה שהוא בגדר "התערבות", בגוף האדם, כמו: מתן זריקות או רישום תרופות, נחשב ל"עיסוק ברפואה" ושמור, על כן, לרופאים בלבד או לאחיות מוסמכות ולבעלי מקצועות פאראדפואיים, הפועלים בהנחיית רופאים. על כן על העוסקים בדיקור לדאוג שיהיה עליהם פיקוח של רופא.
למי בדיוק מותר לתת מירשם של תרופות צמחים – ומתי זה נהפך ל"עיסוק ברפואה" – אלו הם תחומים בלתי ברורים – "אפורים" – מודה פרופ' ורדי.
"הקולג' הישראלי לרפואה טבעית" איננו פועל שלא במסגרת החוק – כך אני משוכנעת (אולי, רק, בשימוש במונח "רפואה" בתוך שמו) ועל כן אמשיך לספר עליו כאן.
המשרדים שבהם הוא שוכן בהקים בקיונם המנהלת, רחל אשכנזי, מרשימה ביעילותה – אם כי יהיו בוודאי כאלה שירתעו מהעובדה שהיא מעשנת ומציעה למבקר קפה עם קפאין או בלי, לפי טעמו. אחרים יחשבו אולי שזה דווקא מרענן לא להיתקל בגישה פאנאטית במקום כזה.
אשכנזי, שהוסמכה לרפלקסולוגיה באנגליה אומרת שזה רק אחד בתחומי "הרפואה המשלימה" – המונח החדש שבו משתמשים בחו"ל לגבי הרפואה הלא־שגרתית. היא גם משתמשת במינוח "רפואה הוליסטית" – המשקף את הגישה הרואה בחולה מכלול אחד ולא מתייחסת לבעייתו בלבד.
הקולג' מציע הדרכה (וטיפול) ברפלקסולוגיה (והיינו: לחץ על נקודות בכף הרגל וביד הקשורות לאיברים אחרים בגוף); ב. תזונה טבעית (בדר"כ צמחונית – אך לא תמיד); שיאטסו (שקוראים לה, לפעמים, "דיקור ללא מחטים"); ביו־אנרגיה ("שחרור 'מתימות' במערכות גופניות") וכן תיראפיה באמצעות ארומה ותרופות של תמציות פרחים.
"תיראפיית ארומה", תראפיה שפותחה בצרפת, נעשית ע"י עיסויים, קומפרסים, אמבטיות, או, אינהלציות של שמנים נדיפים של צמחים. בקולג' בת"א אין בולעים שמנים אלה – דבר הנעשה בצרפת, אם כי תחת פיקוח רפואי.
תרופות של תמציות פרחים עשויות מתמציות מדוללות היטב במים מעורבים בברנדי והן מומלצות למגוון של בעיות – בעיקר רגשיות. ואם מישהו חושש שזה הברנדי (קוניאק) שמשפיע על המתרפא – רחל אשכנזי ממהרת להדגיש שלוקחים רק טיפה מהתרופה – ולא כוס שלמה, וכדי לשכנע שהריפוי לא בא משכנוע עצמי היא מספרת שהוא אפקטיבי גם לגבי תינוקות – להרגעתם, למשל.
רפואת תמציות הפרחים פותחה באנגליה על־ידי אדוארד באך; התמציות וההדרכה לריפוי מיובאים מ"מרכז באך" באנגליה. התמציות מופיעות בבקבוקונים קטנים הנושאים כל אחד את שם הפרח שממנו הן מופקות וישנו גם בקבוקון אחד שעליו תוית מאירת־עיניים וכתוב בה "תרופת הצלה". תרופה זו מכילה תערובת תמציות של חמישה פרחים והיא מיועדת למצבי לחץ כמו נפילה או תאונה, הלוויה, או אפילו לפני מבחן נהיגה, כך אמרו לי.
רוב הקורסים ב"קולג'" נמשכים משלושה חודשים עד שנה, שבסיומם יכול הבוגר לתלות שלט ולעסוק במה שלמד – כך מאפשר החוק הנוכחי. מחירי הקורסים – מ־800 עד 2000 ש"ח.

ל"רפואה האלטרנטיבית" יש בארץ שלושה מוסדות (לפחות) לטיפול בחולים ולהוראת דרכי טיפול. מי המוסדות ומהן השיטות שהם מציעים

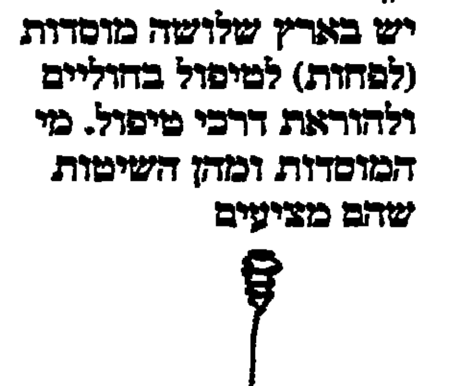

בין התלמידים יש רופאים, אחיות ופיסיותירפיסטים ("שיש להם לרוב קושי יותר ללמוד את החומר החדש משום שקשה להם לשכוח מה שלמדו. לא שזה לא נכון, אלא שזה לא רלוונטי", מסבירה רחל אשכנזי). מתוכנן קורס דיקור לרופאים בלבד.
אשכנזי אומרת שמתנהלים מגעים עם "המוסד לרפואה משלימה" בלונדון, כדי שהאחרון יכיר בישראלי כבסניף לו.
הטיפולים בקולג' עולים בין 55 ש"ח ל־80 ש"ח לשעה. רק ברפלקסולוגיה חייב המטופל להירשם לשישה טיפולים מראש. אשכנזי אומרת שהיא מייעצת ללקוחות שקיבלו טיפול רפואי רגיל להמשיך בו עד שהם מרגישים טוב יותר ואז ללכת לרופא שלהם ולקבל ממנו אישור להפסקת הטיפול. מס' הטלפון של ה"קולג'" – 03־5101062; 5102270.
מוסד דומה ל"קולג'" הוא "המכון לאקולוגיה אנושית", שהוקם ברמת־גן בערך באותו זמן, ע"י רופא ופסיכולוג קליני – שביקשו שניהם לא להזכיר את שמם מטעמי אתיקה רפואית.
עלון ההסברה של "המכון" מתאר את "האקולוגיה האנושית" במלים גבוהות מאוד, ומתייחס לסביבה כאל "פגעים במותם לא ידע כלל (המודרניזם האנושי) בעבר הלא רחוק... בפגעים אלה, גלויים וסמויים כאחד, עימם מעומת כיום האדם במהלך שגרת חייו הולכים ומשבשים באופן מואץ דפוסי התנהגות שנתהוו לאיטם במהלך מיליון וחצי שנות התפתחותו". בקצרה, "האקולוגיה האנושית" מיועדת להחזיר לאדם הבודד את שווי המשקל הנבון של טבעו הפיסי, הפסיכולוגי והחברתי. שלושת תחומי הפעולה של המכון הם קורסי הוראה, טיפולים קליניים ומחקר. הוא עוסק בערך באותם תחומים שבהם עוסק מתחרהו התל־אביבי אך גם בדיקור – כי יש בצוותו שני רופאים.
שני תחומים אחרים שבהם עוסק המכון הם "אוסטיאופתיה" שהיא, בקצרה, "הווריאציה הרפואית הטבעית של אורתופדיה" וכן הומאופתיה, המבוססת על תרופות צמחים מדוללות היטב. כמו כן עוסק המכון ברפואת צמחים, תזונה טבעית, שיאטסו, ביופידבק, רפלקסולוגיה ותראפיית ארומה, ומציע גם "ריפוי בתנועה" הכולל יוגה, התעמלות פלדנקרייז וכן "ציבוה יצירתית" "טאי צ'י צ'ואן", שהיא אמנות התנועה הסינית וכן "אלקטרוביקס" שהוא "תבנה אלקטרו־מגנטית של התנועה האנושית".
גם כאן, משך הקורסים בין כמה חודשים לשנה. לקוחות שבאים לטיפול יודעים לפעמים איזו שיטה הם מעדיפים, אבל עשויים לבקש איבחון כללי, "ואז אנו מאבחנים ומחליטים על השיטות המתאימות לטיפול", אמר לי המנהל.
כתובת המכון ברח' ביאליק 29, ליד תחנת מגן דוד אדום הטלפון: 03־5795444 ו־03־798371.
מוסד ותיק יותר לרפואה אלטרנטיבית מופעל על־ידי תאגודת הצמחוניות והטבעוניות שהח"ד שלה הוא רוז בחם.
בית הספר לריפוי טבעי נוסד ב־1979, הוא שוכן ברח' לבונטין 2 בתל־אביב, ויש לו סניפים בירושלים ובחיפה. הסניפים מציעים רק דיקור, שיאטסו ורפלקסולוגיה והסניף הראשי מוסיף עליהם עוד כזנה ובונה שיטות ריפוי שבשום אין אפשרות למנות כאן. הקורסים מועברים במגוון של רמות, החל מהשתלמויות לרופאים ועד הרצאות לקהל הרחב. בקטגוריה האחרונה, לבשל, יש קורס של עזרה ראשונה בשיטות טבעיות הנקרא "טפל בעצמך ובמשפחתך", וכן קורסים של קוסמטיקה טבעית, תראפיית ארומה ותרופות תמציות של באך.
קורס מקצועי יותר הוא זה הקרוי "רפואה סינית" והוא כולל לא רק דיקור אלא שיטות אחרות שבהן מרפאים בסין. "אירידולוגיה", הלא היא שיטת איבחון באמצעות אישוני העין – היא שיטה אחרת המוצעת בבית ספר זה. שיטה נוספת: קינזיולוגיה – הטיפול באנרגיה קינטית.
קורסים אלה ניתנים בעיקר לרופאים מוסמכים, ואילו את הטיפולים נותנים אך ורק רופאים שהשתלמו בשיטות ריפוי טבעיות, כך נאמר לי. המחיר הממוצע לטיפול הוא 60 ש"ח. פרטים נוספים בטלפון: 03־623462.
הסניף הירושלמי נמצא ברח' יפעיה פרס מס' 6, טל' 02־243404 הסניף של חיפה ברח' סוקולוב 4, טל' 04־665972.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להודיע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ר. שטרנברג–אליעז, שופטת
רשם בית המשפט המחוזי ת"א

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

המומים וכואבים
את מותו של חברנו לעבודה

מתתיהו מאיר ז"ל

ומשתתפים בצערה של המשפחה

הנהלת הקרן ועובדיה

מודיעים בצער על מותו של חברנו

יעקב רייכל

ההלוויה היום, יום שני כ' חשון תשמ"ט 31.10.88
בשעה 14.00 בכפר גלעדי.

המשפחה
ובית כפר גלעדי

אבלים על פטירתו של חברנו

צבי כהן

שנפטר בשיבה טובה

ההלוויה היום, יום שני כ' חשון תשמ"ט 31.10.88
בשעה 14.00.
הארון יוצב בבית גוריון משעה 13.45.

המשפחה ובית גבע

אזכרה וגילוי המצבה
של יקירתנו

אסתר שור ז"ל

תתקיים ביום חמישי כ"ג חשון תשמ"ט 3.11.1988
בשעה 15.30 בבית הקברות כפר־סמיר.
אוטובוס ייצא מבית סוקולוב בשעה 15.00
ויעבור ע"י בית המגורה, שדרות הנשיא 31.
תודה למבחינו

המשפחה

לחברנו
שלמה פרוסט (חמליהו) ולמשפחה
אתכם באבל על מות האם
חנה
[illegible]
בית כברי

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל
אגודה שיתופית בע"מ

הזמנה

הננו מתכבדים להזמין את חברי האגודה
לאסיפה כללית יוצאת מן הכלל

שתתקיים ביום רביעי 30.11.1988 בשעה 10.00 לפנה"צ באולם הישיבות של הקרן בקומה 6 בשד' שאול המלך 8, תל־אביב.
סדר היום:
1. בחירת יו"ר האסיפה, סגן יו"ר ומזכיר.
2. קבלת החלטה מיוחדת בדבר אשר תבנית הפיכת האגודה לחברה.
3. אשור תיקון תקנון החברה המוצעת.
במקרה שבמועד הנ"ל לא יהיה מנין חוקי של חברים, תיחשב האסיפה לאותו יום ובאותו מקום כעבור ½ שעה (10:30) והחלטות חוקיות בכל מספר חברים המשתתפים בה.

הנהלת האגודה

מועצה אזורית עמק הירדן
מכרז מספר 10/88

י"ט בחשון תשמ"ט
30 באוקטובר 88

המועצה האזורית עמק הירדן מציעה בזאת למכירה:
רכב פורד טרנזיט 100
מספר הרכב – 81־525־87, שנת ייצור 1981. סוס – להצי שנה.
את הרכב ניתן לראות במגרש החניה של מ.א. עמק הירדן, צמח בשעות העבודה הרגילות.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה עד לתאריך 11/11/88 בשעה 9.00 בבוקר, לתיבת המכרזים שבמשרד מזכיר המועצה בצירוף ערבות או המחאה בנקאית ע"ס 10% מערך ההצעה.
פתיחת המכרז ביום 11/11/88 בשעה 10.00 בבוקר במשרדי המועצה בצמח.
הוצאות העברת הבעלות תחולנה על הקונה.
אין הקונה רשאי לתבוע כל תוספת או הפחתה בגין חלקי הרכב העומד למכירה, לאחר שנמצא מתאים לרכישה.
לא תתקבל כל תביעה מצד הקונה לגבי תקינות ומצב מכני (טכני) של הרכב.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או הצעה אחרת כלשהי.

זאב שור, ראש המועצה

הודעה בדבר קביעת שיעור רבית

בהתאם להוראות שנקבעו בתשקיף שפורסם ביום 30 ביולי 1985 בדבר הנפקת סדרה 2 של אגרות חוב צמודות לדולר או למדד, הרינו להודיע כי הנאמנים מחזיקי אגרות החוב קבעו כי שיעור הריבית השנתית במסלול הדולרי שתשאנה אגרות החוב הנ"ל עבור התקופה המתחילה ב־31.10.88 והמסתיימת ב־30.10.89 יהיה 9.8125%.

כור הנפקות בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לתכניות לצרכי רישום לאחוד וחלוקת קרקע בשטח מהשטחים שבת.ב.ע. 1892. לגבי חלקות 358–369, 371, 372, 375, 379, 380, 382, 384–386, 389–418, 425, 430–452, 447, 448, 747, 748, 753, 771, 902, 904, 906 בגוש 6625. השטח שבין הרחובות: גליקסברג, שלונסקי ודרך הרצליה (תוכנית מס' 244).
למי שיש התנגדות להוצאת האישור הנ"ל בפקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בשד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתשובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

בכבוד רב,
י. בסטר
סגן ראש העירייה
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

משחת השיניים **אֶלְמֶקְס** יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
ריינגוף – דיזנגוף 132 – 223390
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7 – 232583

ירושלים
מרפאת רוממה – הפ"ג 28 – 523191

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288

פתח־תקוה
כפר גנים – להמבי המנו 6 – 9227416
בני־ברק – רמת־גן
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674

בת־ים
גני בת־ים – הנביאים 5 בת־ים – 5515671

רחובות
כללית – בני משה – 452381

אֶלְמֶקְס

מודעון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לכאבי שיניים בהדסה עין כרם במדור המיון 02־446220 –

קווין עזרה ראשונה במשרת
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים תועד – 03–261113
ירושלים – 02–227171
חיפה – 04–672222
נתניה – 053–335316
כרמיאל (גליל) – 04–988410
כפר־סבא – 052–913999
באר־שבע – 057–418111

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 02־690685

האגודה להגנת האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל' 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

ה.ג. פולק בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה

האסיפה הכללית השנתית הרגילה תערך ביום ד' כ"ט חשון תשמ"ט 9.11.88 בשעה 17.30 במשרדי הנהלת החברה בתל־אביב, רח' קיסמן 2.
על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים
2. אישור הדוחות הכספיים
3. מינוי דירקטורין
4. מינוי רואה חשבון
5. שונות
כתב מינוי של שלוח ויפוי כח בנוסח המקובל להשתתפות באסיפה זו יופקדו במשרדי הנהלת החברה הרשומים מעל, לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לאסיפה.
אם בתוך חצי שעה מהמועד הקבוע לאסיפה לא ימצא המניין החוקי שהוא המישים האחד אחוז מזכויות ההצבעה בחברה, תידחה האסיפה מאליה בשבוע אחד לאותו מקום ואותה השעה ואזי נוכחות 2 חברים בעצמם או על ידי בא כוחם תהווה מניין חוקי.

ההנהלה

מהלך חדש בהסתדרות

דבר של היום הוא דבר חדש

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

דירות למכירה
[illegible]

דירות בשכ"ה
[illegible]

עסקים
משרדים
[illegible]

מכוניות
[illegible]

רוצים לקנות
[illegible]

רהיטים
[illegible]

מקררים
[illegible]

הלוואות
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

זיפות גגות
[illegible]

פוליש וניקיון
[illegible]

בתי אבות
[illegible]

נרשמו לנישואין
[illegible]

הכרויות
[illegible]

ירושלים
ריפוי והרזיה
חיפה
הכרויות
[illegible]

עבור לקוחותינו – סוכני ביטוח בכל רחבי הארץ
דרושים
תיקי ביטוח אלמנטרי וחיים בהיקפים שונים
נא לפנות למשרדנו
האחים סלמון
רח' המרד 29 ת"א בית התעשיה
טל' 03־656285
סודיות מובטחת.

ציון
קבוצת הביטוח הראשונה בישראל
אנו מעוניינים לקלוט בירושלים ובגוש דן

15 מועמדים

לקורס סוכני ביטוח חיים
אנו מציעים:
- הדרכה מקצועית מושלמת;
- מסלול של קריירה עסקית לכל החיים;
- אפשרויות בלתי מוגבלות להכנסה;
- מערך תמריצים והטבות;
- הכנסה במשך תקופת ההכשרה – למועמדים שיעמדו בדרישות החברה.

הקורס ייפתח ביום א', 6.11.88

אם תנך: בגיל 27 לפחות, שאפתן/ית בעל/ת יכולת ליצור קשר עם הזולת, ומוכנ/ה להשקיע זמן ומאמץ בלימוד ובעבודה – נא להתקשר טלפונית לקביעת ראיון, היום יום ב', וביום ד' בין השעות: 9.00–14.00
מירושלים: מר זיו לירם, טל. 02־233219
מגוש דן: מר מייק קינן, טל. 03–646215

דרוש
סורג (מייסטר)
למכונות שטוחות (מבניות)
לניהול מחלקת סריגה שטוחה. תנאים מצוינים מובטחים למתאים.
לפנות:
ביום: 03־826806
בערב: 03־5412510
סודיות מובטחת!

למערכת עיתון
דרושים/ות
למבצע קידום מכירות באמצעות הטלפון
שעות עבודה גמישות
על בסיס עמלות גבוהות
טל' 03־253211 לדורית.

هكذا من الأهل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

סוף עונת התשדירים

בהתחלה נראו תשדירי הבחירות כגזירה רעה. נדמה היה שהפקרנו את עינינו, אוזנינו ומוחנו בידי רפי־שכל, סרי־טעם מקצועיים. היו רק שתי מפלגות שנהגו בנו במידת הרחמים, כלומר, יחסו לנו מידה סבירה של אי. קיו. על פי מבחן האי־קיו. היו רק שתי אופציות: מפ"ם או חד"ש. מבחינת התסריט, אחדות המסר, הביצוע והעיצוב האמנותי מגיע לתשדירי מפ"ם וחד"ש הפרס הראשון. רוב התשדירים היה עלבון צורב לאינטליגנציה של הצופה, לשכל הישר, לזיכרון, לסבלנות ולסיבולת (ואפילו לשפה העברית שנאנסה באכזריות על ידי המקצוענים ההם). אבל אט־אט התרגלנו. התחלנו להשתעשע במבחני זיהוי: אם נתעלם מן ההתחלה והסוף של התשדיר, האם נבחין בין הליכוד למערך? מבחן קשה. תעמלני המערך העלו על נס את דיוקנו של יצחק שמיר ועמיתיו, ואילו תעמלני הליכוד התגאו בדיוקנו של פרס ובציטטות מפיו ומפי עמיתיו. אפילו דיוקנו של עזר ויצמן מתופש לערכי בתשדירי הליכוד תעתע בנו. הנה, חשבנו, המערך מתפאר בשר השלום ויצמן, אהובם משכבר הימים של סאדאת, גמאסי ושות'. מה פשר גמילות־החסדים ההדדית בין שני היריבים? מדוע נראה הליכוד כמו המערך והמערך כמו הליכוד? ספקולציה פרועה: הם מכינים את התשתית לשיתוף הפעולה בממשלת האחדות שתקום, איך לא. ככל שעקבנו אחרי השניים הגדולים השתכנענו כי הם מעדיפים איש את יריביו מאשר איש את ידידיו. המערך נראה, נשמע ונקרא הרבה יותר תוקפני ועוין כלפי ר"צ מאשר כלפי הליכוד. הליכוד לא השאיר מקום לספק: כפרטנר עתידי הוא מעדיף את המערך (למרות ההשתלחויות הנבזיות עליו) על פני התחיה. האם ייתכן שממשלת האחדות כבר הוקמה עוד בטרם יצא התשדיר הראשון אל המרקע?

המקצוענים לכבירת ביצים, נעליים, מכשירי וידיאו ושאר ירקות, שהתמקמו זמנית במרכזי ההסברה, הם אנשים יצירתיים מאוד. אט־אט למדנו כי מסכתות־השקר שרקחו למעננו אמיתיות לעיתים יותר מן האמת עצמה.

תשדירי הבחירות הם חומר מאלף לסמיולוגים, תרגיל חובה בבחינת תורת הפערים. מגוחכים וירודים ככל שהיו, הם סיפקו לנו כמה אמיתות נוקבות. ספק רב אם האמיתות האלה היו מתחוורות בשקיפות גבישית כזאת בימים כתיקנם, בראיונות מקצועיים בתקשורת ואפילו במפגש פרונטאלי בין הבוחר לנבחר.

מירי פז

מצע: להאריך את תשדירי הבחירות

לאיסור שהוטל על התקשורת הממלכתית ערב הבחירות על פוליטיקה, היה ערך מוסף קטן אך לא מבוטל. החללים שנוצרו במשדרי החדשות איפשרו לנו ליהנות מכמה צופרים. למשל, הראיון עם ודי אלן ביומן ליל שבת. האם היינו זוכים בודי אלן אילמלא הכורח למלא קצובת כיסוי כשאסור לך לכסות את מה שצריך?

אפשר אולי להאריך את תשדירי הבחירות ואת תקופת האיסור לדווח על פוליטיקה. בתמורה נזכה ב"פילרים" מבורכים נוסח הראיון עם ודי אלן. אפשר להקדים את תקופת האיסור לראשית חודש ספטמבר ולשדר לנו "פילרים" מפסטיבל אדינבורו, למשל, וגם מפסטיבל הקולנוע בוונציה. אפשר לתגבר את תשדירי הבחירות בהקפות־תיאזק שייערכו כבר בפברואר ולשדר לנו משהו מפסטיבל ברלין, לפתוח במתקפת תיאזק נוספת ביולי־אוגוסט ולשדר לנו קטעים נבחרים מתוך הפסטיבל בזלצבורג. ואפשר ורצוי למלא את החללים בשידורי החדשות בתגבור יזמין החוץ ולשדרו לפחות פעמים בשבוע במתכונת מורחבת במקום מחצית שעה קצרצרה במוצאי־שבת.

התפקיד ה־122 שנה וחצי לאחר שהודיע כי לא יופיע עוד, מצלם **לורנס אוליביה**, בן ה־81, סרט חדש. הסרט הוא "רקוויאם מלחמה" לבנזמין בריטן. בבימויו של **דרק ג'ארמן**, המשתמש בהקלטה המקורית של בריטן שנכתבה לכבוד פתיחתה מחדש של קתדרלת קובנטרי ב־1962 בהשתתפותם של פיטרס פירס, דיטריך פישר־דיסקאו וגלינה וישנבסקיה. הפקת הסרט ממומנת על־ידי הבי.בי.סי. הקרנתו בבתי הקולנוע תחל בלונדון בינואר, ורק לאחר מספר חודשים תקרין אותו גם הטלוויזיה.
יהיה זה תפקידו ה־122 של אוליביה, ב־75 שנות פעילות.

ורדה צימרמן

מיליון וחצי ש"ח ממשרד התרבות ל"הבימה"

לאחר כמה חודשי דיונים החליט שר החינוך והתרבות, יצחק נבון להעניק לתיאטרון הלאומי עוד מיליון וחצי ש"ח. מיליון אחד במענק חד פעמי וחצי מיליון כתוספת לבסיס המענק השנתי של משרדו. כלומר, הקצבת משרד החינוך כיום ל"הבימה" היא 3.5 מיליון ש"ח. שמואל שמר, מנכ"ל התיאטרון, מרוצה. "זה מאמץ שראוי להוקרה ולהערכה". אמר. "אבל אני חושב שזו רק ההתחלה. כי גם 'הבימה' וגם יתר מוסדות התרבות צריכים בסיס יותר איתן לפעולות שלהם. אין לי ספק שבמעשהו מוכיח השר כי הוא מבין את זה וכי נעשה מאמץ גם לעשות. אני מקווה ששר האוצר הבא ישתף פעולה ויאפשר להמשיך במגמות זו".

ורדה צימרמן

פנדרצקי בליטורגיקה 88'

בשבוע הליטורגיקה השנתי שייערך מה־29 בדצמבר ועד ל־7 בינואר (חגיגה למוסיקה קולית), מטעם התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, שנוסד ביוזמתו של גארי ברתיני ושהפך כבר ל"מסורת", יתקיימו השנה שמונה קונצרטים. שיא האירוע יהיה ביצוע בכורה בארץ של "הפסיון לפי לוקאס" מאת המלחין הפולני הגדול קז'ישטוף פנדרצקי ובניצוחו, בהשתתפות שלושה זמרים סולנים, קריין, מקהלות ילדים בישראל ומקהלות אורחות מהאוניברסיטאות של אוקלהומה, דרום קרוליינה וקליפורניה.

השבוע ייפתח בקונצרט מיצירות ורדי בניצוח לורנס פוסטר, שיכלול את "ארבעה פרקי קודש" למקהלה ולתזמורת (בהשתתפות המקהלות האמריקאיות האורחות) וכן הפתיחות "ערבית סיציליאנית" ו"כוחו של גורל" ושני פרלודים מ"לה טראוויאטה". פרנצ' קוסמיטנה, המנצח הישראלי שהתמנה לאחרונה למנהל מוסיקלי של תזמורת שידור השידור הפיני (הלסינקי) ינצח על המגניפיקאט של באך ויצירות מאת באך בעיבודים של וובֶרן, סטרווינסקי וסטוקובסקי. בין הסולניות – מירה זכאי ולילי מוגה. בכנסיית הדורמיציון ייערכו ארבעה קונצרטים קאמריים ומקהלתיים. במסגרת מיוחדת של "אתנחתא" בהפקת "קול המוסיקה" תופיע מקהלת הילדים "אנקור" בניצוח ארנן מידז (עם אליזבת הילוף – אורגאן ועדינה הרצוג – נבל) ביצירות מאת מנכוזורדי, בריטן ומנדלסון והמלחינים הישראלים אבל אורליך ("אינך יודע" למילים מקהלת) ועודד זהבי ("ראה שמש" למילים של אבן גבירול) שנכתבו בהזמנת המקהלה.

ישראל דליות

סרט על "ימי המוסיקה בגליל" יוקרן מחר בטלוויזיה

סרט תעודי על "ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון", שהתקיימו באוגוסט השנה בכפר־בלום, יוקרן מחר (20.00) בטלוויזיה. **יוסי גדאריד** (התסריטאי, הבמאי והמפיק) התמקד בעיקר בקשר שנוצר בין הנגנים, צעירים מצטיינים לצד ותיקים ומנוסים, מהארץ ומחו"ל, שהתכנסו כדי להשתתף באירוע שזכה השנה לסיקור עירוני של התקשורת. באמצעות גדארד אמשר יהיה להתוודע לסיפורה של החלילנית הצעירה והמזהירה **שרון בצלי** המנגנת עם המורה שלה **מיכאל ויינטראוב** (מהקאמרית הישראלית), עם התאומות הצעירות **יפעת ולטמן** (צ'לו)**מאיה ולטמן** (פסנתר), המופיעות גם כסולניות וכצמד, הצ'לן **דורון שוסטר** (מהסינפונייטה הישראלית) המצטא בתהליך תארה בתשובה, זמר צעיר שהוא גם חזן (הבריטון **רפאל פרידר**), אב צעיר שגם בבמה אינו נפרד מבנו (**ורה ויידמן ועמנואל קרסובסקי**) וכנר מכוב (**שלמה מינץ**) העושה הפונה לבעו המוסיקה הקאמרית. כמו כן ישותפו הכנרים **גיל שרון ואנדרי פיאנקה**, נגני כלי הנקישה **חן צימבליסטה וג'ין צ'פריאנו**, הפסנתרן **בוריס ברמן** והמנצח והויולן **אורי מאיר**.

י.ד.

תערוכה מקיפה מעבודותיו של הצייר **יהושע גרוסברד** תיפתח ב־7 בנובמבר בגלריה שרה לוי בת"א. בתערוכה מבחר מייצג של עבודות האמן משנת 1939 עד 1988. גרוסברד נולד בפולין ב־1902, למד אמנות בווילנה ובמכון לאמנות בוורשה. ב־1939 עלה ארצה.

קונצרט

הפסנתרן הציל את הקונצרט

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, אולם הנרי קראון, 27.10.88

הקונצרט הראשון בסדרה "קלאסית ופופולארית" היה, בחלקו הגדול, אחד המחורים והמדרכים שסמעתי בסנים האחרונות. הזמנתו של המנצח האיטלקי **פרנציסקו ד'אבאלוס**, התציג בהצבת "יהכי הציבור כנסיך ואציל, מעודדת יותר מתמיהה. עם כל הכבוד לשושלת היוחסין שלו, ד'אבאלוס ניצח על התזמורת בהיבבנות ובחוסר רגישות. אני מעז אפילו לפקפק במידת התבונה והאחריות המקצועית שבהזמנתו. האופן שבה ניגנה התזמורת בניצוחו גלש לתחום הפארודיה. תזמורת רצינית, השומרת על רמה אמנותית, אינה יכולה להרשות לעצמה "הרפתקאות" כאלה. כל כמותג ביקרים בניצוח היה מצליח יותר מאשר ד'אבאלוס, לשמור על טיוריקסקל בתזמורת, הצללה מאוזנת, דיוק בכניסות ועיצוב המשפטים המוסיקליים. נוספה על כל הבזיון גם בצורת מחלכת בהבעה ובדינמיקה. התזמורת היתה, במפעמים מבוהלים, בעקבות הנסיך שניצב, מיטם בה, על הדוכן ולולא הרכזים השנונים של הכנר הראשון יש להגיה שכל הכדורך ביצירות מנדלסון (הפתיחה "ההברידים") ודבוז'אק (הסימפוניה "מן העולם החדש") היה מסתיים בקטסטרופה כללית. האם קיים מחסור בארץ במנצחים צעירים ומוכשרים המצפים שיזמינו אותם להפיע בקונצרטים?

הגילוי הספרי במבוכה הנדירה היתה נגינתו הבכלה הנפלאה של הפסנתרן הישראלי דניאל עדני בביצוע הריגש של הקונצ'רטו השלישי של בטהובן. הוא, לבעשה, שהציל את הקונצרט מכישלון מצער. הפרק השני הלארגו שנוגן בביטוי עצמי, בפיסיק נבון ובצליל נקי ומעודן היה תוויית הערב. למרבה הפלא גם התזמורת הכבילה, במקרה זה, להתמזג בצורה משכנעת עם הסולן המצויין. עדני בופיע לאחרונה, לעתים רחוקות, באולמי הקונצרטים בארץ. ראוי היה להזמינו בהקדם גם לנגן בסדרות למנויים.

ישראל דליות

התזמורת הקאמרית הקיבוצית תנגן בגרמניה בקונצרטים לציון 50 שנה לליל הבדולח

התזמורת הקאמרית הקיבוצית עומדת לצאת השבוע לביקור קצר במערב גרמניה. התזמורת הוזמנה רשמית להופיע באירועים לרגל חנוכתו מחדש של בית־הכנסת הגדול בדרמשטט שנהרס בליל הבדולח בנובמבר 1938. התזמורת, בניצוח מנהלה המוסיקלי **ליאור שמבדל**, תבצע, בהשתתפות מקהלת דרמשטט, שתי יצירות מאת המלחינים היהודים מנדלסון (סימפוניה מס.2) ומאיירבר ("אלוהים והטבע"). לקונצרט הוזמנו יהודי דרמשטט, ניצולי השואה, המתגוררים כיום בארצות שונות.

ב־9 בנובמבר, בקונצרט שיתקיים בבון, לציון מלאות חמישים שנה לליל הבדולח, תבצע התזמורת יצירה של המוסיקאי היהודי פאבל הס שחוברה במחנה הריכוז טרזינשטט ב־1943 ואשר הושמעה לראשונה ב"קונצרט" במחנה הזה שצולם לצרכי תעמולה על ידי הנאצים. כל המוסיקאים שהשתתפו בביצוע הזה ניספו במחנות ההשמדה. בקונצרט הזכרון בבון תנגן התזמורת, עם הסולן הזוזכן **דני בנימיני** (מהפילהרמונית הישראלית) את "התפתחויות" יצירה חדשה מאת המלחין הישראלי **סרג'ו נטרא** שבוצעה לראשונה, בחודש שעבר, במסגרת הקונצרטים של הקאמרית הקיבוצית. היצירות הנוספות בתכנית יהיו מאת מוצארט וברהמס (בתיזמור בריו).

ישראל דליות

ג'אז תוצרת ברקלי **שלומי גולדנברג**, מוסיקאי ישראלי שלמד בארה"ב קומפוזיציה, סקסופון ופסנתר, בעזרת מענק מקרן אמריקה־ישראל ומילגה מברקלי, הקים הרכב נסיוני המנגן את יצירותיו – "קבוצה קטנה גדולה". ההרכב מגיע עתה לישראל לסיבוב הופעות. בהרכב שישה נגנים כולל גולדנברג: **אברהם פפר** (טנור סופראנו, אלטו סקסופון וקלרינט באס), **מוריס כהן** (סיטאר), **ג'ון מדסקי** (פסנתר), **שון מקאניל** (קונטרה באס) **ומייק סרין** (תופים). הם יפתחו את הופעותיהם בבית ליסין ב־6 בנובמבר, יעברו לבית השגריר האמריקאי, לאוניברסיטת באר שבע, למוזיאון לאמנות ישראלית ברמת גן, למועדון "פרגוד" בירושלים, יחזרו ל"בית ליסין" ואולי יגיעו גם לחיפה ולאילת.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 תולדות הישוב: ארץ מולדת, בין חומות ירושלים (כ).

08.40 בלי סודות (ד' פ).
09.00 אנגלית (ח').
09.20 אנגלית (ז').
10.30 רמע עם דודלי, זה עם זה (כ).
11.00 ערבית מדוברת, בית אבו כמיל.
11.15 אנגלית (ו').
11.30 חשבון פשוט (ד') גיאומטריה, נא להכיר (כ).

12.00 אנגלית (ח').
12.30 אנגלית (ח').
13.00 תלמוד: שניים אוחזין, דיוק (כ).
13.25 גיאוגרפיה (ד–ט') גרינלנד, מתקופת האבן לעידן הסילון.

13.45 צרפתית.
14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 תיבה 2 (פרק 8) "הרוביס" סאמואל בונה רובוט ומתכנת אותו כדי שיזהיר אחד מאנשי צוות התיבה. אך הדברים אינם מתפתחים כך בדיוק.
14.30 בארץ הקסקסים "מרגי המכשפה" – המכשפה מרגי הופיעה בשוק והפחידה את כולם, רק קוקולה הקטנה לא פוחדה והולכה אחריה עד ביתה.
14.55 קשר משפחתי – משפחת קריאי משוחחת עם זיוית אברמסון על בעיות שינה של בנם אליאור בן השנה וחצי.
15.45 זיעת השמש דמעות הירח (פרק 3) אינקה קולה – ביקור בפרו, מולדת בני האינקה. האינקה, צאצאי תושבית הקדומים של דרום אמריקה, נדחקו הצידה בידי הלבנים. כיום חיים רובם בתנאי עוני, תרבותם הולכת ונכחדת ורובם אינם מודעים למורשתם העשירה.
16.40 שביל באמצע שביל בצד, "עמודי עמרם" – טיול השבוע: עמודי עמרם ליד אילת, נחל צפונות (והעמק הנעלם). יאנק מטייל באילת (כ).
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 תבובופ – שם הפרק: "מופע הסרטים המצוירים" (דיבוב עברי).
17.55 הדוד אחרון – בתקופת מלחמת השחרור עלה מגרמניה הדוד אהרון. הוא מתגורר בחדר שכור, ומבלה את שעות הפנאי בבית קפה "הדר" בחיפה; שם הוא גם נפגש עם עמיתיו למשחק השחמט. אל הדוד הרווק התמהוני נלווה בכל פעם אחיינו, תומר בן ה־12. בין השניים מתפתחת ידידות עמוקה ומיוחדת במינה (על־פי סיפור של שמואל הופרט, בבימוי של חיים גיל. יוסי ידין מגלם את דמותו של הדוד אהרון).
18.25 פסוקו של מקום – מבט אל ערוער.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.35 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 משפחתי ותיות אחרות (פרק חמישי): המשפחה עוברת לחווילה הנחובת – שהיא אכן גדולה יותר אך כל רהיטיה מתפרקים. ספירו נוסע עם תאם, פרנו וגרי לקנות רהיטים. אחרותיו של לארי מתחילים להגיע – אוסף של אמנים המשתוחחים כל הזמן על אומנות אך אינם מצוירים דבר (עברי־ערבי).
20.33 משחו מוסיפום – עיניני קולנוע.
20.50 סיום חדרמו של תעדת הבחירות המרכזית המסביר את הליכי הבחירות.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 דברי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, לקראת הבחירות לכנסת השתים־עשרה.
21.40 המופע של מארי שנדליגג – שם הפרק: "נישואים פיקסיביים". (עברי־ערבי).
22.10 זה הזמן – תכנית אירוח.
23.00 ראמפול (פרק רביעי): "ראמפול ומרפקו של השופטה". ראמפול מופיע בבית המשפט לפני ראש הלשכה הקודם שלו, פת'רסטון, שנעשה לשופט. הוא מופיע במשפט של מכון עיסוי. השופט נראה לא נלהב לעסוק בו – ויהדבר חשוד. ראש הלשכה הנוכחי, באלארד, מתלהב מעו"ד צעיר ושאפתני השואף להביא שינויים ומודרניזציה ללשכה – ראמפול חש אי־נוחות (עברי־ערבי).
23.50 בסוקו של יום; חדשות הלילה וסוף הספורט חצי פינה.

ערוץ 2

18.30 "מה שדר הערב".
18.35 ה.יוריתמיקס" בהופעה חיה בקונצרט מיוחד שנערך בלונדון (ש.ח.).
19.36 "רגע לפני..." הדרכה בנושא תאיירים. עוד, על סרטן בקרב נשים.
19.40 "מגדלי בבל", קומדיה בריטית שחורה בהשראת סיפורו של ד. ה. לורנס "מאהבה של ליידי צ'טרלי". על דיירי בניין בחסט אנד בלונדון. במאי: ג'ונתן לואיס; בהככבים: קן קמפבל, ג'ון נלסון, בריאן פרינגל (ש.ח.).
20.08 "בסרו טול בתכנית מיוחדת, בה משולבים קטעים מהופעת הלהקה עם קטעי אנימציה, אפקטים מיוחדים וחומר ארכיוני (ש.ח.).
21.05 "מה נשדר מחר".
21.10 "ד"ש עם קליפ" – תכנית שבועית חדשה, בה ישודרו וידאו־קליפים בצירוף דרישות שלום, עפ"י בקשות הצופים.
21.35 "אנות ושודדים" – דרמה. ביום חתונתם מאבדים מוריס ותדי את טבעות, החברים והתקוות שלהם. הסגנה היחידה שנשארת ברשותם היא אנ כרטיסים לכלט... מככבים: פרנסיס לאו, ריק מיאל, פיטר איור ופרנק גרימס (ש.ח.).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – רספיגי: אריות ומחולות עתיקים, סוויטה מס' 2; באך: קונצ'רטו ברה מינור לשלושה צ'מבלי ותז; היידן: רביעיית כלי קשת ברה מזור אופוס 17 מס' 6; מוצרט: קונצ'רטו בסול מזור לחליל ותז. ק. 313 (ע"ג ת"ק); רימסקי־קורסקוב: סימפוניה מס' 1 במי מינור אופוס 1.
09.00 שעה עם יוצר – זורזי ביזה: במלאת 150 שנה להולדתו.
10.00 קונצרט בוקר – מנדלסון: סימפוניה (עוזרים מס' 9 בדו מינור; ראבל: שלישיית פסנתר בלה מינור (ע"ג תיק); דביסי: "תמונות" לתזמורת; לאלו: סימפוניה ספרדית לכנור ותז' (ע"ג תיק); רחמנינוב: סימפוניה מס' 1 ברה מינור אופוס 13.
12.57 פינת השיר – ריינר מריה רילקה; סתיו.
13.00 קלאסיקל.
14.06 מן הסרטיה – סלמן: סונטה בפה מינור לחלילית וצ'מבלו (מ. מלצר / ב. ברמן); שוברט: וריאציות על נושא מקורי אופוס 35 לפסנתר 4 ידיים (ב. ברמן / א. אדלשטיין); ק. פ. ע. באך: סונטה לחלילית סולו (מ. מלצר); ארתור גלברון: שלישייה לכלי־קשת בפרק אחד (השלישייה הירושלמית).
15.00 אנתולוגיה – מוסיקה קולית של המאה ה־17: בקסטהודה, ביבר.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – קונצרט חגיגי לציון מלאת 250 שנה לבית האופרה סן־קרלו במילנו – אריות מאת מלחינים בני המאה ה־17 וה־18.
18.00 מחאורי יצירות – "קונצ'רטי של בטהובן וסימפוניות של מאהלר" בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר ותז. מס' 5 "הקיסר" (ר. סרקין / + הפיל. מניו־יורק / ברנשטיין); מאהלר: סימפוניה מס' 5 (התז. הסימפ. משיקאגו / ג. שולטי).
20.05 בצידי־הדרך סלמן: קונצ'רטו לחלילית; לאסו: שנסון.
20.30 הקונצרט הקאמרי – תכניות מיצירות ברהמס: סונטה לשני פסנתרים ברה מינור; אופוס 34 ב' (ב. עדן וא. תמיר 2 פסנתרים); 4 שירים רצניים, אופוס 121 (מ. זכאי אלט/ ב. ברמן פסנתר); שלישייה לפסנתר, כנור וצ'לו בדו מזור אופוס 87 (השלישייה הישראלית).
22.00 מוסיקה ורוח.
23.00 קלאסיקל.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – "ירושלים בתקופה הביזנטית" והמעט: "קווים לתולדות ירושלים בתקופה הביזנטית" (חלק שני).
16.05 בן הארץ (ש.ש.).
22.05 לכל אדם כוכב – עם האסטרולוג אילן בקר.

רשת ב'

18.06 שעה חופשית – עניני היומן.
20.05 שירים ושלים – הלגה הלאומית בכדורסל.
23.05 קפה ראשו – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

18.06 היזה חיו.
20.05 קו ההתחלה – תקליטי שדרים.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

15.55 אל תיקח ללב – על מחלות לב ומניעתן.
16.05 קו פתוח – ההרשמה לעתודה אקדמאית – משדר מיוחד בשידור חי בשיתוף עם קצינים מטנחל גיוס באגף כח אדם בצה"ל.
18.05 פ. א.–" פגישה אישית – נתמך שי ואמיר אורן משוחחים עם אלוף ד' מפקד חטיבת צנחנים.
18.45 משהו עולמי – ענייני חוץ.

צה"ל 1

19.05 עושים מדינה – (ש.ת.).
20.05 משירי יעקב גלעד.
21.30 אוניברסיטה משודרת – המוסיקה החדשה והורשת האדם, אנשים מבלים. מרצה: ד"ר יוסי שילה. (ש.ת.)

צה"ל 2

19.05 יומים מוסיקה.
20.05 צעד וחצי – תכנית הכוורסל עם אלי ישראלי.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הבין האת.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור חלוליני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "הנוד המיליארדר" עם טים קונוואי; 18.00 "הבהירוד (סידרה ערבית); 18.30 לורן תשירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 בייסבול; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

16.50 סרטים מצוירים (ער' 1); 17.35 ילדות הפלא (ער' 1); 18.00 סידרה דוקומנטרית על תרבויות שונות (בצרפתית); 18.30 רחוב קרנר (ערבית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 מעגלים נסתרים (קומדיה); 21.10 אויב בפתח (סידרה אנגלית על תקופת הכיבוש הגרמני של האי גרנזי בתעלה הבריטית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 מחזות (כל שבוע מחזה אחר).

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 שעון מוסיקלי.
07.07 מה נשמע.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרטים על התכניות

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.16 הזאר עיננו
06.30 סיכום המשנה היומית.
06.50 דף מן הגמרא
07.30 ישן בעיניי.
08.05 המונה מופעת.
09.00 סלרדיו
10.05 פנתי בוקר.
11.05 ירוק, ירוק.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
17.05 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.06 השכם בבוקר.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 סע לשלום.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.50 פינת הצדעה הקטנה.
12.05 אא בב.
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
14.30 שירים ושעורים.
16.05 תוצרת הארץ.
17.05 רגעי קסם.
17.51 לוח מודעות.
17.55 קראתי ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.

רשת ג'

06.05 בהזרה לאושר.
07.05 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה, כבר תשע
10.06 דברים טובים.
11.05 מלאכי חזקה – על חקע.
12.05 אחות ומקצוע.
13.05 בדרך ביומי האב.
14.06 לי ולך.
15.06 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 מב 89.
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באוזן מילולי – פיוטו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב, ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 דו רה יומי.
14.05 פסק זמן מוסיקלי.
15.05 שירים לחג.
16.05 ארבע אחר הצהרים.
16.54 באוזן מילולי.
17.00 ערב טוב, ישראל.
19.00 מבזק ידיעות.
19.57 הודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות
22.05 על הדבש ועלא ביקץ
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

19.35 שירים עבריים.
21.00 מבט לחדשות
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

בית ליסין

בני מפחד טודרג'יניה ולקן הערב 31.10 ב־20:30

איך זה עובד באמת מופע סאטירי הערב 31.10 ב־22:00

אחוד משלנו – ד' 2.11 בית שרת גבעתיים ב־19:00 מוצ"ש 5.11 בית ליסין ב־20:30 הצגות ה־200

יפה ירקוני – ד' 2.11 ב־21:00

פרנקו וג'וני ה' 3.11 ב־20:30, ו' 4.11 ב־21:00

סטנד אפ קומדי – אתה מצחיק אתה על הבימה עם: שמוליק וילוז'ני, רמי שטרן, דבי וגלי, דני ואיצ'ה ועוד ה' 3.11 ב־22:00

שיר אהבה בדואי – עופרה ואיציק ויינגרטן ו' 4.11 ב־22:00

הוקוס צליל ופוקוס – מופע קסמים לילדים ש' 5.11 ב־11:00

גלגלים באוויר – לילדים ש' 5.11 ב־11:30

יענקלה רוטבליט והרכב אכילס מוצ"ש 5.11 ב־22:00

לול – הערב ב־23.15 ד', ה' ב־23.15

חניון מרווח צמוד לתיאטרון

ישראכרט

קולנוע

תל־אביב

אסתר: ביג 9.50, 7.30, 5.00
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
אלנבי: הבעקלים 7.15, 9.30
בית ליסין: לול 23.15
בן־יהודה: פרדייס – המקום השמור בעולם 5, 7.15, 9.30
גורדון: החגיגה של באבט 9.45, 7.30, 5
גת: בוקר טוב וייאטנם 9.45, 7.20, 5
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5, 3, 11, 1
דיזנגוף 2: פקין בלוז 9.30, 7.30, 5, 3, 11, 1
דיזנגוף 3: כפר קטן שלי 9.30, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: ביג 9.30, 7.10
דרייב־אין: מגלה את אמריקה 9.30, 24.00 טסס 7.30
הוד: אקשן ג'קסון 9.30, 7.15, 5
המינטמק הישראלי 7.00 וכרונות אהבה מסידנבה
9.30 קיסר קטן

הקולנוע (בית ציוני אמריקה) הברחתים מדילנא 9.30, סבלול
חן 1: בת להורה 9.50, 7.20, 5, 2.30
חן 2: פרנטיק 9.50, 7.30, 5
חן 3: ללא בקצורים 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: בעל בהשאלה 9.50, 7.30, 5, 11
חן 5: לסבור באהבה 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורגוע 22, 20, 17, 14
לב 2: הכוער (בכמות ארצית) 14.00, 17.00, 20.00, 22.00
לב 3: בכלי המלחמה החיא 14.00, 17.00, 20.00, 22.00
לב 4: המכירה הקטנה 14.00, 17.00, 20.00, 22.00
לימור: צבעים 5.00, 7.15, 9.30
מוגרבי: סגור
פאריזיאן: קיץ אבל סבא 9.30, 7.15, 4.30
פסתיבה: מצלמה בלי ברשה 9.30, 7.30
פר (לשעבר אלנבי): הבעקלים 9.30, 7.15
רמייזלה 1: מעריצה צמודה 9.40, 7.15, 5
רמייזלה 2: מגלה את אמריקה 9.30, 7.00, 4.45

מיילת 3: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
מעוזיון: סגור
מאר: צל הנוהם 9.30, 7.30, 5
פריז: לידיי אייב 12, 2, 4, 7.15, 9.30
התחברים של אלהם 23.30
צפון: מאקר – האיש החלום 9.30, 7, 4.30
שחף: מרתף הצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – הכחאביב: עיניים שחורות 7.15, 9.40
תמונת: הקוסמית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: סדור ברחובות 9.30, 7.15, 5

ירושלים

אימפריה 1: התגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5
אימפריה 2: כמעיין המתגבר 9.30, 7.15, 5
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
אוריון: בת להיות 9, 6.45, 4.30
אדנון: ניקי 9.00, 7.00, 4.30
אור 1: המכירה הקטנה 9, 7, 4.30
אור 2: פרנטיק 9.00, 7.00, 4.30
אור 3: ללא מעצורים 9.30, 7.30, 4.30
אור 4: מצלמה בלי בושה 4.30, 7.00
הקיסר האחרון 8.45
אור 5: הליווד בשחור 4.30, 7.30, 9.30

בית אגרון: 5.00 האהוב בלוח
7.00 כרי ליהנון
9.45 ביחד
אוריאל: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7, 4.30
כסית: ברחי הצית 9.00, 6.45, 4.30
מיטשה שבריקרטם 9.00, 7.00
ממפיה אהבנו כל כך 9.15, 7.00
עדן: אוקטן ג'קסון 9.00, 7.00, 4.30
חן: ביג 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: קפה בגראד 7.00
סמאר – האיש החלום 7.00, 9.30

חיפה

אורה: אקשן ג'קסון 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: כפר קטן שלי 9.15, 7.00
אטמוספירה: סגור
ארמון: סגור
חן: ביג 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: סרור ברחובות 7.15, 9.30
עצמון 2: קפה בגדאד 7.15, 9.30
עצמון 3: מאקר האיש החלום 4.30, 7.00, 9.15
פאר: בת להיות 9.15, 6.45, 4.15
קריאפלה: כמעיין המתגבר 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: פרנטיק 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 2: שם המשחק 9.15, 6.45, 4.15

רב אור 3: הצילם עפ"י נאים 9.15, 6.45, 4.15
רב בת 1: ברחי הצית 9.15, 7.00, 4.30
רב בת 2: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 6.45, 4.15
רב בת 3: ביג 9.15, 7.00, 4.30

קריות חיפה

ספיר: ביג 9.15, 7.30
סבית: עיניים שחורות 9.15
אוריון: ברחי הצית 9.15, 6.45
בית העם: אהבנו כל כך 9.15, 7.00
חתולות: מחנה של הקומה 9.15
נוגה: פרנטיק 7, 9.15

אשדוד

צפרית: התוך בבוקר 9.30, 7.15
אסתר: בת להיות 9.30, 7.00

אשקלון

אסתר: שם המשחק 9.30, 7.30
באר: ללא מעצורים 9.30, 7.30
הדר: מפגש נחלות 9.30, 7.30

באר־שבע

קרן: פרטנדיי 9.30, 7.15
היכל התרבות: הלגבל במוחו בתקורד 4.30

הרצליה ■ רמת השרון

דוכבה בספר 9.15, 7.15
היכל: תעשיה צמודה 9.30, 7.15
בולי: ויואלה אהבנו כל כך 9.30, 7.00
מטמאס: שיפורים תרבי 2 7.15
מרכז תעלוית הגג 9.35
חדש: בגלל את אמריקה 9.30, 7.15

חולון ■ בת־ים

אורכה: צבעים 9.30, 7.15
קינכאיני: סרור ברחובות 9.30, 7.15, 5.00
מוליל: בת להורה 9.40, 7.15
הלבה: פרנטיק 9.30, 7.15
ברוך: ברחי הצות 9.30, 7.00, 4.30

חדרה

ויטמר: התוך בבוקר 9.15, 7.00

כפר־סבא ■ רעננה

עכבה: מגלה את אמריקה 7.00, 9.15
הו: פרנטיק 7.00, 9.15
אופרה: סגור

לוד ■ רמלה

ארוך: סגור
בית רוחב לול 9.15, 7.15

נהריה ■ עכו

היכל: תעשה בבוקר 9.00, 7.00
היכל התרבות: פרחים בעליית הגג 9.15, 7.00

נתניה

אסתר: סרור ברחובות 9.30, 7.15, 5
פסוריה: בוקר טוב וייאטנם 7.15, 9.30
מקבל באייל – פרש בגרבניה 5.00
שרון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 7.00
הדר: 7.15, 9.30 החיים הם נהר ארוך ורגוע

עפולה

גם־פועלים: מגלה את אמריקה 9.00

פתח־תקווה

היכל 1: ברחי הצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: סרור ברחובות 9.40, 7.15, 5.00

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: אהבנו כל כך 7.15, 9.15
הדר: בת להיות 7.00, 9.15
חן: פרנטיק 7.15, 9.15
ג.ב. חן 1: ברחי הצות 9.30, 7.00, 4.30
ג.ב. חן 2: ביג 9.30, 7.15, 5
ג.ב. חן 3: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
נעמה: בת להיות 9.30, 7.00
ראשון: הבעקלים להיום 9.30, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: בת להיות 9.45, 7.15, 5
ארמון: סגור
לילה: התגיגה של באבט 9.30, 7.30
הדר: סרור ברחובות 9.30, 7.15, 5
רב גן 1: בוקר טוב וייאטנם 9.50, 7.00, 5.00
רב גן 2: פרנטיק 9.50, 7.20, 5
רב גן 3: בעל בהשאלה 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 4: המכירה הקטנה 9.50, 7.30, 5
שבעת: כאנונים 7.00, 9.30

קרית אונו

מתנ"ס: המשימה ג'יאמי 9.30, 7.00, 4.30
הוזה גדרלי 9.15

קרית שמונה

שניר: משדרים תרשות 9.00, 7.00

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום
תן טרמפ לחייל!

ה„אדומים" חגגו (89:102) על חשבונה של חולון החלשה

מאת משה כהן

הפועל חולון ממשיכה לאכזב. אמש הביאה תורם של שחקני הפועל ת"א להבנג על חשבון החולונים החלשים. התל־אביבים זכו קרב באתם לניצחון בבטחון מוחץ – 89:102 (41:48).

הפועל ת"א נבנתה מיכולת מעולה של שני שחקני החוץ שתום־העור, לינטון טאונס ודניס ויליאמס. אין ספק, כי אם ל„אדומים" היה שחקן גבוה נוסף, בעל שיעור קומה, הם בהחלט היו מסוגלים להתמודד על כתר האליפות. אולם, עם וירטואוזים כמו טאונס וויליאמס, יכול פלדה ליטון כשקט.

רק בפתיחת המשחק הרשימה חולון – 0:6, אבל טאונס, ויליאמס ופרידמן דאגו להבהיר, מי הקבוצה הטובה יותר. מידי פעם ניסו החולונים לשוב לתמונת המשחק, אבל אמש הכמו שוב, כי הם שרויים במשבר חריף.

בסיום המשחק החלו כמה עשרות מאוהדי חולון לגדף את המאמן דאנקן חולק מחברי הנהלה.

שפטו היטב פישר הרכן לעיני 2500 צופים באולם.

● נקודות לת"א: טאונס 36, ויליאמס 28, לאסוף 16, פרידמן 14, לאסוף 8.

● נקודות לחולון: גינג 26, בודמור 20, אלימלך 15, דלול 11, כובין 11, ויליאמס 6.

כדורסל

קשה לתאר את משחקה של חולון, שבן אוסף הכוכבים לא משחק בגיבוש ולא אחת נדמה, כי כל אחד מהם מנסה להציל לבדו את הקבוצה.

מוזר היה לראות כוכבים יקרים כמו מקדונלד, ויליאמס וגינג, שלא היו מסוגלים לבצע אפילו פעולות של כדורסלן מתחיל.

מוזר עוד יותר היה לראות את ניהול המשחק של איוואן דאנקן, שביצע טעויות מרגיזות, כמו שיטת שמירה לא בתאימות והחלפת השחקנים, שרווקא שיחקו טוב. לא אחת עורר דאנקן גיחוך, כשהחליף שחקן לאחר שקלע סל. בסיום המשחק לא הסתירו מנהלי חולון את אכזבתם מדאנקן ושאלת פיטוריו ריחפה באויר.

4 משחקים ישלימו הערב המחזור ה־7

מאת משה כהן

המחזור השביעי בליגה הלאומית בכדורסל ישלם הערב, כשהמשחקים המרכזיים כבר מאחורינו.

המשחקים המרכזיים של המחזור בין הפועל גליל־עליון למכבי ת"א והפועל חולון להפועל ת"א הוקדמו בגלל השתתפות הגליל ות"א במשחקי המוקדמים של גביעי אירופה. אין ספק, כי אלו היו המאבקים המעניינים והערב יהיה פחות מתח ולפחות על הנייר נראים המשחקים משעממים למדי.

מאבק מעניין צפוי בעיר היהלומים, שם תארח אליצור נתניה את מכבי חיפה. אומנם חיפה טובה יותר, אבל להזכיר של יהושע רוזין יש את יתרון הביתיות והם בהחלט מסוגלים להפתיע את הזיפאים הלא יציבים.

שחקני הפועל ירושלים ינסו אף הם לנצל את ביתיותם ולזכות בנצחון על קבוצתה השאפתנית של מכבי ר"ג. שחקני עיר הגנים טובים יותר, אבל קשה לדעת כיצד הם יתגברו על יתרון הביתיות של ירושלים.

הפועל חיפה תתמודד סוף סוף עם קבוצה נחותה ממנה. החיפאים יארחו את הפועל איתן/גבת והם לא יתקשו לזכות בנצחון, שיבסס אותם במרכז הטבלה.

קבוצת מכבי ראשל"צ תנסה לזכות בנצחון חוץ ברמלה. שחקני עיר היין טובים יותר וגם התאוששותה של רמלה בתקופה האחרונה לא תמנע ממקי ברקוביץ וחבריו נצחון.

150 גולשים באליפות הבי"ל של אס"א

כ־150 גולשים, מהם עשרות מעשר מדינות, יטלו חלק באליפות הבינלאומית ה־4 של אס"א בגלשני מפרש, שתהיה במפרצית הראשונה של ינואר באילת. אליפות זו מאורגנת ע"י אס"א בשיתוף עם איגוד השיט, עיריית אילת ובהסות רשת מלונות ישרוטל ומועדון הספורט הים האדום. התחרויות פתוחה לסטודנטים, נשים, גברים ונוער מישראל ומהעולם.

התחרויות יתקיימו ברגם האולימפי וכן מהדגם האחיד. תחרות זו פותחת את העונה הבינלאומית בשייט הישראלי. זו הפעם הרביעי שאס"א מארגנת אליפות זו. האטרקציה תהיה השיוט הלילי, ראשון מסוגו בארץ, במפגן הפתיחה שבאחריו ע"י הגורמים באילת.

השופט אלוני בראש חקירת הטורטנים

מאת ברוך דגון

שופט בית המשפט המחוזי בת"א, שמאל אלוני, יעמוד בראש הוועדה הקרואה של ההתאחדות לספורט, שתבדוק את התנהגות השייטים הן דרין טורטן בזיום הספורט באליסוטאות סיאול.

השופט אלוני, המכהן כנשיא בית הדין העליון של ההתאחדות, עמד לפני שנתיים בראש ועדת החקירה שבדקה את מותו של מתאגרף מיזה.

יהיו מסכויות ענישה על־פי תקנון המשמעת של ההתאחדות והחלטותיה יהיו סופיות ובלתי ניתנות לערעור.

★ קבוצת הכדוריד של הפועל ר"ג, שהודחה ע"י דיסלדורף בגביע הפדרציה, עלולה לעמוד לדין משמעתי בהתאחדות לספורט בגין ניסיון לתזיג מנהלי הקבוצה של ההתאחדות, הקשורים ליציאת קבוצה לתחרויות בחו"ל.

שייט

בוועדה יכהנו גם עו"ד עובדיה רזיאל וצבי זיבלט, איש שיט ותיק.

הנהלת ההתאחדות אישרה אתמול את הרכב הוועדה ואת סמכויותיה ותחומי פעולתה. לוועדה

עדי אלדר יו"ר המועצה להסדר ההימורים בספורט

יועץ שר החינוך והתרבות, עדי אלדר, נתמנה אתמול על ידי שרי החינוך והאוצר ליו"ר המועצה להסדר ההימורים בספורט. אלדר הוליף בתפקיד זה את אריה זייף, שסיים את כהונתו. המינוי החדש יכנס לתוקפו ב־1 בנובמבר למשך שלוש שנים.

ארד ומגן יתחרו באליפות העולם

שתי ספורטאיות ... אס"א באליפות העולם לספורטנים, שתיערך בעוד כחודשיים בבריה"מ. השתיים שנקבעו הן יעל ארד ורות מגן. כמאמן ישמש יורם הדר. זו הפעם הראשונה שספורטאי אס"א יטלו חלק במפעל בי"ל בבריה"מ.

חדינטוב זכה במדליית הכסף ב„דרקון הכסף"

ראובן חדינטוב מהפועל ת"א זכה במדליית הכסף ושיפר את שיא הנוער בהרמת משקולות בתחרות בינלאומית „דרקון הכסף" בקרדיף, וולס, בהשתתפות משקולאים מ־12 מדינות.

חדינטוב, שהשתתף במשקל עד 60 ק"ג, הניף 100.5 ק"ג. בקרב 2 צבר חדינטוב 222.5 ק"ג, הישג שיכה אותו במקום השני הכללי.

ק"ג, שיפור של 2 ק"ג לשיא הקודם. בקרב 2 קבע 272.5 ק"ג ודורג במקום ה־5 הסופי.

משקולות

אילן מוסטאקי מהפועל יבנה (משקל עד 75 ק"ג) שיפר את שיא הנוער בחוצי ק"ג בחיקה והעמיד אותו על 143.5 ק"ג. בקרב 2 קבע 247.5 ק"ג, הישג שידרג אותו במקום ה־5.

אייל אנגלמן ממכבי ת"א (משקל עד 82 ק"ג) שיפר פעמיים את שיא הנוער בתנופה. כשקבע בסיום 127.5

3 שחקנים זומנו לסגל הנבחרת הלאומית:

דודי הוזר, דראפיץ' והשוער גילרדי מהארצית

מאת שמואל קליגר

מאמני הנבחרת הלאומית יצחק שניאור ויעקב גרונדמן הזמינו 3 שחקנים חדשים למטרה אימונים מקוצר ביום ג' במכון וינגייט.

לראשונה יכלול הסגל 3 שוערים עם צירופו של שולי גילרדי מהפועל ר"ג. המוזמנים הנוספים הם אפרים דוידי מהפועל ב"ש וסלובודן דראפיץ' ממכבי נתניה.

הצורך בזימון כדורגלנים חדשים ללא דיחוי נתקבל כאשר נתברר למאמנים שכמה שחקנים פצועים. כך למשל, התברר שפביאן גרינברג ממכבי חיפה נותח ברגלו ויעדר מספר חודשים בעוד שהבלם יורן פרסלני פצוע בגבו ואתמול אף לא נטל חלק במשחק הליגה של בית"ר ת"א.

ביום שישי חזו מאמני הנבחרת במשחק המרכזי של הליגה הארצית בין הפועל ר"ג ומכבי רמת־עמידר והתרשמו מיכולתו של השוער גילרדי.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה למכירת בית וזכויות בניה ברח' תל חי 13 בירושלים – מכרז מס. ים/67/88

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות להזמנה על הסכם מכר בגין בית וזכויות בניה אשר פרטים בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:

גוש מספר	חלקה מספר	שטח החלקה במ"ר	ישטח הבית במ"ר (מעריך) וזכויות הבניה	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	סכום הפקדון בשקלים חדשים
30009	76	2,126	298	1,504,350	50,000

* הערות:
1. על החלקה חלה תב"ע 2878 המגדירה את החלקה כאזור מגורים 1 ובה ניתן לבנות עד 84% משטחה בשלש קומות.
2. הבית כיום אינו מתאים לשמש למגורים ויש לבצע בו עבודות שונות על־מנת להכשירו למגורים.
3. הבית מוגדר כבית לשמור ועליו חל סעיף 10 (בנין אופיני) שעיקרו שאין אפשרות להרוס המבנה ואין אפשרות לפגוע בצורת המבנה ובאופיו האדריכלי. גם הגדר והשער הם לשימור ולא תותר הריסתם.

את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 50 ש"ח במזומן (כולל מע"מ), במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, בימים ובשעות העבודה המקובלות.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 24.11.88 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים במועד ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא – לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז צפון	שיכון ופיתוח לישראל בע"מ	מועצה מקומית שלומי	משרד הבינוי והשיכון מחוז הגליל

בנה ביתך – בשלומי

מינהל מקרקעי ישראל בשותף עם שיכון ופיתוח, משרד השיכון והמועצה המקומית שלומי מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל, אשר במסגרתה יוקצו 17 מגרשים לבנית 17 יח"ד חד משפחתיות.

ההרשמה ותקיים במשרדי מינהל מקרקעי ישראל במחוז צפון, בקרית משרדי הממשלה בנצרת עילית טל' 06-558211, בימים א'–ה', משעה 08.30–12.00. פרט ליום ג'.

בעת ההרשמה יש להפקיד 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ וזאת כמקדמה על חשבון הוצאות הפיתוח.

ההרשמה תחל ביום רביעי 2.11.88 בשעה 09.00 ותסתיים ביום ב' 2.12.88 בשעה 12.00.

פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד המינהל, בכתובת הנ"ל.

עמוס לבדו: פאריס זה לא רמת־השרון

המחובט מספר אחת של ישראל עמוס מנסדורף זכה אתמול בהישג חיין כשגבר בגמר טורניר הטניס בפאריס על האמריקאי ברד גילברט 3:6, 2:6, 3:6 ונטל פרס כספי, השלישי בגודלו השנה בעולם הטניס. רק מנצחי וימבלדון ופלשינג מדו זכו בקופה גדולה יותר

מנסדורף זכה בהישג חיין – ניצח ב־3 מערכות את גילברט – נטל 262,000 דולר

המחובט מספר אחד של ישראל, עמוס מנסדורף בן ה־23, זכה אתמול בהישג חייו, כשניצח בגמר טורניר פאריס, הטורניר העשיר בעולם באולמות, את האמריקאי היהודי ברד גילברט, בשלוש מערכות הלקות – 3:6,2:6,3:6.

בכך גמל לגילברט על הפסדו בחצי־גמר טורניר הפרס הגדול ברמת השרון, לפני כשבועיים.

זה היה ניצחונו השני של עמוס על גילברט בגמר כלשהו. עמוס ניצח גם את ברד בדרום אפריקה, בשלב מוקדם יותר. קודם לכן ניצח הישראלי בגמר 1987 ברמת השרון והפסיד לאמריקאי באותו מקום בגמר 1985 ולפני שבועיים נוצח, כאמור, בחצי הגמר. עתה מורה מאזן בנצחונותיהם של השניים על שיוויון – 3:3.

הזכיה תעלה את עמוס מנסדורף קרוב לוודאי מן המקום ה־33 למקומות 23 – 25 וגם את ברד גילברט מן ה־23 מתחת למקום ה־20.

טניס

מנסדורף נטל פרס כספי בסך 262,000 דולר, סכום שטרם זכה בו בכל הקריירה המקצוענית שלו. הוא עשה זאת בתוך פחות משעתיים. זהו הפרס השלישי בגודלו בטניס העולמי השנה. זכייתו האחרונה של מנסדורף היתה בינואר האחרון באוקלנד, ניו זילנד.

„למנסדורף הספיקו ארבעה משחקים חזקים – מערכות כדי להעשיר את חשבון הבנק שלו.

הישראלי שלט במשחק בכל מהלכיו והפגין את אחד המשחקים הגדולים ביותר בקריירה שלו. גילברט היה עצבני, התווכח עם עצמו, עם השופט והקוונים והיה רק צל של עצמו. הוא לא הצליח לשחזר את יכולתו שהעניקה לו נצחונות על אנדרס גומז, מילוסלב מצ'יר וסים מאיתו.

עמוס זכה בטורניר, לאחר שלא נאלץ להתמודד נגד אף טניסאי המדורג בין 20 הראשונים. (עמוס עצמו מדורג במקום ה־33). את הסיבוב הראשון הוא ניצח ללא משחק, לאחר פרישתו של הטניסאי הטוב בעולם, השוודי מאטס וילנדר. „כשראיתי את ההגרלה ומצאתי שאצטרך לשחק נגד וילנדר בפעם השניה תוך חמישה שבועות, אמרתי לעצמי כמה חסר מזל אני", אמר מנסדורף במסיבת עיתונאים בתום המשחק. והוסיף: „אולם החיים מבזבקים לפעמים ואני הייתי בר מזל השבוע".

מנסדורף אמר עוד: „ חשבתי שנשחק ארבע או חמש מערכות. גילברט הוא לוחם גדול והופתעתי שזכיתי בקלות רבה בנקודות רבות. לקחתי אחריות רבה על עצמי היום (אתמול) הכדורים הלכו לאן רציתי".

גילברט עצמו היה מאוכזב בעקבות הפסדו אולם היה הוגן כשאמר: „ לא ציפיתי מעמוס שישחק כל כך טוב. אני עצמי כשלתי בכדורים החשובים וזה היה ההבדל, שהעניק ליריבי את הנצחון".

הטורניר הבא של מנסדורף יהיה השבוע באנטוורפן, במסגרת משחקי ראווה, ואחר כך ייצא ללונדון להשתתף בטורניר יוקרתי נוסף, בוומבלי.

נואה עדיין פצוע

המחבט הראשון של צרפת, יאניק נואה, לא ישחק בסוף־ניד הטניס של שטוקהולם, בעקבות פציעה בברכו. כידוע אמורה צרפת לשחק מול ישראל בגביע דייויס והעדרו של נואה, אם לא יחלים מפציעתו, תקל את המלאכה על הישראלים. נואה לא משחק כבר מחודש ספטמבר בגלל אותה פציעה.

גראף זכתה בקלות

הטניסאית מספר 1 בעולם, הגרמניה שטפי גראף, זכתה בקלות בטורניד ברייטון, כשהכניעה את הבולגריה מנואלה מאלייבה 6:0,6:2.

אינטר לראש הטבלה יובנטוס – מילאן 0:0

אינטר כיפסה אתמול למקום הראשון בליגה האיטלקית, לאחר שגברה על רומא בשיעור 0:2. המוליכה הקודמת נהנתה מאבדן נקודה נוספת של האלופה מילאן, שנפרדה... בתיקו ... במשחק שנערך בטורינו.

אלדו סרנה העלה את אינטר ליתרון כבר בדקה ה־14 בנגיחת ראש מדוייקת, לאחר מסירה של ניקולה ברטי. סרנה הבקיע גם את השער השני, שש דקות מהסיום, לאחר שקלט כדור שנהדף ע"י שוערה של רומא, פרנקו טאנקרדי.

אינטר כאמור בראש הטבלה עם שבע נקודות וכמוה גם סמפדוריה, שניצחה אתמול את אסקולי 0:1, משער של ג'יאנלוקה ויאלי.

מילאן ירדה מהפיסגה למקום הרביעי, כשלזכותה שש נקודות. היה זה התיקו השלישי הרצוף של המילאנזים (שניים בליגה ואחד בגביע אירופה) ונראה, כי הם טרם חזרו לכושר, שהעניק להם אשתקד את תואר האליפות. הכוכב ההולנדי של הקבוצה, רוד חוליט, טרם שיחק העונה 90 דקות מלאות. אתמול עזב את השדה לאחר 69 דקות ואת מקומו תפס פייטרו פאולו וירדיס.

מרקו ואן־באסטן עמד בדקה ה־15 לפני הזדמנות מצויינת להבקעה, אולם הוא נעצר ע"י סטפנו טאקוני, שוער יובנטוס. גם שוערה של האלופה גאלי הוכיח את יכולתו מול הפורטוגזי רוי בארוס, שבחן אותו בבעיטות ארוכות טווח.

נאפולי, שהביסה בשבוע שעבר את פאסקרה 2:8, ניצחה גם אתמול, אך הפעם הסתפקה ב־0:1 על צ'סנה. דייגו מארדונה חגג את יום הולדתו ה־28 במסירה מצויינת לחברו קארנבלי, שהבקיע את שער הנצחון בדקה ה־14. צ'סנה החמיצה הזדמנות להשוות, כאשר שחקנה פאסקל סראני בעט כדור עונשין מהנקודה הלבנה גבוה מעל המשקוף.

אנטוניו קומי הותיר את חבריו מטורינו עם 10 שחקנים, לאחר שהורחק ואיפשר לפיורנטינה לזכות בנצחון 1:2" שהותיר אותה במקום החמישי. רוברטו באג'יו הבקיע את שער הנצחון" ארבע דקות מהסיום בעיטת עונשין מ־11 מ'.

רק 12 שערים הובקעו אתמול בתשעת משחקי המחזור.

יתר התוצאות: אטלנטה – בולוניה 0:2; לאציו – קומו 1:1; לצ'ה – פיזה 0:1; פאסקארה – ורונה 0:0.

בשווייץ: סיון טיפסה לפיסגה

קבוצת סיון טיפסה לראש הטבלה בשווייץ, לאחר שגברה על לוזאנו בשיעור 0:3. האלופה נויישאטל, הסובלת מעונה חלשה, הביסה את גראסהופרס בתוצאה 0:4. לוצרן שניה, בעקבות נצחון 1:2 על בלינזונה.

יתר התוצאות: יאנג בויס – לוזאן 1:4; סרבט – ארו 0:1 וסינגן – סט. גלן 0:0.

אברטון סיימה 1:1 עם ה„יונייטד"

במשחק השלמה בליגה האנגלית נפרדו אתמול קבוצות אברטון ומנצ'סטר יונייטד בתיקו 1:1. תוצאת המשחק נקבעה תוך שלוש דקות. מארק יוז העניק יתרון ליונייטד בדקה ה־68, אך טוני קוטי המקומי השווה בדקה ה־71.

27,005 צופים חזו במשחק, שנערך ב„גודיסון פארק", איצטדיונה של אברטון.

פורטו איבדה עוד נקודה

קבוצת פורטו לא התאוששה מהפסדה נגד איינדהובן בגביע אירופה. אתמול במחזור ה־11 נפרדה בתיקו אפס מפאף. בנפיקה בראש לאחר נצחון על לאקסיוס 0:2. ספורטינג שניה ניצחה את אספינו 1:3.

תוצאות נוספות: גסימל מאדירה – וישו 2:5; בואוויסטה – פאגפיל 0:1; אסטראל אמדורה – גוימארש 0:1; סטובל – פורטימוננזה 0:3; מארטימו – שאווס 0:1; ברגה – פראנסה 2:4; באיירה מאר – בלאננשש 0:1.

● ביוגוסלאויה: היידוק ראשונה עם 14 נקודות לאחר נצחון על הכוכב האדום בלגראד 2:4. דינמו זאגרב שניה ניצחה את ראד בלגראד 4:5 בפנדלים לאחר 0:0 בתום 90 דקות. חמישה משחקים הוכרעו בבעיטות עונשין מ־11 מ' לאחר שבתום המועד החוקי הדה התוצאות על שיוויון.

● בהונגריה: מ.ט.ק בראש עם 28 נקודות לאחר שאתמול גברה על דוניוואדוש 0:1. הונבד השניה ניצחה באותה תוצאה את אויפשט. טאטבאניה – ואשאש 0:3.

ראסאייב לסביליה ב־2 מיליון דולר

שוער נבחרת הכדורגל הסובייטית וקבוצת ספארטאק מוסקווה, רינאט ראסאייב בן ה־31, חתם חוזה לשנתיים עם סביליה, תמורת שני מיליון דולר.

השוער, שניהל מו"מ ממושך עם סביליה, אמר, כי דחה את הצעת הקבוצה הספרדית לחתום על חוזה לארבע שנים.

אמריקה–שאר העולם 2:2

במשחק חגיגי בכדורגל בניו יורק סיימו בתיקו 2:2 נבחרות אמריקה ושאר העולם לעיני כ־21,000 צופים.

את השערים לאמריקה הבקיעו: הצ'יליאני קאסלי (28) והברזילאי ריבלינו (78). לשאר העולם: האיסלקי פאולו רוסי (11) והצרפתי מישל פלאטיני (76).

בהולנד: יתרון ארבע נקודות לאיינדהובן

החלוץ הברזילאי רומאירו דה סוזה פאריה היה אתמול שותף לנצחון קבוצתו החדשה, פ.ס.וו איינדהובן, 0:3 על טוונטה אנסחדה, במסגרת המחזור ה־11 בליגה ההולנדית. יול אלרכן הבקיע שער ראשון בדקה ה־19 וחברו גרלד ואננברג הוסיף שער שני, 11 דקות לאחר מכן. הבינלאומי רונלד קומאן השלים את המלאכה בדקה ה־77.

איינדהובן הגדילה את יתרונה בראש הטבלה לארבע נקודות. רומאריו נכנס לשחק בדקה ה־56 ועמד לפני הבקעה, אך החמיץ.

כוונטה נותרה במקום השני עם 15 נקודות, כמו גם לרודה, שגברה במשחק חוץ על ר.ק.ס בשיעור 1:4.

יתר התוצאות: סיטארד – ונלו 1:2; ונדאם – מ.ו.ו 1:2; גרונינגן – וולה 0:3; הארלם – ספרטה 0:2; זלדאם – ודבוש 0:2; פיינורד – ילאם 0:5; אוטרכט – אייאקס 1:1.

סיאול הכניסה לקוריאה 2.67 מיליארד דולר

המשחקים האולימפיים 1988 הכניסו לדרום־קוריאה 2.67 מיליארד דולר ויצרו 34,000 מקומות תעסוקה – מסר בשבת השר לתכנון כלכלי, רא וונג־בא. המשחקים האולימפיים שנערכו מה־17 בספטמבר עד ל־2 באוקטובר איפשרו לאשש את הכלכלה הודות להשקעות תעשייתיות שהוקדשו להרחבת נמל התעופה, לשיפור הכבישים ולבניית מיתקנים ספורטיביים, נאמר בדו"ח שהגיש השר לנשיא. העודף במאזן התשלומים של דרום קוריאה יגיע השנה לסביבות 12 מיליארד דולר והאינפלציה תעמוד בערך על 7 אחוז.

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום
תן טרמפ לחייל!

דף חשבון אחרי שבת

יאני מעדיף כסף על פני בית חם

מאת ניסן פרידמן

לאחר שבעה מחזורי ליגה אפשר כבר לתת אבחנה ראשונה לגבי מצבן של קבוצות הליגה הלאומית בעונה זו. במשחק הקצוות בין הראשונה בטבלה, מכבי נתניה, לבין האחרונה בני־יהודה, לא מדגימה התוצאה (0:1) את הפער בטבלה.

מכבי נתניה, עדיין ללא הפסד, ממשיכה בקצב של העונה הקודמת. לא נצחונות מרשימים, אבל נצחונות. 15 נקודות מ־21 האפשריות. בני־יהודה, עדיין ללא נצחון, מצויה במצוקה גוברת והולכת. לפני שנתיים דהרה הקבוצה בצמרת בעקבות בית"ר ירושלים, אך מאז חלו בה תמורות. ללא מישל דיין בקישור ומשה אייזנברג בחוד, וללא אותה רוח לחימה אופיינית, אין לשכונה הצבועה את הכלים לרדץ במעלה הליגה הלאומית.

עד כה הפגינו יכולת יציבה גם בית"ר ת"א ושנה שניה מוצלחת עם המאמן יצחק שום וצוות שחקנים מגובש למדיי ומכבי חיפה, שחזרה לעצמה לאחר עונה חלשה ובטור ההפסדים שלה רשומה הסיפרה 0.

משחק קבוצת הפגיש שלשום את בית"ר ירושלים, החוזרת למקומה הטבעי (3) בצמרת, מול הפועל כפרסבא. אתמול היטיב אודי מלמיליאן לשחק ויכולתו היא מדד נאמן ליכולת הקבוצה. כפרסבא, עדיין ללא נצחון, אבל עם מאמן חדש – אברהם ברז'נסקי בבקום שמעון שנהר. שני שחקנים, מעמודי התווך, של כפרסבא לפני שנה, עזבו ולהם אין מחליפים מתאימים. הבלם הבינלאומי יורן פרסלני, שרץ עם בית"ר ת"א בצמרת, והחלוץ אלי יאני.

יאני הצליח היטב במדי קבוצת האם שלו, כפרסבא. פעמיים נטש את ביתו, בגלל מחלוקות כספיות, אך כנראה שעדיין לא למד את הלקח: אין כמו בבית החם. גם לא בהפועל ת"א, שזכתה בעונה בה שיחק בשורותיה באליפות המדינה וגם לא במדי בית"ר ירושלים. בכפר־סבא הוא היה מלך. יאני הציג שלשום יכולת דלה והוהלף. כפר־סבא הציגה יכולת דלה ונוצחה.

היה קשה לחלוץ בית"ר י־ם אלי יאני מול קבוצתו לשעבר כפר סבא. הוא היה חלש והוחלף

(צילום: א. קנפר)

היו עוד שני שחקנים ששיחקו שלשום מול קבוצתם מהעונה שעברה. בבש־שרית ועמר מהפועל י־ם מול הבריים סיני, ז'אנו וסגל מהפועל ת"א. זו תופעה נפוצה בשנים האחרונות, כשהכדורגל, לפחות „על הנייר", הוא מקצועני ושחקנים נודדים מקבוצה לקבוצה ואף חוצים את קווי המרכזים, על פי הזוזים המוצעים להם.

הודעה על סדרי התנועה בקוי אגד ביום הבחירות לכנסת ה־12, 1.11.1988

באישור המפקחים על התעבורה

ביום הבחירות לכנסת ה־12 יפעלו קוי השרות של „אגד" החל משעה 6.00 בבוקר, אמר השרות כבימי חול רגילים.

ביום הבחירות לא יפעלו הקוים הבאים

קוים בינעירוניים ופרברים לפי אזורי מוצא ויעד:

קוים בינעירוניים ופרבריים באזור מרכז / שרון ודרום שלא יפעלו:

112,	144,	156,	161,	162,	165,	167,	168,	169,	202,	203,
204,	205,	207,	211,	213,	214,	224,	226,	229,	238,	239,
244,	245,	246,	256,	264,	267,	274,	300,	313,	315,	316,
320,	323,	333,	354,	364,	375,	386,	391,	402,	406,	410,
421,	425,	427,	428,	434,	435,	447,	452,	453,	465,	466,
467,	468,	472,	473,	476,	478,	502,	504,	507,	508,	526,
532,	551,	552,	562,	563,	565,	566,	568,	569,	571,	572,
573,	574,	575,	576,	600,	602,	604,	621,	627,	642,	692,
703,	705,	708,	721,	758,	772,	808,	815,	816,	317,	819,
820,	827,	828,	829,	832,	833,	834,	843,	854,	855,	857,
867,	873,	874,	876,	877,	879,	922,	981,	992,	995.	

קוים בינעירוניים ופרבריים באזור צפון שלא יפעלו:

121,	125,	160,	162,	164,	166,	168,	169,	170,	171,	172,
193,	222,	248,	249,	250,	253,	254,	255,	258,	260,	263,
264,	270,	293,	296,	298,	325,	326,	336,	341,	351,	355,
357,	367,	375,	403,	405,	406,	409,	414,	420,	432,	433,
437,	442,	502,	503,	505,	533,	541,	820,	827,	828,	829,
832,	833,	834,	836,	843,	846,	874,	876,	877,	879,	922,
948,	949,	952,	953,	955,	964,	966,	971,	981,	995.	

(900, 901 מהקריות ופרברי חיפה בלבד לתל־אביב לא יפעלו).

קוים בינעירוניים ופרבריים באזור ירושלים שלא יפעלו:

153,	156,	164,	402,	406,	410,	419,	421,	425,	427,	428,
434,	435,	447,	468,	473,	948,	949,	952,	953,	955,	964,
966.										

קוים עירוניים באזור דרום/שרון/מרכז שלא יפעלו:

זכרון־יעקב קוים מס' 1א, 11 12.
פרדס־חנה קוים מס' 24, 42.
חדרה קוים מס' 2, 40, 53, 58, 77, 78.
נתניה קוים מס' 5, 10, 12, 17, 23א, 24, 30, 49.
כפר־סבא קוים מס' 1, 2, 12.
הרצליה, רעננה קוים מס' 1, 1א, 2, 10, 12, 17, 30, 032.
חולון / בת־ים קוים מס' 1, 4, 020, 73, 74, 75, 94, 97.
לוד קו מס' 2.
רמלה קוים מס' 3, 4, 4א, 5, 11, 15, 016.
ראשון־לציון קוים מס' 1, 3, 6, 10, 020, 33.
רחובות קוים מס' 5א, 6, 7, 18, 24, 25, 31, 32, 033, 37, 038, 49.
אשדוד קוים מס' 2, 3, 4, 012, 33.
קרית מלאכי קו מס' 1.
אשקלון קוים מס' 2, 8, 020, 022, 023, 30, 038.
קרית גת קוים מס' 10, 10א, 20.
באר־שבע קוים מס' 2, 4, 30, 37, 038, 040, 048, 52, 54, 55, 059.

קוים עירוניים ופרבריים באזור צפון שלא יפעלו:

חיפה רבתי קוים מס' 2, 9, 12, 27, 30, 31, 36, 38, 045 אקס', 48, 49, 50, 054, 55, 58, 074, 76, 77, 083.
עכו קוים מס' 57, 58, 60, 61, 65, 67, 69, 73.
נהריה קוים מס' 19, 47.
צפת קוים מס' 8, 9, 10, 42, 043.
קרית שמונה קוים מס' 1, 14, 016, 18, 027, 051, 055, 057, 58.
טבריה קוים מס' 1+4, 2, 017, 018, 022, 24, 35, 40, 50, 51, 53, 54, 055, 56.
קרית נצרת קוים מס' 3, 10, 10א, 16, 20, 22, 030, 34, 45, 47.
עפולה קוים מס' 1א', 4, 5, 20, 23, 024, 26, 31, 32, 47, 55, 59.

קוים עירוניים ופרבריים בירושלים רבתי שלא יפעלו:

5, 16, 17א, 18א, 24, 25א, 26, 28, 29, 30, 33, 41, 42, 43, 44, 46, 99.

פרטים נוספים ולוחות זמנים, מפורסים בדפי זהב האזוריים לאחר מפתח הסיווגים. בלשכות המודיעין בכל תחנות אגד ברחבי הארץ, ובמרכזי המידע לפי טלפונים כדלקמן:

תל־אביב 03-432777 חיפה 04-549121 ירושלים 02-304304 באר־שבע 057-74341

הנהלת "אגד" מאחלת לציבור הנוסעים נסיעה נעימה

אגד התנועה של המדינה

מכתוב من الاحمل

המחוזי דחה ערעור סוויסה – התיר לו בצעד נדיר לערער בעליון

(ע).– בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה אתמול את ערעורו של נציב שירות בתי הסוהר לשעבר, רפי סויסה, על הרשעתו בעבירת הדיחה בחקירה.

סויסה, המתמודד בבחירות לכנסת, הורשע בכך שהדיח את כלתו ורד ואימה חיותה, למסור הודעה כוזבת במשטרה לפיה שהתה חיותה בחברת בנו דוד, בעלה של ורד, בשעות בהן היה דוד חשוד בביצוע התפרצויות. בית משפט השלום ברחובות, גזר על סויסה שש חודשי מאסר על תנאי וקנס של 3630 ש"ח.

טענת התביעה היתה כי במהלך כינוס משפחתי לשחזור תנועותיו של דוד בשעות אחר־צהרים של יום ההתפרצויות, התמלא רפי סויסה כעס וחרדה. היה זה כשכלתו ורד הצהירה כי בעלה יצא בשעות אחר־הצהריים של אותו יום לחנות לרהיטי ילדים „במכי" בתל אביב. סויסה דרש מוורד שלא להזכיר את שמו של דוד באותו הקשר, אלא להעיד כי דוד נסע ל„במכי" יחד עם אימה חיותה.

סניגוריו של רפי סויסה, עורכי הדין חיים משגב ואלי כהן, ערערו על עצם ההרשעה. טענתם המרכזית היתה כי בית משפט השלום שגה בכך שדחה את גרסתו של סויסה, לפיה כלתו ואימה הגו את הרעיון להציג גרסת אליבי כוזבת. זאת, כדי לחלץ את דוד מן החשד נגדו. אולם כאשר התגלה הדבר, טפלו השתיים על רפי סויסה את האחריות ליצירתה ולהצגתה של ההודעה הכוזבת, על מנת להימלט מן העונש.

פרקליטיו של סויסה טענו עוד, כי בית משפט השלום לא נתן משקל ראוי לסתירות שנתגלו בעדויותיהן של ורד וחיותה ולחוסר ההיגיון שבגיבוש אליבי כוזב, ללא שיתופו של הנאשם (רפי סויסה) עצמו.

שופטי בית המשפט המחוזי קבעו בפסק הדין כי לא מצאו כל הצדקה להתערב בהחלטת שופט השלום להעדיף את גרסתן הבסיסית המשותפת של ורד ואימה לפיה שידל אותן סויסה למסור גרסה כוזבת. „מסקנתו הסופית של שופט השלום מבוססת על התרשמות בלתי אמצעית ממהימנותן של עדות התביעה חיותה וורד, ועל עמידת גרסתן במבחן ההיגיון והשכל הישר", קבעו השופטים.

הם התירו, בצעד נדיר, לפרקליטיו של סויסה להגיש ערעור לבית המשפט העליון. זאת, לגבי טענתם כי הלכה המשפטית הופרה, כאשר התביעה לא הודיעה לבית המשפט מה מצבן המשפטי של ורד ואימה לפני שעלו על דוכן העדים. הפרקליטים טענו כי מאחר שהשתיים הואשמו במסירת הודעה כוזבת, חייב היה בית המשפט והעדות עצמן לדעת מה מצבן המשפטי לפני שמסרו את עדותן.

העליון תיקן עצמו: סמים שנפלטו מאסיר שבוצע בו חוקן יוכרו כראיה

(ע).– בית המשפט העליון קיבל אתמול ברוב דעות עתירה לדיון נוסף שהוגשה על ידי בית הדין הצבאי לערעורים וקבע כי סמים שנתפסו אצל אסיר לאחר שבוצע בו חוקן, יוכרו כראיה קבילה בעת משפטו. העציר, שאצלו נתפסו הסמים, לא יוכל לטעון שהראיה הושגה תוך פגיעה בפרטיותו, בניגוד לחוק הגנת הפרטיות.

ארבעת שופטי הרוב, הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא מנחם אלון והשופטים אהרן ברק ושלמה לוין, קבעו כי ביצוע חוקן על ידי השקיית עציר בבני מלח בכוח היא עבירת תקיפה על פי החוק הפלילי, אך אין זו פגיעה בפרטיות, משום שהחוק הפגיעה בפרטיות אינו כולל התנכלות ופגיעה פיסית.

במיעוט היה השופט גבריאל בך.

לפני שבע שנים

הפרשה החלה לפני שבע שנים. יעקב ועקנין נידון למאסר בבית דין צבאי לאחר שהורשע באחזקת סמים. נתפסו אצלו שלוש חבילות סם בעת שהיה כלוא בכלא צבאי. הסוהרים, שחשדו כי בלע את הסמים שהוברחו לכלא, הציעו לו לשתות מי מלח. ועקנין, שלא הבין את השפעת המעשה, החל לשתות מרצונו והקיא חבילת סמים אחת. אחר כך סירב להמשיך לשתות, אך החוקרים והסוהרים השקו אותו בכוח והוא פלט שתי חבילות סם נוספות.

סניגורו, עו"ד יעקב רובין, התנגד להגשת שלוש החבילות כעדות משום שלדעתו הושגה הראיה באמצעי פסול.

בית הדין הצבאי דחה את הבקשה, קיבל את הראיה כראיה קבילה והרשיע את ועקנין. הנאשם עתר לבג"צ והעתירה התקבלה ברוב דעות על ידי הרכב של שלושה שופטים. תכלולה קבעו שהשקיית חוקן בכוח היא מעשה תקיפה ואין מדובר כאן בבגיעה הכבירה, המותרת על פי החוק לצורך גילוי עבירה.

חמישה שופטים

בעקבות בקשת בית הדין הצבאי לערעורים קיים בית המשפט העליון דיון נוסף בפרשה, הפעם בהרכב חמישה שופטים. השאלה המרכזית שבה דנו היתה האם השקיית ועקנין בבני מלח משמעותה פגיעה בפרטיות על פי חוק הגנת הפרטיות, האוסר הטרדה. בין השופטים לא היו חילוקי דעות שביצוע החוקן בכוח הוא מעשה תקיפה אלים ולא חוקי משום שתקנות השיפוט הצבאי אוסרות זאת במפורש. אך לגבי השאלה המרכזית היו הדעות חלוקות. הנשיא שמגר אומר כי חוק הגנת הפרטיות אינו חל על מקרהו של ועקנין בפני שהסעיף המגדיר בחוק הגנת הפרטיות פגיעה בפרטיות כהטרדת אדם, אינו מכוון נגד מעשי תקיפה או כל עבירה אחרת שכרוך בה שימוש באלימות, המבוצעת תוך כדי חיפוש בכוח במתקן כליאה.

„הטרדה אחרת"

חוק הגנת הפרטיות אוסר מעקב בתר על ידי בילוש, בגדיר זאת כהטרדה ואוסר גם „הטרדה אחרת". השופטים עוסקים בפסק דינם באריכות בפירוש המושג הטרדה אחרה. הנשיא שמגר מסביר כי הטרדה אחרת משמעותה הוצאת אדם משלוותו, בהרגשת הביטחון האישי שלו ומתחושתו שהוא יכול לנהל את חייו לעצמו, בלי שענייניו הפרטיים גלויים בפני אחרים. לדעתו אין לפרש זאת גם כלפי עבירות המכוונות לפגוע בגוף האדם. זאת, משום שחוק הגנת הפרטיות בא ליצור הגדרות חדשות לבעשי עבירה ואין בו צורך כדי להגדיר עבירות קיימות כמעשים אסורים. פירוש כזה הוא, לטענת השופט שמגר, כפל חקיקה שאין בו צורך.

האמת העובדתית

גם המשנה לנשיא, השופט מנחם אלון, הצטרף לגישה זו. הוא אומר כי אם היה מחליט בית המשפט העליון שביצוע חוקן הוא הטרדה על פי חוק הגנת הפרטיות, הרי שהשופטים היו מבצעים שינוי מהותי באחת מההפישות המהותיות של המשפט הישראלי. זו הגישה הקובעת שלא לפסול ראיות בצורות חפצים רק משום שהושגו כתוצאה מפעולה לא חוקית. השופט אלון אומר בפסק דינו: „אנשי מרות המשתמשים נגד החשודים באמצעים פסולים כדי לאפשר הבאתם לדין, כגון גילוי סמים מסוכנים על ידי נקיטת אמצעים פסולים, צריך שיבואו על ענשם לפי חומרת מעשיהם, אך אין אנו רשאים להתעלם מהאמת העובדתית, היינו ממציאותו של הסם המסוכן המונח בפנינו ולזכות את מי שהחזיק בסם ועל ידי כך לעוות את האמת המשפטית".

השופט אלון גם מסביר בפסק דינו כי חוק הגנת הפרטיות מגן על האדם מפני עשיית מעשים, כדי לאסוף חומר על ענייניו הפרטיים. אך הלך מחשבה זה לא חל לגבי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש, שהם עברייניים לשמה על פי החוק הפלילי. השופט אלון גם אומר כי אין בדברי השופטים בפרשת ועקנין כדי לפתור את מכלול הבעיות המתעוררות מתוך נוסח חוק הגנת הפרטיות. לדבריו עדיין רבות הפרצות בחוק.

גם השופט שלמה לוין הצטרף לדעתם של שני חבריו.

דעת המיעוט

השופט גבריאל בך היה בדעת מיעוט וקבע כי הפירוש שנתן בג"צ לפני שש שנים בדיון הראשון בפרשת ועקנין, הוא הפירוש הנכון לגבי חוק הגנת הפרטיות. השופט בך אומר כי לא ניתן להעלות על הדעת שהטרדה, הנעשית תוך כניסה באלימות לתוך קיבתו או לתוך מעיו של אדם, לא תיחשב כהטרדה על פי החוק רק מפני שמדובר בעבירה חמורה. הוא מסביר, כי העובדה שהמדובר גם בעבירה פלילית אינה יכולה להפחית מהעבירה את היכללותה בחוק הגנת הפרטיות. „האם ניתן לתאר פגיעה בולטת יותר בפרטיותו של אדם מהבילוש באמצעות כוח פיסי בתוך גבכי גופו?" מקשה השופט בך בשאלה רטורית ומשיב כי גם במדינות אחרות ראו בחיפוש במקומות פנימיים וצנועים בגופו של אדם פגיעה בפרטיותו. הוא אומר שאינו מוצא שום בסיס לא חוקי ולא הגיוני לסברה שהטרדה לא תוכל להתבצע על ידי פגיעה פיסית. לדבריו, תוצאה כזו פשוט אינה עומדת במבחן ההיגיון.

השופט בך קבע כי המבחנים לצורך קביעת עבירה על פי חוק הגנת הפרטיות הם: 1. המעשה צריך להוות הטרדה בלתי מוצדקת של האדם שנגדו הוא מתבצע; 2. המעשה צריך לפגוע בצנעת הפרט של אותו אדם.

הקבלן הנמלט הצליח להונות אנשים נוספים; הבטיח להחזיר

מאת יפה ליבוביץ, כתב „דבר" בגליל המערבי

הקבלן דוד אברהם מקריית מוצקין, שהונה שבע משפחות מהקריות לאחר שגנב מהן כ־450,000 דולר, הטעה אותן באמצע הבנייה ונמלט עם משפחתו לחו"ל, הצליח להונות אנשים נוספים.

מסתבר כי הקבלן (שסיפורו פורסם לראשונה ב„דבר" לפני שבועיים), שהתגורר בדירת גג ברחוב גרוקובי'ב [?] בקריית מוצקין, הספיק למכור את דירתו לשני אנשים שונים, בשני מועדים שונים, למרות שהדירה היתה משועבדת לבנק דיסקונט עקב חובות. יתרה מזאת, שעות אחדות בלבד לפני בריחתו לחו"ל, ביום ששי לפני שבועיים, הספיק לרכוש שבע טונות ברזל מקבלן שעליהם שילם בצ'ק דחוי לעוד יומיים. זמן קצר לאחר מכן מכר את הברזל, בבזוזן ובמחיר מופחת בערכו, לקבלן אחר.

אברהם, שיצר קשר עם עורך דינו בחיפה, אמר באמצעותו כי הוא ניצל הכספים של המשפחות הבריחות לכיסוי חובותיו ועזב את הארץ בשביבים בעט כסף. לדבריו ברח ברגע שהחליט כי הוא עלול לפגוע עוד יותר בזכויי הדירות שנתנו בו את אמונם. הקבלן הבטיח להחזיר את כל הכספים ללקוחותיו שנעקצו, אך לא ציין את המועד לכך.

הלקוחות נתנו לקבלן בין 50,000 ל־80,000 דולר כל אחד. אחדים מהם מכרו את דירותיהם ובימים הקרובים יאלצו לפנותן ולעבור להתגורר בשכירות.

חלץ ללא מי השקייה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

מושב חלץ בחבל לכיש שרוי ימים אחדים בלי מים להשקייה ובלי תאורת חוצות. כן סגורות המרפאה והמכולת.

חברי המושב, המשתייך לתנועת המושבים, החליטו לפרק את האגודה השיתופית ולנהל את חייהם כל אחד בנפרד. כתוצאה מכך לא נפרעו התשלומים בעד מים וחשמל ובעד שירותים אחרים שהופסקו.

הודעה לציבור הגימלאים

לפי סקרים מעודכנים,
רשימת הגימלאים של
אבא גפן לא תעבור
את אחוז החסימה.
אל תחזקו בעקיפין
את הליכוד.

אמת
המערך

שר החינוך יצחק נבון חתם אתמול על תקנות הניתנות תוקף לחוק המתיר לבתי מענקים לסופרים על בסיס השאלת ספריהם בספריות הציבוריות. התקנות פורסמו ב„רשומות".

בבית החולים „שערי צדק" בירושלים יערך מחר תרגיל טיפול בפיגוע המוני בהשתתפות מד"א והמשטרה. התרגיל יכלול גם נפגעי להבה כימית. בשל כך יהיה בית החולים סגור למבקרים בין השעות 11 עד 4 אחר הצהריים.

ועדת משנה לתכנון ובניה – חולון

ת.ב. 3394

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 162 בגוש 7161 רח' הראל מס' 7 חולון הכוללת הקלה באחוזי בניה 65 בשטח הכולל 268 מ"ר בשתי הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' 1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה חולון

2 נהרגו ו־5 נפצעו בכניסה לרמת הכובש

(ע). – שני אנשים נהרגו וחמישה נפצעו בתאונת דרכים שהיתה אתמול בערב בכניסה לרמת הכובש.

ההרוגים הם שני צעירים כבני 20. הפצועים הם צעירה בת 17 בהריון, שנפצעה באורח בינוני, ילדה בת 5 שנפצעה קשה, נערה בת 15 שנפצעה באורח בינוני, ילדה בת 5 שנפצעה קשה, נערה בת 15 שנפצעה קל עד בינוני, גבר בן 35 שנפצע קשה ונוסע נוסף שנפצע קשה גם הוא.

טנדר פוז'ו סטה שמאלה והתנגש בסטיישן סובארו.

אליהו כץ – חתן פרס ישראל

(עש"ת) פרופ' אליהוא כץ נבחר אתמול כחתן פרס ישראל לתשמ"ט בחקר הסוציולוגיה של אמצעי התקשורת ההמוניים בעולם.

על הענקת הפרס המליצה ועדת שופטים שכללה את פרופ' רינה שפירא (יו"ר), פרופ' יוסף באשי ופרופ' עוזר שילד ובהשתתפות הממונה על פרסי ישראל במשרד החינוך ד"ר דב גולדברגר.

לראשונה מאז מלחמת העצמאות
ירידה במספר תושבי ב"ש

לראשונה מאז שחרור באר שבע במלחמת העצמאות, נרשמה בה ירידה במספר התושבים – כתחזור מנתונים סופיים שעיבדה באחרונה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ל־1987. בשנה זו עזבו את העיר 5,337 איש וכבר עתה יש הערכות שמגמה זו גדלה עוד יותר השנה.

ב־1987 ירד מספר התושבים בעיר ל־114,600 – פחות ב־400 נפש לעומת 1986. מסתבר כי ב־1987 עזבו את באר שבע 5,337 ונכנסו 2,380 תושבים. מכאן, שמאזן ההגירה היה שלילי ועמד על ירידה של 2,957 נפש במספר תושבי העיר.

יצויין שזו שנה ראשונה מאז שחרור העיר, בה לא גדל הריבוי הטבעי של תושביה.

עתירה בקשר ל־50,000 ש"ח מעת"א לעמותה של „חרות"

מאת נתן רועי, כתב „דבר" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב שלמה להט מתכוון להעביר בימים אלה 50,000 ש"ח ל„מצודה הקטנה", עמותה של תנועת „חרות", בלי לקבל אישור לכך ממשרד הפנים – טוען אריה צוקר, חבר מועצת העירייה בעתירה לבג"צ שהגיש אתמול.

בעתירה הוא טוען כי העברת הכסף לעמותה למרות הצהרתו של להט שהכסף מיועד למועדון „היקב", מנוגדת לחוק משום שיש לקבל לכך את אישור שר הפנים ואישור כזה לא ניתן.

לדבריו כשהדבר קרה שלושה ימים לפני הבחירות, כשקופת העיר ריקה ומקצצים בחינוך, זו שערוריה לאומית.

בג"צ יחליט היום או מחר מתי לדון בעתירה. העירייה עוד לא הגיבה.

חרדים שוב פלשו עם ספר תורה בשכונת רמות

מאת יהודה לוי, כתב „דבר" בירושלים

עיריית ירושלים תפנה למשטרה בתלונה נגד תושבים בשכונת רמות שפלשו שוב למבנה ששימש בעבר כבנק והכניסו לתוכו ספר תורה, בניגוד לצו בית המשפט.

המבנה נרכש לפני כשבועיים על ידי עמותת „תפארת התורה" ההודית [?] בכוונה להקים בו ישיבה. העירייה התנגדה לכך משום שלמבנה יש רק ייעוד מסחרי, אולם התושבים התעלמו מכך והקימו בו ישיבה.

בתום מאבקים משפטיים הוצא צו המורה לפנות את הישיבה מן המבנה.

למחרת יום הפינוי ריתכו עובדי אגף הפיקוח של העירייה את המבנה בכל זמן שהיה בו וריתכו את הפתחים. ספר תורה שהיה בו נמסר לאחד התושבים.

ביום ה' שעבר בלילה הובא הספר חזרה בשירה ובריקודים. הדבר הובא מיד לידיעת העירייה ולמקום נשלחו פקחים שאסרו זאת.

יועץ ראש העירייה אבי ערמוני, שעבר לפני חודש בראש המנגנון, אמר אמש כי העירייה הגיבה לתמונה את המשטרה והעירייה נתונה לנקוט בכל הצעדים המקובלים המתחייבים כנגד מפירי החוק.

הפקק הגדול ביותר – שוטרים יוק

(אריה אורד). – פקק־תנועה חסר־תקדים בגודלו נוצר אתמול במבואותיה הצפוניים של תל־אביב ועד צומת הכפר הירוק בעקבות פתיחת הקטע הנוסף של כביש איילון. לאורך כל הדרך לא נמצא אף שוטר תנועה אחד ונהגים פורעי חוק עשו לעצמם "קיצורי דרך" בניגוד לתקנות התעבורה. הקטע החדש עובר בין גשר־ההלכה ודרך רוקח, המכונה כביש התערוכה. אולם הגשרים שמעל דרך רוקח ומסלולי הירידה והעליה אל המסלול הצפוני של דרך רוקח וממנו לא הושלמו. משום כך הוקמה מערכת רמזורים חדשה על דרך רוקח. המערכת מאפשרת לבאים מכביש איילון לחצות את דרך רוקח ולפנות מערבה. אותה שעה יכולים הבאים מדרום לפנות ימינה לכיוון הדר־יוסף. המערכת מעכבת את הנסיעה בדרך רוקח בכיוון מזרח־מערב. הרושם הוא כי הקטע נפתח ללא הכנה ראויה מתוך חיפזון להספיק לעשות זאת לפני הבחירות. אתמול נוצרו פקקי־תנועה ענקיים גם בירידה מכביש איילון לדרך רוקח, אך בעיקר בדרך רוקח עצמה. תור המכוניות לרמזור החדש נמשך בבוקר לאורך קילומטר ואילו אחר־הצהריים נמשך התור כמעט מכביש חיפה עד צומת צהלה (הפיל). גם על כביש איילון השתרך אחר־הצהריים תור ארוך, אולם הוא רק החליף את הפקק, שהיה עד כה בכניסה לגשר ההלכה. לעומת זאת פחת במידת מה העומס על כביש חיפה, בעיקר אחר־הצהריים. העומס העיקרי על דרך רוקח היה בדרך לפרברים הצפוניים של גוש דן. נראה שהעומס נגרם בין היתר מכך שמכוניות רבות שנסעו עד כה לצומת מורשה דרך כביש חיפה וצומת הקאנטרי קלאב, נוסעות מעתה דרך כביש איילון לדרך רוקח ומשם דרך צומת הכפר הירוק לצומת מורשה. כתוצאה מהעומס נסתמו גם הצמתים שבדרך. נהגים רבים פנו לרחובות הצרים של הדר־יוסף ונוה אפקה, כדי להגיע דרכם לדרך הרצליה, בתקווה שהיא פחות עמוסה. אולם גם כביש זה נסתם ועימו הצמתים שעליו. כתוצאה מהפקק הגדול הורבה מאד מספר הנהגים, שפנו לנתיב הימני המיועד לפונים ימינה בצמתים, ואחר כך נדחקו חזרה לנתיב הנסיעה העיקרי תוך עיכוב נוסף של הנהגים שומרי החוק. לאורך צירי התנועה העמוסים לא נמצא אף שוטר תנועה אחד, דבר שתרם ל"קיצורי הדרך" הלא־חוקיים. להתפרעות תורמת גם העובדה, כי הנתיבים אינם מסומנים היטב ומי שאינו מכיר את הדרך יכול להיוודע את נתיבו הנכון רק ברגע האחרון

(צילום: פוקס)

מחקר: הערבים מייחסים לעצמם עבירות פליליות יותר משמייחסים להם היהודים

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר"

הערבים נוטים לייחס לעצמם עבירות פליליות בשיעור גבוה יותר מאשר מייחסים להם היהודים. בעוד שיהודים נוטים לא לראות את עצמם כעבריינים, הערבים נוהגים להתייחס אל עצמם כמועדים לעבירות חמורות כרצח וכאונס.

כך עולה במחקר חדש, "הקשר בין מוצא עדתי לבין ייחוס עבירות", שערכו ד"ר גבריאל הורמן [?], ד"ר אריה רטנר וד"ר גדעון פישמן מאוניברסיטת חיפה, המתפרסם בגיליון האחרון של "מגמות" מטעם מכון סאלד.

מדגם של 513 סטודנטים מהאוניברסיטה נבחר על ידי החוקרים כך ששלוש הקבוצות: מזרחיים, אשכנזים וערבים, יוצגו בו בצורה נאותה. הנחקרים התבקשו למיין תמונות על פי השאלה אם האדם בתמונה ביצע עבירה ואם כן איזו.

מתברר כי רוב המזוהים כאנסים היו ערבים, 49 אחוז, כרוצחים 48 אחוז וכפורצים 40 אחוז. לעומת זאת העבירה המיוחסת לאשכנזים היתה ברמה 50 אחוז, ולמזרחיים שוד בהיקף 41 אחוז ועבירות פריצה 36 אחוז.

הממצא המפתיע שהתגלה הוא כי הנחקרים הערבים נטו, כאמור, לייחס לבני עמם עבירות פליליות בשיעור גבוה יותר מזה שייחסו להם היהודים. רק 18.7 מהנחקרים הערבים השיבו "לא ביצע עבירה" כשהוצגו להם תמונות ערבי. לעומתם היהודים נטו להימנע מלייחס עבריינות חמורה לתמונות של יהודים וייחסו אותה לערבים.

החוקרים מציינים כי לממצאי המחקר השלכות מעשיות על תהליכים של זיהוי פלילי ומערכת המשפט.

עשרות מאבטחים בכינוס סוכני התיירות עקב איומיו של אש"ף

מאת נתן רועי, כתב „דבר" לענייני תיירות

לנוכח האיומים של אש"ף על סוכני התיירות מבריטניה שהגיעו לקונגרס השנתי, הנערך הפעם בירושלים (מתחיל היום – ראה הבדור "מסק וכספים"), שכר משרד התיירות את שירות "השמירה" העוסקת באבטחת אישים בחו"ל כאן.

דובר החבר מסר אתמול כי המדובר באחד המבצעים הגדולים שהיו בארץ ושבמסגרתם עשרות מאבטחים שילוו כ־1600 האורחים מבריטניה. "השמירה" זכתה במכרז של משרד התיירות שהשתתפו בו חמש חברות מהגדולות בארץ. עשרות מאבטחים שילוו את כל אירועי הקונגרס. מטעם "השמירה" מערכת קשר משוכללת בבנייני האומה שם יהיו הדיונים.

אל ציבור הגימלאים

אנו הח"מ, נציגים נבחרים של הגימלאים של קרנות הפנסיה המצטברת והפנסיה התקציבית, פונים בזאת לציבור הגימלאים והגימלאיות לבל ילכו שולל אחר רשימת יחידים המתיימרת לייצג את ציבור הגימלאים מבלי שהוסמכה לכך.

רשימה זו אין בכוחה לתרום כהוא זה לבעיות הגימלאים המונים כיום כמה מאות אלפים. ציבור הגימלאים מאוגד ברובו המכריע בהסתדרות הגימלאים שליד הסתדרות הכללית.

הסתדרות הגימלאים רשמה לזכותה הישגים חשובים של זכויות והטבות לגימלאים. וכן בהדיפת גזירות על הותיקים. הסתדרות הגימלאים והשדולה בכנסת, בראשות ח"כ נאוה ארד, הן אשר השיגו חוקים לטובת הגימלאים בכנסת הי"א כגון: חוק הסיעוד, חוק האזרחים הותיקים. הסתדרות הגימלאים מתחייבת בעזרת השדולה בכנסת להביא להטבות נוספות למען הגימלאים, בכנסת הי"ב כגון: הכללת רכיבי משכורת נוספים בגימלה, הקמת בתי־אבות נוספים והצמדת הגימלה לשכר הממוצע במשק.

רק כח גדול הקובע את מדיניות הממשלה בנושא חברה וכלכלה יכול לעשות להטבת מעמד הגימלאים. רשימה נפרדת פוגעת באחדותם של הגימלאים, חותרת תחת שלמותה של הסתדרות הגימלאים.

אל תחלישו את הכח המאורגן! אל תתנו קולכם לקמע!

קרן הגימלאות המרכזית – משה ברטל
מבטחים – דוד בר־יעקב
קרן מקפת – דב פוקס, שמעון בוברובסקי
גימלאי השלטון המקומי – לאה גיחון, יהודה גרינר
קרן ביטוח לפועלי הבנין – ישראל לגבאי, שמואל ליהרוביץ
עובדי המדינה – דב סותת
גימלאי הסוכנות – חיים פדלון, יהודית סברדלוב

קרן ביטוח לפועלים חקלאים – ת. שמש
גימלאי חברת החשמל – שלמה גימלי
קרן נתיב – זלמן ברזובסקי, זהבה גולדמן
גימלאי הדסה – חיים רגן
אחים ואחיות – יהודית ברנון
הנדסאים וטכנאים – אברהם מאירוביץ
מורים וגננות – יהודה לוינסון

תעשייה צבאית – מיכאל רימר

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתיים־עשרה

הודעה על חופש הבחירות חשאיותן וטהרן

בהתאם לסעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט 1959, הנני מבהיר בזה לציבור הבוחרים, את זכותם לבחור באורח חופשי ולפי מצפונם, בעד אחת מרשימות המועמדים שאושרו לבחירות לכנסת השתים־עשרה.

ההצבעה בבחירות היא חשאית, וועדת הבחירות המרכזית נקטה בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח זאת. האמצעים שננקטו הם, בין היתר:

מעטפה בה מכניס הבוחר את פתק ההצבעה שלו, אטומה לחלוטין, והבוחר גם רשאי להדביקה, אם רצונו בכך;

בכל מקום קלפי נמצא פרגוד המסתיר את המצביע מעין כל: הבוחר עצמו, ורק הוא, רשאי לשים את פתק ההצבעה לתוך מעטפת ההצבעה. רק הבוחר רשאי לשים את מעטפת ההצבעה כשבתוכה פתק ההצבעה, אל תוך תיבת הקלפי, בה מתערבבת המעטפה עם יתר המעטפות של הבוחרים המצביעים באותו איזור. רק מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להסתייע בהצבעה באדם אחר שהביא איתו.

החוק קובע עונשים חמורים על מעשי שחיתות בקשר לבחירות, על הפרעת בחירות ועל הצבעה שלא כחוק. בכלל זה: לכל הנותן או המציע שוחד לבוחר בקשר להצבעתו; המקבל או המסכים לקבל שוחד למטרות הצבעה; המבטיח לבוחר עבודה או המונע ממנו עבודה או המאיים בפיטורין כדי שיצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת; המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות; המפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע; המשתמש לצורך זיהויו בפני ועדת קלפי בתעודת זהות שאינה שלו; וכן המצביע יותר מפעם אחת.

בטוחני כי הוראות החוק והמאמצים שנקטה ועדת הבחירות המרכזית לקיומן, יש בהם כדי לאפשר לכל אזרח הצבעה לפי הכרתו ומצפונו בלבד.

הנני קורא איפוא לכל בעל זכות בחירה לממש את זכותו ולהצביע כאזרח חופשי.

השופט אליעזר גולדברג
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה־12

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה־12

פונה

לציבור הבוחרים

בבקשה להגיע לקלפיות ללא תיקים וחבילות, במידת האפשר

אנו משתתפים בצער המשפחה על מותו של חברנו

יעקב יצקר ז"ל

ועד עובדי תנובה והעובדים
מחוז חיפה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר

ישראל פרסיץ ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל מחוז הדרום
והעובדים המנמלאים בחברת החשמל

במלאות שלוש שנים לפטירתה של יקירתנו

קלרה גפן ז"ל

נפקוד את קברה ונתייחד עם זכרה
ביום רביעי כ"ב בחשון תשמ"ט, 2 בנובמבר 1988
בשעה 16.00 אחר הצהרים בבית העלמין בחולון
נפגשים ע"י השער הישן

אוטובוס 73, 98

המשפחה

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של חברנו

שפינר דב ז"ל

עובד הבנק בגימלאות

בנק הפועלים בע"מ
סניף לב דיזנגוף
ההנהלה העובדים והגמלאים

אנו מודיעים בצער על
פטירתו של גימלאי תנובה

יצקר יעקב ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

תנובה סניף מחוז חיפה
ההנהלה וועד גימלאי תנובה

להבדיתנו חזן נורית

אתך באבלך במות

אחיך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף לב דיזנגוף
ההנהלה והעובדים